

Reggeli Ujság

Noviszád, 1939 november 12, vasárnap

Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 312. szám

Hitler a müncheni temetésén

Százezernyi részvevő jelenlétében temették el a Bürgerbräukellerben történt robbanás áldozatait — A bomba külföldi fémből készült — Németország diplomáciai, gazdasági és katonai helyzete kedvezőbb mint volt 1914-ben

Münchenből jelentik: A bombamerénylet hét áldozatának holttestét péntekről szombatra virradó éjjel ünnepélyes külsőségek között helyezték el a nemzeti szocialista mozgalom első áldozatainak temetkezési helyén, a diszjris lépcsőjére. Az aktuson nagy néptömeg vett részt, amely később elvonult a koporsók előtt.

Münchenből jelentik: Tegnap délelőtt tizenegy órai kezdettel tartották meg a Bürgerbräukellerben történt robbanás áldozatainak temetését. Százezernyi tömeg jelent meg az áldozatok végtisztességén. A temetésre Münchenbe érkezett Hitler kancellár is, aki mindvégig ott volt a temetésen. A gyászbeszédet Hess, Hitler helyettese tartotta. Hitler és Hess mellett a nemzeti szocialista párt számos más előkelősége is megjelent a végtisztességén.

A BÜRGERBRÄUKELLER A ROBBANÁS UTÁN

Münchenből jelentik: Tegnap adták ki a jelentést arról, hogy milyen a szerda esti robbanás színhelye.

»A Bürgerbräukeller disztermének közepe táján nagy oszlop áll, amely erős vastartókat tartott és ezek tartották az egész menyezetet, valamint a falakat. A szónoki emelvényt, úgy mint, minden évben, az idén is ez oszlop előtt állították fel. E helyen a robbanás teljesen ledöntötte a menyezetet. Azon a helyen, ahol Hitler beszédét tartotta, összegörbült nagy vasgerendák vannak, az oszlopok pedig szerteszét fekszenek, úgy hogy olyan káosz van a teremben, amelynél nagyobbat alig lehet elképzelni. Ha a teremben a szerencsétlenség pillanatában olyan nagy tömeg tartózkodott volna, mint a beszéd ideje alatt, akkor a halottak és súlyos sebesültek száma még nagyobb lett volna. A robbanás pillanatában az egész teremben körülbelül 180 személy tartózkodott. A teremben és az udvarban összefort asztal és szék darabok hevernek és mindent vastagon borít a törmelék és por.«

NÉHÁNY NAP MULVA RÉSZLETES JELENTÉST ADNAK KI A MERÉNYLETRŐL

Münchenből jelentik: A merény-

let kivizsgálására kiküldött bizottság tagjainak számát meg kellett háromszorozni, hogy áttanulmányozhassák a beérkezett feljelentéseket és közléseket. A müncheniek részéről állandóan érkeznek különböző jelentések a bizottsághoz, amely ezeket mind áttanulmányozza. Tegnap szakértők a legaprólékosabban megvizsgálták a robbanáshoz használt mechanikai szerkezet részzeit. Megállapították már, hogy a fém és öntvénye külföldi eredetű. Az ebben az irányban folyó nyomozást több albizottság végzi, amelyek egymástól teljesen függetlenül dolgoznak és különböző felfogások alapján végzik munkájukat, hogy így minél pontosabban megállapíthassák a tényleges helyzetet. A hatóságok azt hiszik, hogy néhány napon belül pontos adatokat szolgáltathatnak a bomba természetéről és összetételéről.

KÉT SEBESÜLT ÁLLAPOTA MÉG ÉLETVESZÉLYES

Münchenből jelentik: A merénylet alkalmával súlyosan megsebesült személyek közül a tegnapi napon a legtöbbnek az állapota javult, csak kettő állapota válságos még mindig.

Wagner Adolf államminiszter meglátogatta a sebesülteket.

A müncheni bomba megsemmisítette a béke-reményeket

A pejingi »Sil Pao« című lap a müncheni bombarobbanás után a következőket írja: »A müncheni robbanás megsemmisítette a béke utolsó reményét is. Vajjon ez a robbanás volt-e a nyugati hatalmak válasza Hitler beszédére, vagy pedig csak az igazi háború kezdetét jelenti-e? Európa felett az ég mindenestre igen sötét.

A volt berlini japán nagykövet Németország erejéről

Newyorkból jelentik: Osima tábornok, Japán volt berlini nagykövete, aki Amerikán keresztül utazik vissza hazájába, newyorki lapok munkatársai előtt a leghatározottabban megcáfolta azokat a híreket, amelyek arról szólnak, mintha a japán kormány a német-szovjet megegyezés miatt megsértődve visszarendelte volna őt. Osima közölte, hogy öt és fél évet töltött Berlinben, ami egy diplomata számára igazán hosszú idő. Közölte még Osima, hogy véleménye szerint a német-országi paktumnak nincsen káros hatása a Japán és Németország közötti viszonyra. Osima tábornok, aki a háború kitörése után azonnal meglátogatta a Lengyelországban harcoló német csapatokat és később a nyugati erődítmény vonalat is végig járta, a következő szószertint közölte tapasztalatairól:

»Az, amit Németország eddig tett, igazán óriási. Németország diplomáciai, gazdasági és katonai tekintetben sokkal jobb helyzetben van, mint volt 1914-ben és a német nép hangulata is kitünő.«

Osima rövid washingtoni tartózkodás után San Franciscón keresztül visszautazik Japánba.

ÓFENSÉGE PAVLE RÉGENSHERCEG TÁVIRATA

Beográdból jelentik: Ófensége Pavle régensherceg a müncheni

merénylet után táviratot intézett Hitler kancellárhoz, amelyben szerencsekívánatait fejezte ki megmenekülése alkalmából.

Nagy német támadás indult

Párisból jelentik: A francia hadijelentést kísérő félhivatalos közleményben beszámolnak arról, hogy a németek a nyugati arcvonalon pénteken támadást indítottak. A napok óta lanyha tüzéségi párharcot német részről erős tüzelés váltotta fel, majd a német csapatok megkezdték az előnyomulást. A francia hadállások előtti területig jutottak, addig a területig, amelyet a francia tüzéség szakadatlan tüzelése alatt tartott. A franciák tüzelése következtében a németek előnyomulása megállt, majd visszahúzódtak és új állást foglaltak el. A francia megfigyelők szerint az előnyomulásban csak néhány ezred német katonaság vett részt, azonban nagy előkészületek történek a támadás kiszélesítésére.

Német hivatalos jelentés szerint a nyugati hadszíntéren nem történt jelentősebb esemény.

Berlini jelentés beszámol arról, hogy Hitler vezér Berlinben több órás tanácskozást folytatott a hadsereg főparancsnoksággal.

Az új lengyel köztársasági elnök feloszlatta a lengyel törvényhozás két házát

Párisból jelentik: Raczkiewicz tábornok, a Franciaországban működő új lengyel köztársasági elnök október 27-én kelt dekrétumával Rydz Smigli tábornagyot felmentette a lengyel hadsereg főparancsnoki és főfelügyelői tisztségétől.

Helyébe Sikorsky tábornokot nevezte ki.

A köztársasági elnök ugyancsak rendeletileg feloszlatta a lengyel képviselőházat és a lengyel szenátust.

SIERA csoda szuper 3.100.- din. Eladja:

„Radiolux” Novisád, Kr. Alekszandra 24 és
Gelb Béla Kralya Petra II. u. 25 sz

Hollandia és Belgium cáfolják a riasztó híreket

A vízzel elárasztott holland területen sem hajó, sem kocsik sem autók nem tud közlekedni – A holland és belga kormány rendkívüli ülészése

Amsterdamból jelentik: A holland kormány tegnapelőtt délután félhat órakor kezdődő minisztertanácsa csak éjfél után ért véget. Még a minisztertanács alatt fogadta a holland királynő Rejders tábornokot, a hadsereg és haditengerészet főparancsnokát.

A holland hadvezetőség megtett minden intézkedést, hogy bármely oldalról érkező támadással szemben felkészült legyen. A fő védelmi vonalat vízzel árasztották el. Az elárasztott holland területen a víz 70 centiméter mély, amely lehetetlenül tesz minden hajózást, továbbá minden más közlekedési eszközzel való közlekedést, úgy hogy csak tutajok uszhatnak e vizen. Az egész elárasztott területet katonai zónának jelölték ki.

Ugyanakkor hágai hivatalos körökben kijelentik, hogy nincsenek ok nyugtalanságra és alaptalanok mondanak minden olyan Londonból és Párisból érkező hírt, amely Hollandia súlyos és veszélyeztetett helyzetéről szól.

Hivatalosan a leghatározottabban megcáfolták, hogy Németország bármilyen követelést is intézett volna Hollandiához vagy Belgiumhoz, amelyek ezért Franciaországhoz és Nagybritanniához fordultak volna segítségért. Megcáfolták azt a hírt is, amely szerint a hágai német követ kihallgatáson jelent volna meg Vilma holland királynőnél.

Nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek sem, amelyek arról szóltak, hogy a brit és francia konzulok utasítást kaptak volna, hogy szólítsák fel az angol és francia állampolgárokat Hollandia elhagyására. Az Egyesült Államok követsége felszólította Hollandiában élő állampolgárait, ha akarnak, utazzanak most haza, vagy küldjék haza feleségeiket és gyermekeiket, mert »most« van erre a legjobb alkalom és legmegfelelőbb idő.

A HOLLAND-NÉMET HATÁRON TÖRTÉNT TITOKZATOS INCIDENS

A Reuter-iroda amsterdami jelentése szerint a holland kormány mindent megtett, hogy a lakosság megőrizze nyugalmát. A pénteki katonai hosszú minisztertanács, valamint a holland hadsereg főparancsnokának Vilma királynőnél történt kihallgatása alig szerepel a holland sajtóban, éppen úgy nem írnak semmit arról a határincidensről, ami Venlo közelében történt és amelynek tisztázásán most fáradozik a holland rendőrség.

A Reuter jelentése szerint az incidens a következőképpen történt: Egy utasokkal telt német polgári autó a határ német oldalán megjelent, hogy átvizsgálják. Ugyanakkor egy holland autó, amely Dél-Hollandia jelvényét viseli, a holland oldalra érkezett és mintegy tíz méterre megállt. A német oldalon

levő utasok egyszerre a határ felé szaladtak, azzal a szándékkal, hogy átüljenek a holland autóra. A német formaruhás és polgári ruhás határközegek, mind fegyveresek, átszaladtak holland területre, az utasokért, akik előbb átmentek holland részre. Ekkor heves lövöldözés keletkezett, amely két percig tartott, ami után a németek visszatértek német területre. Egy férfi, akiről azt hiszik, hogy a holland autóban ült, meghalt.

Semmit sem tudnak azokról a személyekről, akik ebben az ügyben résztvettek, de magáról az incidens okáról sem tudnak semmit a holland határközegek.

SZERENCSETLENSÉG A HOLLAND VÉDELMI MUNKÁLATOKNÁL

Amsterdamból jelentik: Tábori aknák elhelyezése alkalmával Görderlandban súlyos szerencsétlenség történt. Egy akna abban a pillanatban robbant fel, amikor el akarták helyezni. A munkával megbízott négy munkás a robbanás alkalmával életét veszítette.

A HIVATALOS BELGA ÜGYNÖKSÉG A RÉMHIREK ELLEN

Brüsszelből jelentik: A belga távirati ügynökség közlést adott ki, amelyben állásfoglalt a Hollandiával és Belgiummal kapcsolatos rémhírek ellen. A közlés megállapítja, hogy e hírek gyermekes jellege is igazolja, hogy mennyire alaptalanok azok. Tegnap francia oldalról a következő jelentést adták ki a német határról: »Olyan hírek terjedtek el, hogy Brüsszelben és Hágában német megfélemlítési lépés történt, amelynek természetét még nem ismerjük.«

Ezt az információt sem megerősíteni, sem megcáfolni nem lehet, mivel nem közli, hogy ki tette ezt az állítólagos lépést, sem azt nem tartalmazza a jelentés, hogy milyen jelentősége volt ennek a lépésnek. A »Belga« ügynökség közleménye végén kijelenti, hogy semmiféle tényleges értesülés nem szól ennek a hírnek a valóságára mellett.

Brüsszeli jelentés szerint a belga kormány pénteken éjjel rendkívüli minisztertanácsot tartott. A minisztertanács éjfél után ért véget, de semmiféle jelentést nem adtak ki róla. Beavatott körökben mindössze annyit tudnak, hogy a miniszterek a nemzetközi helyzetet beszélték meg.

NEM TUDJÁK, MIKOR FOLYTATJÁK A FINN-OROSZ TÁRGYALÁSOKAT

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség helsinki tudósítójának közlése szerint Tanner finn pénzügyminiszter, aki Moszkvában tárgyalt, sürgönyileg közölte a finn kormánnyal, hogy nem tudja, mi-

kor folytatják a finn-szovjet tárgyalásokat, azok a kérdések azonban, amelyek napirenden vannak, továbbra is nyitlak.

A »Svenska Presse« című lapnak tett telefonnyilatkozatában közölte a finn pénzügyminiszter, hogy a pénteki találkozón az orosz javaslatokat és a finn ellenjavaslatokat tárgyalták, de semmiféle megállapodásra nem jutottak.

Helsinkiben még nem tudják, hogy a finn delegáció Moszkvában marad-e, vagy pedig visszatér Helsinkibe.

HOLLANDIA JAPAN TÁMADÁSTÓL FÉL

Stockholmból jelentik: Az egyik stockholmi lap szerint Hollandiában nagy nyugtalanságot keltenek a japán lapoknak a holland válsággal foglalkozó cikkei. A japán sajtó az utóbbi napokban erősen támadja Hollandiát. Tókióban olyan hír terjedt el, hogy Japán abban az esetben, ha Hollandia háborus viszállyba keveredik, megtámadja és elfoglalja Hollandia keletázsiai szigetbirodalmát.

Francia jelentés a tegnapi német támadásról

A németek a franciák második előrs vonaláig jutottak

Párisból jelentik: A tegnapi reggeli harctéri jelentés a következő: »Az éjszaka folyamán korlátozott tevékenység volt az arcvonalon.«

A Havas iroda jelentése szerint a német csapatok a tegnapi napon, amint azt különben az előkészületek után várni is lehetett, támadást kezdtek a francia vonalak ellen. Kérdés csak az, hogy ez a támadás olyan méretű-e, mint volt az október 16. és 17.-i, amikor a német csapatok elhagyták megerősített vonalaikat és 30 kilométeres szélességben támadtak. Nem tudni még, hogy a tegnapi támadás csak helyi jelentőségű volt-e. Legutóbb a németek csak a francia őrzőerőkkel találják magukat szemben, akik visszavonultak a teljesen elhagyott területről, de előzőleg azt aláaknázták. Most azonban megerősített francia vonalak állnak a németek előtt.

A német csapatok a tegnapi támadás alkalmával először előre hatoltak keveset és átmentek előrséink első vonalain, amikor azonban második vonalunkhoz értek, itt nem járt sikerrel támadásuk. Francia oldalról heves tüzzel fogadták a német csapatokat, úgy hogy azok nem is tarthatták magukat és érzékeny veszteségek után visszavonultak.

NÉMET LÉGITÁMADÁSOK

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium közlése szerint az ellenséges légi erők a tegnapi nap folyamán több ízben igyekeztek a brit partok felett felderítéseket végezni, de a légvédelem azonnal működésbe lépett. Egy ellenséges repülőgép, amelynek kényszerleszállást kellett végeznie, Dornier rendszerű gép volt. A gép kényszerleszállása alkalmával a személyzet nem sérült meg.

FRANCIA KATONAI SZAKÉRTŐK A NÉMET TEVÉKENYSÉGRŐL

Párisi katonai körök véleménye szerint a németek mostani tevékenysége bevezetője lehet a nyugati fronton megindítandó támadásnak. A német előkészületek folytonosan tartanak és ezért nemcsak a németek, hanem a franciák is nagy csapattesteket küldenek az arcvonalra. Nagyon megerősödött német, de francia részről is a légi megfigyelés. A Moseltől keletre és a Saarbrückentől délre eső vidéken a legélénkebb a repülőtevékenység.

ANGLIA 800 GYORS REPÜLŐGÉPET RENDELT AMERIKÁBAN

Newyorkból jelentik: A brit kormány tárgyalásokat folytat a kaliforniai északamerikai repülőgéptársasággal, hogy az 800 gyors repülőgépet adjon el neki. Ugy tudják, hogy a társaság meg akarja kétszerezni eddigi gyártási kapacitását.

Nagybritannia és Franciaország most azt tanulmányozzák, hogyan lehetne nagyobb mennyiségű motort vásárolni az Egyesült Államok sietle motorgyárában, hogy ezeket nehéz bombavető repülőgépekbe szereljék be.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK AKNAKKAL ZÁRJÁK EL A STRATÉGIAI PONTOKAT

Washingtonból jelentik: Az amerikai tengerészeti minisztérium rendeletet adott ki, hogy a Csendes, valamint az Atlanti óceán partvidékén levő stratégiai pontokat aknákkal zárják el. A rendelkezésnek az a célja, hogy lehetetlenné tegyenek minden partraszállási kísérletet.

Sikkasztással vádolják a vrsáci rendőrség volt defektívjét

VÁDLÓTTAK PADJÁRA KERÜLT A FELETTES RENDŐRKAPITÁNY IS

A belacrkvai törvényszék tegnap nagy érdeklődést keltő ügyet kezdett tárgyalni.

A vádlottak padján Sztéfánovics Sztóján volt vrsáci defektív, jelenleg joghallgató és Teodorovics Zsárkó vrsáci rendőrkapitány ült.

Sztéfánovicsot az államügyészség azzal vádolja, hogy a felektől behajtott különféle illeteket, pénzbüntetéseket stb. elsikkasztotta és ezzel összesen 39.000 dinárral károsította meg az államot.

A sikkasztásokat, a vád szerint, Teodorovics rendőrkapitány tudtával és beleegyezésével végezte.

A sikkasztást akkor fedezték fel, amikor a kihágások elkövetői amnesztiát kaptak. Az elszámolásoknál kiderült, hogy Sztéfánovics a felvett pénzeket nem könyvelte el.

Az elsőrendű vádlott a tárgyaláson heismérő vallomást tett. Elmondta, hogy

játékszenvedélye vitte rosszulra.

A vendéglőkben lévő szerencseautomatákon, az ugynevezett »koreán« játszott és

naponta átlag 100 dinárt vesztett.

Összesen 15.000 dinár ment el erre a szenvedélyre.

Teodorovics tagadta, hogy része lenne a sikkasztásban. Kijelentette, hogy a pénz elkezeléséről semmit nem tudott.

A bíróság megkezdte a tanúk kihallgatását is. Összesen 170 tanút idéztek meg.

Virtuskodók figyelmébe!

MEGNEMULT A NAGYMENNYISÉGBEN ELFOGYASZTOTT BORTÓL EGY OSZIJEKI MUNKÁS

Kikindáról jelentik: Tragikusan végződött kocsmai fogadás tartja igazolomban Kikinda lakosságát. Berde Péter oszijekai származású kikindai szakmunkást Kikindán jókedélyű, minden tréfára hajlamos férfiként ismerték. Berde nagyon szerette a bort és a társaságot, amelyért sokszor nagy bolondságok elkövetésére is képes volt. Csütörtök este Berde több társával fogadott, hogy együttlében megiszik 10 liter új-bort.

A fogadás megkötését nagy lelkesedéssel üdvözlötték a kocsmá vendégei és körülülték Berdét, aki nagy lendülettel fogott neki az ivásnak.

Mintegy három óra múlva alig néhány deci bor maradt már a 10 literből. Berde az utolsó csöppig kiöntötte most a még meglevő bort és inni kezdte. Az utolsó decinél látászott, hogy a férfi

nagy erőfeszítéssel bírja csak lenyelni a szeszt,

így annál nagyobb volt az éljenzés, amikor a fogadás megnyerése jeléül magasra tartotta a poharat. A pohár azonban a következő pillanatban kihullott Berde kezéből és

a munkás eszméletlenül zuhant a padlóra.

Azonnal orvost hívtak, segélyben részesítették a munkást, akit lakására szállítottak. Amikor Berde kijózanodott, nem birt beszélni. Az orvos megállapította, hogy Berde nyelve és hangszálai megbénultak és a munkás talán örökre néma marad.

Ma tartják meg a szenátorválasztásokat

Az új szenátorok életrajza

Az egész ország területén ma tartják meg a szenátorválasztásokat. Szavazati joggal — mint ismeretes — csak a községi elnökök, a városi elnökök és a báni tanácsosok rendelkeznek. Az egész országban mindenütt csak egy jelölőlistát nyújtottak be, kivéve a zetai bányát, ahol

két lista között választhatnak a szavazók.

Igy tényleges választásra csak a Zeta bányában kerül sor, a többi bányában a jelöltek máris megválasztottaknak tekinthetők.

A dunabánsági szavazók a báni hivatalban adják le szavazataikat. A szavazás reggel 7 órakor kezdődik. A szavazásnál a jelölőlista képviselőjében dr. Pavlasz Ignát noviszádi báni tanácsos, dr. Milutinovic Obrád, Noviszád alelnöke, Cvetkov Milorád petrovgrádi városelnök és dr. Budimirovic Milán karlovcai báni tanácsos lesz jelen.

A Dunabánságban összesen 867 szavazó van.

A ma megválasztandó dunabánsági szenátorok rövid életrajza a következő:

Ivkovics-Ivandékics Iván mérnök, 1882-ben született Szuboticán. A középiskolát szülővárosában, a technikai főiskolát Budapesten végezte. A háború után résztvett a bunyevácok párt megszervezésében, majd belépett a horvát parasztpártba. 1933-tól 1938-ig Szubotica város elnöke volt.

Dr. Ilics Bránkó 1889-ben szüle-

tett Zsabalyon. A gimnáziumot Noviszádon, orvosi tanulmányát pedig Budapesten és Berlinben végezte. A háború után a radikális párt noviszádi szervezetének vezetője volt. 1935-től 1938-ig Noviszád város elnöke volt.

Dr. Lukics Milán 1883-ban született Sumadiában. Ügyvéd, a radikális párt egyik vezetője.

Petkovics Milutin szintén északszerbiai születésű, a beográdi törvényszék elnöke, majd Beograd városelnöke volt. A radikális pártban működött.

Bozsics Kamenkó 1886-ban született Kragujevácon. Franciaországban tanult, majd Kragujevácon először bíró, utána ügyvéd lett. 1935-ben kragujeváci polgármester, 1938-ban szenátorra választották.

Dr. Kosztics Milán 1876-ban született Siden. A gimnáziumot Oszijeken, a jogot Zágrebban végezte. Bíró volt, majd 1918 őszén Szerém vármegye főispánja. Sokáig a szerszkamitrovicai fegyház igazgatója volt. Az igazságügyi minisztériumban is dolgozott, mint osztályfőnök. A független demokratapárt tagja, 1938-ban dr. Macsek listáján szenátorra választották.

Georgijevics Joca Vrsacon született, gazdasági főiskolát végzett. 1935-ben és 1938-ban Vrsacon kormánypárti listán képviselővé választották.

Jovánovics Dimitrije arangyelováci gyógyszerész, a diktatura előtt a régi radikális párthoz tartozott.

Másfélévi börtönre ítélték a bélyegnyaló petrovgrádi tisztviselőt

Büntársát héthónapi fogházra

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényszék büntető tanácsa tegnap délelőtt hirdette ki ítéletét a telekkönyvi hivatalban leleplezett bélyegnyalási ügyben. Mint ismeretes, a vádirat szerint Marinov Milován telekkönyvi tisztviselő leszdedte a telekkönyvi beadványokról az okmánybélyegeket, irattári régi iratokról leszdedett, megsemmisített okmánybélyegeket pótolta és így az államkincstárt több mint 40.000 dinárral megkárosította. A bélyegeket a vádirat szerint Mamcsuly Sztéván belacrkvai ügyvédi írnök és Teodorovics Dusán petrovgrádi járásbíró-sági szolga értékesítették.

A bíróság bűnösnek mondotta ki Marinov Milovánt és

egy év és hathónapi börtönre, valamint három évi polgári jogvesztésre ítélte.

Bűnösnek mondotta ki a bíróság Mamcsuly Sztéván belacrkvai ügyvédi írnököt is, mert értékesítette a leszdedett okmánybélyegeket és

kéthavi szigorított fogházra, valamint 600 dinár pénzbüntetésre ítélte.

A harmadrendű vádlottat a bíróság felmentette a vád és következmé-

nyei alól, mert bűnössége mellett nem merült fel bizonyíték.

A két elítélt vádlott felebbezést jelentett be az ítélet ellen. Az államügyész három napi határidőt kért a jogorvoslat bejelentésére, egyúttal azt az indítványt tette, hogy a bíróság rendelje el a vizsgálati fogságot Marinov ellen az ítélet jogerőre emelkedéséig. Marinov az indítványra sirva fakadt és kérte a bíróságot, hogy az államügyész javaslatát utasítsa el, mert felesége súlyos beteg.

A bíróság ezután tanácskozássra vonult vissza és úgy határozott, hogy az államügyész indítványának nem ad helyt.

KÉT ABERDEENI SKÓT BESZÉLGET

— Hallottad, hogy szegény John a háború óta ki sem mozdult a lakásából?

— Fél a sötét éjszakáktól?

— Dehogya. Ha kinéz az ablakon és látja a járőrköket a gázmaszkos csomagokkal, azt hiszi, hogy Mikul vagy karácsony van.

ASPIRIN
TABLETTÁK

az új

»telofán«csomagolásban

Higienikus-bepiszkolódástól védve — törésnél nincs veszély!

Oglas reg. pod S. br. 5839 L. III. 1939.

Illas cigányok garázdálkodása Szuboticán

MEGFÉKEZÉSÜKRE A LOVAS- ÉS KERÉKPÁROSRENDŐRÖKET IS MOZGÓSTANI KELLETT

Szuboticáról jelentik: Lakatos Ferenc és Lakatos Mihály szuboticiai cigányok az állátvásáron jó fogást csináltak, aminek öröme betörttek a legközelebbi vendéglőbe és alaposan felöntöttek a garatra. Ilyen állapotban felültek kocsjukra és Szubotica nevezetességeit akarták megsemlélni. Nagy iramban hajtották a kocsit, amely a Zágrebacska utcában

összeütközött Vojnic Géza garázdáló kocsjával.

Lakatosék azonnal leugráltak a kocsiról és ütlegelni kezdték Vojnicot, akinek felesége kétségbeesetten rohant a lovasrendőrségre és segítséget kért a cigányok megfékezésére. Több lovasrendőr vágatott azonnal a helyszínre, a cigányok azonban már messziről meglátták őket, felkaptak kocsjukra és elszárgultak. A lovasrendőröknek rövid hajsza után sikerült elfogni a menekülőket, akik adták az ártatlant és

mindent letagadtak.

Tagadásuk mit sem használt, bekísérték őket a lovasrendőrség laktanyájába, majd kihallgatásuk után a központi rendőrség épületébe akarták kísérni.

Amikor a cigányok kocsija kiért az uccára a kétoldalt melléjük adott kerékpáros rendőrökkel, Lakatosék nagyot húztak a lovak nyaka közé és

ismét menekülni kezdtek.

A kocsit tengelye elkapta az egyik rendőr kerékpárját és felborította, majd Tóth Pál kocsjával akadott össze, mire a rendőrök ismét lefűltek a cigányokat és bekísérték a rendőrség fogdájába.

A rendőrbíró tegnap délelőtt 6-6 napi elzárásra ítélte a Lakatos testvéreket, akiket büntetésük kitöltése után átadnak a bíróságnak.

Látogatás a vojvodinai magyar műkedvelők Nesztoránál

Csak udvarlásra és mulatságra emlékszik a kilencvennégyéves volt főispáni diszhuszár, akit egykor Temerinben királynak néztek

Hagyjuk egy percre a háborút, a nagypolitikát, az izgalmakat. Legalább lélekben röppenjünk vissza a múltba, amely mindig sokkal szebbnek tűnik fel, mint a komor valóság. Különösen, ha olyan multról van szó, amely 1867-től 1914-ig terjedt...

Mi »nagy idők tanúi« vagyunk, de ezt a súlyos titulust sokkal szívesebben átengednénk a »szép idők«, vagy a »rég jó idők« tanúi címért... Ilyen kedves címmel Bartók István büszkélkedhetik, aki emellett most már Noviszád egyik legidősebb embere, kilencvennégyedik esztendejét tapossa...

Bartók Istvánt ismeri az egész régi Noviszád és a régi Temerin. Mert anno dacumál nagy és szép tisztiséget viselt, nem cserélt volna talán még magával a királlyal sem:

főispáni diszhuszár volt.

Ő ült a főispán hintáján a bakon a kocsis mellett, peckesen, kikent-kifent bajusszal zsinóros díszruhában. Sokkal több érdeklődő tekintetet vonzott, mint maga a főispán. Különösen a lányok és menyecskék szeme felejtődött rajta... Nagy donzsua volt, talán tisztehez tartozott az is...

BARTÓK PISTA TÁNCOL...

A Tolsztoj-uccában lakik idősebb lányánál. Agyban találjuk, mert bizony most már állandóan az ágyat őrszi. Rosszul is lát, nagyot is hall, lánya közvetítésével beszélgetünk.

— Apám — harsogja a fülébe a lánya — itt van egy barátja, akivel együtt legénykedett. Szeretne elbeszélgetni a régi jó időről.

Felüti a fejét: legénykor? Még a rá való emlékezés is felüdti.

— Mikor én belétem a nagykoszmába, a lányok a faluban azt kiabálták egymásnak: Gyertünk a koszmába, a Bartók Pista táncol...

Már teljesen az emlékezés folyamában uszik. Nem kérdezi, ki az a legénykori barátja, aki érdeklődik utána (ej, ha látná a korkülönbséget...) csak beszél szünet nélkül.

VOLT SZERETŐM TIZENHÁROM...

Meséljen valamit régi érdekes eseményekről, amik főispáni szolgálatának ideje alatt történt, — kérem.

— A Szőke Örzse vót az első szeretőm — mondja. — azután a Tamburc Kata, Aj, de sok szeretőm vót nekem... Nem lehet vele másról beszélni, csak régi szeretőiről és a mulatságokról.

Semmi más nem maradt meg emlékezetében, csak a sok jó mulatozás édes íze.

Boldog ember lehetett az, aki hosszú kilencvennégyéves élet után másra nem emlékszik.

Hozzátartozói beszélnek életéről egyet-mást. 1845-ben született Temerinben. Családja féligmeddig tönkrement és akkor került be Noviszádra, ahol hamarosan főispáni huszár lett. Őt szabadkirályi városi főispánt szolgált ki: Parchetichot, Flattat, Péter Pált, Matkovichot és Ballát.

»GYÜN A KIRÁLY«...

Délceg legény volt, hozzá fogható huszár nem akadt hét vármegyében. Ha felöltözött díszmagyar ruhájába, az egész világ megbámulta. Mikor egyszer dísz öltözkézésben kiment Temerin-

be, a nagyuccán játszó gyerekek elkezdtek kiáltozni:

— Gyün a király!

És beszaladtak a házakba, hívták szüleiket, hogy nézzék meg a királyt. Remekül táncolt.

Egyszer, Parchetich főispán estélyén megmutatta a tudományát.

Gyönyörűen kirakta a csárdást, az uraknak elállt a szemé-szája. A mutatvány legcsodálatosabb része az volt, hogy

sarkantyúval kiverte a nóta dal-lamát.

Utána az idegen urak lelkesedve gratuláltak a főispánnak remek huszárhoz...

A MÜKEDVELŐK NESZTORA

Táncstudományát színpadon is bemutatatta.

Ő tekinthető a legöregebb noviszádi műkedvelőnek.

Aligha tévedünk, ha azt állítjuk, hogy az egész vojvodinai magyar műkedvelés legidősebb tagja. A múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben műkedvelő csoportokkal ment a környező községekbe. Okérrre, Pirostra és a színpadon táncolt, mindenütt csodájára jártak.

Kitepeg a folyosóra, ott nagy pipájával együtt lefényképezzük. Közben énekel, persze régi nótákat. Nem is egyet, ötöt egyszerre, ahogy emlékezteté viszaröppennek a régi nótasorok:

Amőre én járok még a fák is sírnak Gyöngye leveleik mint a harmat hull-nak.

Ha nem szeretsz azt is mond meg, Azért én nem haragszok meg. Jaj de magas az ég, Csillagos az ég...

(tb)

BARTÓK ISTVÁN

egykor

... és most

Most aktuális

Esős, nedves időben ovakodjék a megfázástól. Elismert, kitűnő, új termései **teaheveréinkből** egy csésze forró tea megvédi Önt!

KONZUM

kávé- és teaheverés

Tulajdonos **Csabay Dezső, Szubotica**
Telefon 20

Pofozkodással végződött az apatartási per a szentai járásbírószágon

Szentáról jelentik: Nem minden-napi esemény foglalkoztatja Szentá lakosságát. Az ügy előzményei hosszú időre nyulnak vissza s már eddig is megértek négy bírósági tárgyalást, melyen a két pereskedő fél igen sok tanút sorakoztatott fel igazának védelmében dr. Pandurovics Velykó szentai járásbíró előtt.

Bergel Adolf szentai ügynök, azelőtt igen gazdag ember hírében állott, de vagyonát elvesztette úgy, hogy most csak ügynökösödéssel próbálja megkeresni azt, amiből feleségével együtt megélhet. Ő indította a pert fia, Csányi Endre nyugdíjjal bíró rokkant ellen, mivel véleménye szerint

hadirokkant fia kap akkora rokkantségélyt, hogy abból öt havi

pár száz dinárral segélyezhetné.

A felperes apát dr. Kuthy Zoltán szentai ügyvéd képviseli, aki az eddigi tárgyalások során számtalan tanu kihallgatásával azt igyekeztek bizonyítani, hogy az alperes fiu igenis segélyezhetné édesapját, annál is inkább, mivel míg az apa vagyoni állapota megengedte, fiát Párisban taníttatta az egyetemen.

Dr. Bün Ferenc, dr. Holló Dénes képviselője ezzel szemben azt iparkodott bebizonyítani szintén sok tanu kihallgatásával, hogy Csányi Endre, az alperes fiu, éppen rokkantsága következtében nem nélkülözhet még pár száz dinárt sem, mivel — habár több mint ezer dinár nyugdíjat élvez — e pénz legnagyobb részét gyógykezelésre költi.

Pénteken délelőtt újabb tárgyalást tartott dr. Pandurovics járásbíró ebben az ügyben, újból mintegy 20 tanut hallgattak ki a fenti körülmények bizonyítására. A tárgyalás természetesen hosszú ideig elhúzódott s ez annyira kimerítette az idegileg amugy is gyenge alperes fiut, hogy amikor a tárgyalás befejeztével a felperes ügyvédje a jegyzőkönyvet írta alá,

az ügyvédet a járásbíró és a jelenlévő érdeklődő újságírók előtt arculütötte.

Az inzultált ügyvéd nyugodtsága és a jelenlévők hidegvére megakadályozta, hogy további tettelegességgé fajuljon az ügy.

Az esetből kifolyólag minden valószínűség szerint további bírósági tárgyalás várható.

Reggeli Ujság lexikonját

olcsón, gyorsan, kifosztalanul beköti **Becő János** könyvkötésze

Noviszád, Bratya Ribnikara 41. Telefon 28-06

Videkiek beküldhetik az ivateket a táblaival postán

Ferenc István sebesebben fut a nyulnál...

A bácskai belőrőbanda alvezére csalással vádolja a vezért

Sajtrendszer és modern munkamegosztás a betörőszakmában

Megírtuk, hogy a sztáribecsei rendőrség két héttel ezelőtt veszedelmes betörőbandát leplezett le, amely Bácska nagyobb helységeiben számtalan betörést követett el. A betörőtársaság nyomára Szakács István 24 éves állás-nélküli kereskedősegéd letartóztatása révén jutott a rendőrség. Szakács kihallgatása során beismerte, hogy társával Sztáribecsen, Vrbászon, Topolán, Mólón több betörést követett el. A munkahelyekben

nem voltak válogatások,

egyik helyen gyógyszerárban, másutt mézszárazsékben, fetelepeken, vegyeskereskedésekben tettek sikeres látogatásokat. Szakács társain kívül elárulta az orgazdák neveit is, akiknél, valamint Szakácsnál szekérre való lopásból eredő holmit találtak a csendőrök: rádiót, kerékpárt, ezüstevőszközöket, vasalókat, férfi és női ruhá-neműket, konyhafelszerelési cikkeket és más tárgyakat. A kihallgatások befejezése után a csendőrség Szakácsot és a két orgazdát Ferenc Ferenc és ifjabb Ferenc Ferenc napszámokat beszállította a noviszádi törvényszék fogházába, a szokásban lévő betörők ellen pedig köröző levelet adtak ki.

Körülbelül egy héttel Szakács letartóztatása után a szombori rendőrségen önként jelentkezett a betörőtársaság alvezére, Ferenc István, 30 éves becsesi napszám, mert megtudta, hogy apját és öccsét orgazdaság címen elfogták. Ferenc Istvánt a csendőrség Sztáribecseire hozta és azonnal megkezdte kihallgatását. Kihallgatása során érdekes részleteket mondott el a vakmerő betörőtársaság belső életéről. Azt állította, hogy

a banda vezére megrövidítette őt és társait

az osztokodás alkalmával. Példának felhozta a topolai betörést. Itt az egyik kereskedő pénzszekrényét furta meg a betörővezér s több ezer dinárt zsákmányolt. Ezalatt ő a ház előtt állt. A munka után a vezér azt állította, hogy csak 1600 dinárt talált a kasszában s neki csupán 600 dinárt juttatott.

Ferenc István szerint a betörőtársaság két csoportra oszlott. A becsesi csoportnak a vezéren kívül ő és Szakács voltak tagjai. A társaság másik része egy távoli községben székelt. Hogy kik voltak tagjai, azt a vezér sohasem közölte velük s

azt sem mondta meg, hogy honnan jön és hova megy.

Állítása szerint a betörőtársaság vezére mindig egy embert vitt magával körútjára. Ha ő ment a vezérrel, akkor Szakács pihent, ha Szakácsot vitte magával, akkor ő volt szabad.

Arra a kérdésre, hogy a betörés alkalmából milyen cikkekre pályáztak elsősorban, azt válaszolta, hogy mindenképp előtérbe helyezték a kasszát, azután csokoládét és dohányt kerestek. ezenkívül a fehérnemű érdekeltte őket elsősorban. Csak ha ezeket a cikkeket megtalálták, néztek, ha volt rá idő, egyéb holmi után...

Mint megírtuk, kedden éjjel újabb betörés történt Sztáribecsen. A betörők ezúttal özvegy Pongrácz Istvánné alsóvárosi vegyeskereskedő üzletébe törtek be. Leszedték a raktár tetejéről a cserepeket és a részen át a raktárba, onnan az üzletbe jutottak. A betörők innen 1000 dinár értékű rövidárut, 5 kg. csokoládét, nagyobb mennyiségű fűgét vittek el. A csendőrök másnap reggel kivitték a betörés színhelyére Ferenc Istvánt, aki az elvitt cikkeket és a betörés módja után ítéltve azt állította, hogy ezt a betörést

csak a banda vezére követhette el. Mint ismeretes Szakács elfogatása után a banda vezére és Ferenc István Bánátba menekültek. Ferenc vai-

lomása szerint két ízben is megkísérelték, hogy átszökjenek Magyarországra, de tervük nem sikerült. Egyéb-ként ami őt illeti, csak akkor érezte magát kellemetlenül, ha hatósági közeggel találkozott össze. Amennyire lehetett, kerülte is őket. Ha két-három méternyire volt tőlük, már bizton-ságba érezte magát, mert — mint mondotta —

ugy tud futni, hogy még a nyul se érne utol...

Ferenc Istvánt a csendőrség átkísérte Bánátba, mert az a gyanú, hogy ott is több betörést követett el társai-val.

**Szuboticai mentők
holtrányos kegyeletsértése
a Bajai-uti temetőben**

Nem akarták koporsóba tenni a halottat addig, amíg 10-10 dinárt nem adnak nekik, majd a ruhátlan holttestet lefordították a földre — Hol résett a halott két napig?

Szuboticáról jelentik: Egész Szubotica nagy megbotránkozással tárgyalja az eseményeket, amelyek csütörtökön délután a Bajai-uti temetőben játszódtak le. Steinitz Dezső, hajdan jómódu szubotica-i pincér 69 éves feleségét a múlt hét folyamán beszállították a szubotica-i zsidókórházba, ahol az aszszony szerdán délelőtt meghalt. A koldusszegény Steinitzet a zsidókórházból értesítették felesége haláláról, egyttal tudatták vele azt is, hogy

hitvesének holttestét kiszállították a Bajai-uti temetőbe.

Steinitzné ugyanis református válású volt. A sorsüldözött férfi kérte az illetékes hatóságot, hogy feleségét nagy szegénységére való tekintettel díjmentesen hantolhas-sa el, a hatóság eleget is tett a kérésnek. Steinitz ezután felkereste Sóstarec Ferenc evangélikus lel-készit, aki teljesen díjtalanul azon-nal vállalkozott Steinitzné temeté-si szertartásának elvégzésére.

A temetést csütörtök délután 4 órára tűzték ki.

Csütörtökön délután a gyászoló férj, a hozzátartozók és Steinitz sok ismerőse Sóstarec lelkésszel együtt kiment a temetőbe, hogy Steinitzné földi maradványait átadják az anyaföldnek. A halottas-ház előtt érte őket az első megle-petés: az ajtót zárva találták. Felkeresték a temetőcsőszit, aki felnyitotta az ajtót, a belépők azon-ban megdöbbenve hőköltek vissza:

a koporsó üres volt.

Steinitz azonnal kérdést intézett telefonon a zsidókórházhoz, ahon-nan azt a választ kapta, hogy a holttest utban van a temető felé. A gyászolók várakoztak s közben eltöprengtek azon, hogy milyen messzire lehet a zsidókórház a te-metőtől, ha szerda délelőttől csütörtök délutánig sem érkezik meg a halott. Mintegy fél óra múlva a szubotica-i mentők hullaszállító ko-csiján megérkezett Steinitz Dezső-né holtteste. A két mentő, alig

**SZENTÁN IS DOLGOZTAK
A SZTARIBECSEN ELFOGOTT
BETÖRŐK**

Ferenc István azt vallotta, hogy Szentán is több betörést követtek el. Átvitték Szentára és az ottani bető-rések ügyében lefolytatták a nyomozást. Ferenc bevallotta, hogy

betörték Bokros Janka fűszerüzle-tébe és onnan árut vittek el.

Ide a banda vezérével, Gucunszk Makszimmal együtt ment be.

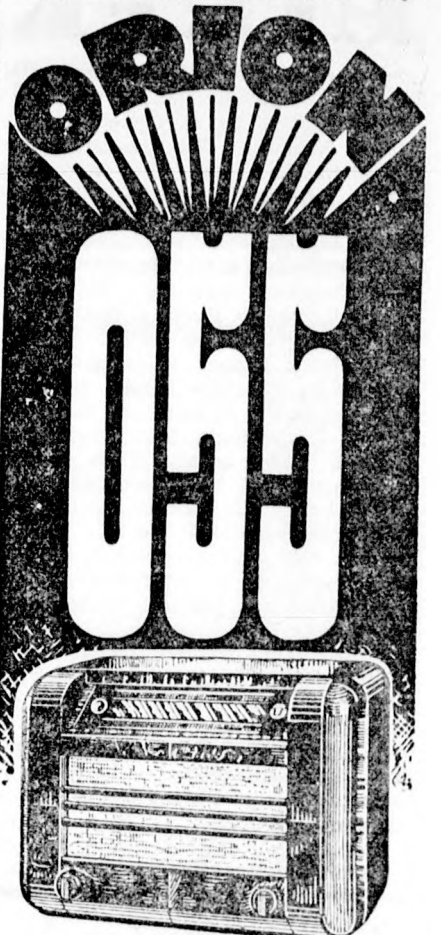
Gucunszki ezenkívül Szentán két másik betörést is követett el.

Mindkettőnél Takács István nevű tár-suk segédkezett.

Gucunszki tíz nappal ezelőtt este kerékpáron Szentán járt és zsákbán lopott holmikat vitt. Két pénzügyőr meg akarta állítani, de Gucunszki re- volverrel megfélemlítette őket és sike-rült elmenekülnie.

Tökéletesen

közvetlenül nappal is az összes európai és ten-tengerentúli államokat a luxus szuper

Részleteire is kapható

Felhívjuk figyelmét az ORION 5-csöves népszerű szuperre

180 dinár

havi részletre is kapható

Egyeduralítás:

JUGO-ELEKTRO, Noviszád

Kralja Aleksandra 6.

Viszonteladók minden nagyobb helyen

Vita a cigánymuzsika miatt...

**VUKOVICS JÓZSEF BEZDANI
HALÁSZ KÉT EMBERT FLET-VESZÉLYESEN MEGSEBESITETT**

Bezdanból jelentik: A Tallósy-féle vendéglő előtt szombatra virradó éjjel megdöbbenő vérengzés történt.

Vukovics József 35 éves halász Ieszurta Horvát Gombár János napszámot és Takács József halászt,

akik életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

Vukovics, Horvát és Takács a késő éjszakai órákig a Tallósy-féle vendéglőben ittak. Amikor a vendéglőből mámorosan eltávoztak a cigánymuzsika miatt össze-szólkóztak.

Velük volt Furman cigányprimás is, akit Takács és Horváth tette-lesen bántalmazott. Vukovics Fur-man védelmére kelt, mire egy Horvát, mint Takács reátámadt.

Vukovics ekkor előkapta ké-sét és mindkettőjüket össze-szurkálta.

Hasbaszura őket, úgy hogy Horvát és Takács életveszélyes állapotba került.

A két sebesültet beszállították a szombori kórházba. Állapotuk válsá-gos.

Vukovics reggel önként jelent-kezett a rendőrségen.

hogy leemelték a holttestet a ko-csiról, odamentek Steinitzhez és követelték 10—10 dináros »fu-vardijukat.

Steinitz kérte őket, hogy előbb vi-gyék be a holttestet a halottasház-ba és tegyék a koporsóba, mire a mentők helyhez és helyzethez nem illő trágár szavakat kiabáltak, a halottasház ajtaja előtt letették a földre a ládában levő holttestet és nem akarták addig bevinni, amíg meg nem kapják a pénzüket. Sostarec lelkész ekkor kivett tíz dinárt és átadta az egyik »mentő-nek«, a másik nagy dühében lerán-totta a halottról a leplet és a né-zők kimondhatatlan érzéssel pil-lantották meg az elhunyt teljesen ruhátlan testét.

A gyászolók nagy könyörgésére a két férfi a halottasházba vitte a holttestet, ott azonban nem akar-ták a koporsóba tenni. Később ugy határoztak, hogy a szijakat feloldozzák s csak egy a piccsre átfordítják a holttestet. Egyáltalán nem törődtek semmivel, vagy le-het, hogy úgy is akarták:

a halottat úgy borították ki, hogy leesett a földre.

Ezzel sem zavartatták magukat, hanem fogták sátorfájukat és el-távoztak. A gyászolók koporsóba helyezték a holttestet és 3 óras ké-séssel, esti sötétségben elhantolták. Lapunk munkatársa felkereste Sós-tarec Ferenc evangélikus lelkészit, aki még mindig a kegyeletsértő halottgyalázás hatása alatt állott. Sóstarec lelkész kijelentette, hogy

ehhez hasonló kegyeletsértés még nem történt falán soha

és bizonyosra veszi, hogy a rend-őrség feljelentés nélkül a legszi-gorubbán jár el a brutális mentők-kezelésben. Szubotica társadalma a legnagyobb megbotránkozással tárgyalja a felháborító esemé-nyeket és csodálkozásának ad kifeje-zést, hogy ilyesmi egy 100.000 la-kosu városban megtörténhet. Stei-nitz feljelentést adott be a két mentő ellen.

HIREK

A dunai bán befejezte inspekción körútját. Dr. Radivojević Jován dunai bán Zsabayon és Titelen tett hivatalos látogatást. Titelről este visszautazott Noviszádra. Ezzel a bán befejezte inspekción körútját.

Megkezdődött a zsabalyi löcsiszárok kihallgatása. Papricsics Milán noviszádi vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Csonkics Szteván, aki mint megirtuk, Pavlov Cvéta zsabalyi földműveléssel együtt több csalást követett el. Pavlovék lovakat vásároltak, pár száz dinárt foglalóba adtak, a többi összegről pedig, miután a kiszemelt áldozattal elhitették, hogy dúsgazdag emberek: váltót adtak. Több esetben az is megtörtént, hogy kehes lovat adtak el, az új tulajdonostól azután később visszafogadták a lovat, pénzük azonban nem volt elegendő, így ismét csak néhány száz dinárt fizettek vissza a vételárból s a többitől megint csak váltót vagy kötelezvényt adtak. Csonkics hallatlanul ügyesen tagadott. Kijelentette, hogy senkit nem csaptak be, mert meg lehet nézni a váltókat és kötelezvényeket, azok még le sem jártak, így felelősségre sem vonhatják őket. Egyik ügyfelüknél hagyott váltójuk november 12-én, ma jár le s hogy ezt nem sztorinrozzhatják, ép a hatóság az oka. Pávlov kihallgatását holnap kezdi meg a vizsgálóbíró.

Nagy színészek

Törzs Tibor a magyar képviselőház új alelnöke. Budapestről jelentik: A képviselőház új alelnökévé Törzs Tibor képviselőt, az Esti Ujság szerkesztőjét választották.

Halálozás. Erős Armin, a kikindai zsidó hitközség nyugalmazott titkára, 90 éves korában elhunyt. Mivel az öregur közismert, nagy szeretetben álló személy volt, temetésén nagy tömeg vett részt. Az elhunytban dr. Erős László kikindai ügyvéd édesapját gyászolja.

Beogradban közel négyszázezer dinárt jövedelmezett a telefonköltségek. A beogradai főpostán most fejezték be az elszámolásokat az elmúlt havi telefonköltségekről. Megállapították, hogy 15.000 előfizető közül csak 4000 lépte túl az illetékmentes minimumot. Ezenfelül összesen 750.000 telefonbeszélgetést folytattak, ami azt jelenti, hogy a posta jövedelme 375.000 dinárral emelkedett. Beogradban átlag minden percben 200 telefonbeszélgetést folytatnak.

Új hajóállomás épül Petrovgradon. Petrovgradról jelentik: Tavasszal nagyaranyu építkezés indul meg Petrovgradon. A csökligettel szemben lévő Bega parton modern hajóállomás épül. Pénteken a közlekedésügyi minisztérium részéről öttagú küldöttség járt Petrovgradon és Cvetkov Milorád bankigazgató, városelnök kíséretében megtekintette a terepet. Ugy határoztak, hogy az új hajóállomás és az állami folyamhajózás petrovgrádi ügynöksége céljára a régi hajóállomás helyén építenek kétemeletes modern épületet. Az épület mellett nagy befogadóképességgel raktárak épülnek, egyúttal pedig modern betonpartot építenek ki a volt hajóállomástól a jelenlegi hajóállomásig. Az új hajóállomás építésével legközelebbi ülésén foglalkozik a városi képviselőtestület. Az építkezés előreláthatólag kora tavasszal megindul.

Szrbobráni hírek. Martinec Márton és Gregus Antal huszéves szrbobráni legények ittás állapotban összeverekedtek és Martinec Gregust késéssel összeszurkálta. Az eljárás megindult. — Szrbobránbán október hónapban 14 fiú és 17 leány született. Meghalt 13 nő és 13 férfi. Házasságot kötött 13 pár.

A ROHITSI (ROGASKA) ÁSVÁNYVIZ GYÓGYHATÁSA SZEKREKEDÉSNEK

kifűnően és kellemesen hat a DONAT forrásvíz. A vizet hidegen kell inni, először reggel és később minden étkezés előtt fél órával 200-300 g. A vizet ezekben az esetekben hirtelen meg kell inni.

KANIZSAI HIREK. A városi tisztviselők megkapták fizetésüket, annak ellenére, hogy a városi pénztár elsején ugyszólván teljesen üres volt. A lakosság három nap alatt annyi közszégi adót fizetett, hogy a tisztviselők megkaphatták járulékaikat. — A kanizsai zsidó hitközség tanácsának választását december 10-én tartják meg.

Akik keveslik. A newyorki Daily News nincs megelegedve az európai háborúval. Legutóbb azt a főcímet hozta: Az Európai Háború Ugyanolyan Ál Dolog, Mint Amilyen A Marslakók Támadása New York Ellen Volt... A derék Daily News kifogásolja, hogy kevés a haláleset, hogy kevés a véres támadás és emlékezteti a newyorkiakat arra a tavalyi felfordulásra, amikor egy tulságosan realiztikus rádió színjátéka nyomán egyes newyorkiak azt hitték, hogy a Marslakók támadást fognak intézni a Föld ellen. Ők tehát keveslik...

nagy filmje

Új tisztikart választott a petrovgrádi vendéglősök egyesülete. Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi vendéglősök egyesület, amelynek hatásköre Petrovgrad városra és járásra valamint a jaszatomicsi járásra terjed ki, rendkívüli közgyűlést tartott. A rendkívüli közgyűlés összehívására az adott okot, hogy Mircs Velya egyesületi elnök Beogradba költözött és ezért lemondott elnöki tisztségéről. A közgyűlést elfogadta a lemondást és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg Mircs Velya elnöki tevékenységéért. Majd — miután az egész vezetőség lemondott — új vezetőséget választottak, amely a következő: Elnök Nedelykovic Márkó (Petrovgrad), alelnök Mirksics Milán (Jaszatomics), pénztáros Glüksmann Mór, titkár Ninkov Bránkó, választmányi tagok Cvejics Iljja, Feketics Mihály, Burzon Jóca, Veliszavlyev Miroszláv, Popovics Szvetolik, Vukov Lázár, Mijatov Uros (Jaszatomics), Sztójadinovics Nedelyko (Szrpszki Itebej), Budó Péter, Lazarevó, helyettes tagok: Bugarszki Daniló, Kelemen Gyula, Atyin Szlávkó, Radunovics Jován, Lalic Dragomir, Frebc Vasza, Lenhardt Tamás, Lech Ferenc (Katarina), Rajics Rada (Szrpszki Itebej) és Malinger Adám (Jaszatomics).

Üngyilkosság Telecskán. Pénteken reggel lakása padlásán felakasztotta magát Szarvák Mihály 53 éves telecskai gazdálkodó. Tettének oka családi perpatvar.

Petrovoszelói hírek. A sztariyecsi Putnik a vasárnapi labdarúgó mérkőzésre autóbusszt indít Beogradba. Petrovoszelóról tizen jelentkezték a mérkőzés megtekintésére. A fűtca és a vasututca kocsiját, amelynek a gránitköveit átfordították, teljesen elkészült. — A pénteki piacon 175 dinárért vették a búzát, az új kukoricát, morzsolton 95 dinárért s tavaszi szállításra 110 dinárért. — A római katolikus plébániahivatalba több pályázat érkezett az oltárok átjavitására és a templom kifestésére. A hitközség vezetősége még nem döntött, hogy érdemlegesen mikor tárgyalja az ügyet.

TELEFUNKEN

A világmárkás RÁDIO

Minden változatban 2200 dinártól
18 havi részletre is kapható

Főképviselet: **Elektro BE-WE, NOVI SAD**
Kralja Aleksandra u. 5. — Telefon 25-34.

A noviszádi kereskedelmi kamara küldöttsége a kereskedelmi miniszternél. Tyulum Jován, a noviszádi kereskedelmi kamara elnöke és dr. Szláncics Szlávkó, a kamara titkára tegnap Beogradban felkeresték dr. Andresz kereskedelmi minisztert és a külön noviszádi iparkamara ügyében tárgyaltak vele.

MÁLIIGYOSI HIREK. A Keresztes Egyet helyiségét, a templom átalakítása idején isteni szolgálat céljaira használták s pénteken ismét átadták rendeltetésének. — A Noviszád felől háromnegyed hétkor érkező vonat megkésve futott be s mivel a forgalmista azt hitte, hogy már beérkezett, parancsot adott a váltókezelőnek a váltó átváltására. Ennek következtében négy teherkocsi kisklott és megrongálódott, a vizsgálat megindult. — Rosenfeld Danilo noviszádi cirkuszos autójától Kurin János szódagyáros lova megijedt és az üvegekkel telt kocsit felfordította. Kurin nagy ivben zuhant le a kocsiról, szerencséjére nem történt komolyabb baja. Az anyagi kár jelentékeny, mivel sok üveg összetört.

a Nagy keringő

KIKINDAI RÖVID HIREK. Budisin Ugorica kikindai városelnök 15 napi fegyvergyakorlatra bevonult. Távollétében Erdélyán Petár városi tanácsos helyettesíti. — Zakari József és Nagy Iván József sarlevilli béreseket, akik ittasan, nagy zajjal tartottak hazafelé, egy rendőr csendre utasította. A legények erre vasvillát kerítettek és rátámadtak a rendőrré, aki szorult helyzetében a csendőrlaktanyába futott. A csendőröknek sikerült lefegyverezniük az izgága béreseket és kihallgatásuk után bezárástolták a kikindai törvényszék fogházába. — Brácszki Iván 23 éves banatszkoarangelovói közművessegéd, mint megirtuk, vaslapáttal egyonverte az apját, aki állandóan bántalmazta családját. Brácszki a gyilkosság után önként jelentkezett. A vizsgálat most befejeződött s az ügyészség elkészítette a vádiratot. Brácszki ügyében a tárgyalást hamarosan megtartják.

ÖTÓRAI TEA A FRONTON. Egy csikágói lap vezércikkét irt a következő esetről: A Maginot-vonalra kiküldött tudósítója egy szombaton rövid tudósítást adott: »A mai nap szerencsétlen eseményének hőse egy szerencsétlen francia poilu volt, aki husznapi egyest kapott botrányokozásért. A sötétben rossz élelmszerkiosztó helyre ment és amikor visszaérkezett a fedezékébe, észrevette, hogy a csajkája tele van teával. Pedig egy francia poilunak, mint ismeretes, forraltbor jár. A sötétben az angol katonák ötórai teakiosztásába sodrózott bele és emiatt úgy káromkodott, hogy őrmestere protekciójára 20 napi egyesre ítélték.« Hát háboru ez? — kérdik az amerikaiak.

A szálloda-eladás bonyodalmai

EGY KERESKEDŐSEGÉD BEVERTE POLYÁK SÁNDOR TOPOLAI SZÁLLÓTULAJDONOS LAKÁSÁNAK ABLAKAIT

A topolai Polyák-féle jóforgalmu, szállodát Polyák Sándor ez év nyarán eladta egy topolai uriaszonymnak. Az adásvételi megállapodások szerint Polyák Sándornak és vevő lakó szüleinek, valamint családjának november 1-én kellett volna elhagyniok a szállodát. Időközben a vevő és az eladó között különböző nézeteltérések támadtak a szálloda felszerelését illetőleg és peres utra terelődött az adásvétel.

Polyák Sándor és családja a per befejezése előtt nem volt hajlandó elhagyni a szállodát. A vevő november 1-én be is költözött a szálloda lakni. Csütörtökön éjjel a vevő testvéröccse, Blizsko Lajos kereskedőség megjelent a szállodában és az udvaron talált téglákkal

beverte Polyákék lakásának valamennyi ablakát.

A hatalmas tégladarabok óriási csörmpöléssel hullottak a nagy ablakokba.

A szubofical Városi Moziban

kokba, a környékbeli lakók is felijedtek éjszakai álmukból. A hálószobában Polyák Sándorné és Polyák Sándor szülei aludtak, Polyák Sándor ugyanis katonai gyakorlaton van. Az éjszakai álmukból felriasztott Polyákék remegve kerestek menedéket a beröplő tégladarabok elől. Az egyik hatalmas tégladarab majdnem fejbe találta Polyák Sándornét, egy másik pedig

feldöntötte az ablak közelében álló hatalmas nagyértékű majolika virágvázá, amely darabokra tört.

Sulyosan megrongálódott a butorok is. Az anyagi kár körülbelül négyezer dinár. A nagy ijedtség és a kiállott izgalmak következtében Polyák Sándorné sulyosan megbetegedett és állandó orvosi kezelés alatt áll.

A rendőrség a kereskedőség elen megindította az eljárást.

Tánciskola! NEMES

Hotel Szoboda
Ma vasárnap
vendég-es!
Tánc-sorsjáték. — Több nyeremény
A belépő hölgyek ingyen sorsjegyet kapnak — Kifűnő zene. Kezdeté 8 órakor

— Orvosi hir. Dr. Weisz Jenő bír és nem szakorvos visszaérkezett és újból megkezdte rendeléseit Szentán, Szokolszka u. 7. szám alatt.

BÁCSÓPOLAI HIREK. A községi előjáróság felhívja a háztulajdonosokat, hogy a rossz idő beálltával, rendszeresen tisztítsák naponta a házak előtt lévő járdát. — Árak a pénteki hetipiacon: buza 170, kukorica 110, árpa 142 dinár métermázsánként, kövér sertés 9, kövér liba 9—9.25, kövér kacsa 9.50 dinár kilogramonként, tojás darabja 1 dinár. A hetipiacra megépben kevés terményt hoztak fel és ennek tulajdoníthatók a magas árak.

BÜTOR K. és SOMOGYI I. tánciskolájában
Ma este 8-1 óráig
vendégest
TÁNCVERSENY 14 DÍJAL
A zsűri tagjai újságírók lesznek. Belépődíj 5 din. Garde nem fizet. Délután 3-6 óráig tánc.

Külföldi vendégek Szomborban. A napokban Szomborba érkezett Sir Wilson John a nemzetközi cserkészszövetség elnöke és Lord Shey John, a londoni cserkészek elnöke. Kíséretükben volt Gaics Momcsilo, a jugoszláviai cserkészszövetség főtitkára. Sir Wilson skót püspöki család leszármazottja, aki hosszú ideig volt Indiában köztisztviselő és sokat fáradozott az indiai cserkészszövetség megerősítésén. Lord Shey ír királyi családból származik, bejárta egész Afrikát, Ázsiát s főleg az ifjúság kulturális fejlődésének szentelte életét, 60.000 cserkész áll jelenleg vezetése alatt. Kíséretükben jöttek még sir Whiy Clark és Harry Rossa tengerészeti cserkészek vezetője. A szombori állomáson dr. Grigorjevics Emil, Dejcsev György és dr. Müller János csapatkapitányok, valamint a cserkészek fogadták a magas vendégeket. Üdvözlések és a csapat megtekintése után a Szlobodában bankett volt, este a klubban tea-estély, ahol a cserkészek nevében Zsika Miklós üdvözölte a londoni vendégeket. Sir Wilson kijelentette munkatársunknak, hogy először jár Jugoszláviában. A legnagyobb elragadtatás hangján beszélt Szombor város tisztaságáról, különösen tetszett fátása. Reméli ezekben a nehéz időkben a cserkészesség megmarad nemcsak a cserkészesség mellett a reményének adott kifejezést, hogy a várva-várt béke nem sokára elérkezik. Jugoszlávia után más államok cserkészzeit is ellenőrzik s reméli, hogy az év végére a skandináv államokba is eljutnak. Délután a cserkész intézményeket tekintették meg, majd Sztójkov Radivoj városelnök fogadta a magas vendégeket, akik péntek délután negyed 3 órakor Szuboticiára s onnan Noviszádra utaztak.

Legutoljára megjelent divatújdonságok bőrárúiban, valamint divatkézrekben nagy választék **BALOG LINA cég** SZUBOTICA

Adai hírek. Ma, vasárnap a községi előjáróság árverés útján eladja a kazalba rakott rőzsét. — Adán az ádrágitás letörésére bizottság alakult, amelynek elnöke Jakovljevic Nesztor, titkára Csonkics Száva, tagjai: Orsics Mihály, Kovács Dániel és Szedmakov Milivoj. — Az adai római katolikus hitközség a megüresedett kántori állásra pályázatot hirdetett. A próbaének november 9-én volt, amelyen a következők jelentek meg: Ballasa Gyula, Noviszád; Balázs József, Mól; Biró Jenő, Ada; Hermanek Gyula, Bogojevó; Király László, Martonos; Lenner Antal Ruzkoszeló; Nagy Bálint, Székelykevi; Nagypál Mihály, Ada; Péter András, Hetin; Török Ferenc, Telecska és Véber Ernő, Lazarevó. A választás 16-án, jövő csütörtökön lesz. — Az adai községi előjáróság felszólítja a lakosságot, hogy légítámadás esetére az óvóhelyet mindenki november 15-ig ássa ki, még azok is, akiknek pincéjük van. Tizenötödike után bizottság vizsgálja felül az óvóhelyeket és a mulasztókat megbírságolja. — Kohn Izrael adai bádögsmester 86 éves korában elhunyt.

Speciális gyapjafonal üzlet
Noviszád
Kralja Petra I. 25
Telefon 51-94

NAGYBAN: Nagyban fogyasztók, kötődék, kereskedők kérjenek ajánlatot, vagy kérjék utazónk látogatását.
KICSINYBEN: raktáron tartok minden elképzeltető kézimunka fonalat, alapanyagot és kelléket.

Együnk zselatint?

Az élettan tudósai rég kísérleteznek azon, miképpen lehet a testi erőt fokozni, a szervezetre káros izgató szerek alkalmazása nélkül. Különböző eljárásokat próbáltak ki atlétákon, katonákon, fáradt üzletembereken és ezek eredménye abban csucsosodott ki, hogy a glicin az a vegyi anyag, amely a testi rugalmasságot és ellenállóképeséget a normális munkateljesítmény után is fenntartja.
A glicin egyike azoknak az aminosavaknak, amelyekre a szervezetnek egyébként is szüksége van. A tiszta glicin azonban nem volt alkalmas arra, hogy a szervezet rendszeresen felvegye, mert fogyasztása émelygést és rosszulletet idéz elő. George Rurill Ray, a brooklyni egyetem professzora, különböző ételeket állított elő glicinnel keverve, émelygő hatásuk azonban mindig jelentkezett. Végül is a közönséges zselatint mutattak meg a legmegfelelőbbnek, amelyben huszonöt százalék a glicin. Kísérleteit Ray a következőképpen hajtotta végre: állványra erősített kerékpárokra felülletett hat férfit és egy nőt. Hajtaniok kellett a pedált, amíg csak bírták. A kerékpárok külön-külön dinamóval voltak összekapcsolva, a dinamókon wattmér mutatta ki a feldolgozott energiameennyiséget. Harmincnapig gyakorlat után glicinnel kezdte táplálni a kerékpárosokat. Állati csontokból előállított szagtalan zselatint kaptak jégbehűtött narancs- és citromlében. A férfiak naponta 60 gramot, a nők 45 gramot. Az eredmény meglepő volt, megsokszorozta a teljesítőképességet. Egy kerékpáros erőifejtése 90 watt-ról 225-re szökött fel, ami valóságos marathoni rekordnak felel meg.
A nőknél az emelkedés korlátozottabb volt, átlag 40 watt, aminek Ray szerint az az oka, hogy a nők nem képesek nagyobb mennyiségben felhalmozni creatinet, amit a glicinből dolgoz fel a test. Ray most azt tanulmányozza, hogy milyen hatással van a glicin az agy teljesítőképességére és a szellemi erő is fokozható-e ezen a módon oly mértékben, mint a fizikai.

A noviszádi Női Mária Kongregáció f. hó 12-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel tea-délután rendez, amelyre ezuton hívja meg tagjait és vendégeit. A vezetőség.

Tanoncelhelyezés. Magyar fiúk ipart tanulnának a Vojvodinából, ajánlkoznak, tehnikus, bádógos, asztalos, órák, lakatos, timár, kárpitós, kereskedő és szabó iparhoz tanoncoknak. Keresnek szücs, festő, bogárnár, cipész, kereskedő, boocsorós, órák, szijgyártó és tejgyáros iparhoz fiukat tanoncoknak. A közvetítés díjtalan, csupán két levelezőlap melléklendő. Skorutyák Károly, Sztáriszivác.

Többszöri terheesség után is könnyű ürülés és szabályozott gyomortevékenység érhető el, reggelként egy-egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűviz használatával. A Ferenc József viz sokszorosán kipróbált s igen melegen ajánlható háziszser, mely mindenütt kapható. Reg. S. br. 30474-35.

Nagy részvétellel temették el dr. Schmausz Dezsőt. Apatinból jelentik: Dr. Schmausz Dezső apatini ügyvéd temetése pénteken délután volt Apatinban. A temetésen a nagyszámu rokonságon kívül az apatini, szombori és odzsaci, valamint a többi járásbeli tüzoltótestület népes küldöttséggel képviseltették magukat. A szertartás ideje alatt az apatini tüzoltózenekar gyászdalokat intonált. A dunabánsági tüzoltószövetség képviselőiben Sztankovics Gyura igazgatótanács tag jelent meg. A teljes számban kivonult apatini tüzoltóságot Piry József főparancsnok vezette. A jogászvilágból az apatini ügyvédi kar, a közjegyző, a járásbíró, a szombori ügyvédek és sokan mások vettek részt. A temetési szertartást Hartmann János kaplán végezte. Az egyszerű, puritán temetés az egész község társadalmának osztatlan és mély részvétele mellett, a gyászoló család kifejezett kívánságára bucsuztató beszéd nélkül folyt le.

Dr. Weinberger Márton szem-specialista megnyitotta rendelőjét Noviszádon, Kralja Alekszandra 16. II. Rendel 1—4 óráig.

Szomborban hétfőn üzletzárás lesz. Szomborból jelentik: A szerb hadsereg bevonulásának emlékére hétfőn, november 13-án délelőtt 11-től 12 óráig üzletzárás és munkaszünet lesz Szomborban. Az előjáróság felszólítja a lakosságot, hogy a házakat zászólókkal lássák el.

Szubotical rendőrségi hírek. A szubotical rendőrbíró Zemen Annát és Juhász Mariskát 140—140 dinár pénzbírságra ítélte, mert ittás állapotban az uccán a sarkára léptek egy uriaszszonyrak és figyelmeztetésén annyira felizgultak, hogy megverték. — Rukovics Sztéván piaci árúst 95 dinár pénzbírságra és 1 napi elzárásra ítélték, mert nem tette ki árjegyzékét az áru mellé.

Női téli kabátok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad. Trg Oslobodjenja 2.

LOKI HIREK. Pénteken idegen koldusok jártak be Lok községet és minden házba betértek kéregetni. A legtöbb helyen lisztet kaptak, amit azután elvittek egy földhözragadt szegényasszonyhoz, Urbán Annához és kilóját 2 dinárért eladták neki. A szegény asszony 20 kiló lisztet vett, de tévedésből 80 dinárt adott át nekik. Amikor tévedésére rájött, sirva kereste a koldusokat, akik azonban rájöttek, hogy majd kereshetik náluk a pénzt és elmenekültek a községből. A rendőrök a menekülő koldusokat elfogták, Urbán Anna megkapta a pénzt, a koldusokat őrizetbe vették, mert úgy hiszik, hogy kisebb büncselekményeket követtek el. — Az előjáróság felhívást intézett a lakossághoz, hogy azok, akiknek családtagjaik, kenyerkeresőjük hadgyakorlaton vett részt vagy jelenleg ott tartózkodik, haladéktalanul jelentkezzenek a község-házán, hogy segítyt utalhassanak ki részükre.

Ovja egészségét, ügyeljen
a rendszeres anyagcserére.
Ha naponta étkezés után 1 — 3 Leolabdacsot vesz be, elősegíti a könnyű, kellemes béltisztulást.
Regist. hird. 1938, 28. X., Sp. Nr. 969.

Leopillen
(Leo-labdacsok)

Megölte és elégette a barátnőjét a falusi Casanova. A pozsareváci törvénszék most itélkezett Sztankovics Sztvetozár 45 éves földműves gyilkossági ügyében. Sztankovics Krupaja község környékén ismert nőszerető volt, egyszerre több falubeli özvegyvel is viszonyt folytatott. Miskovics Milya nevű 50 éves barátnőjével annyira összeveszett, hogy dühében megölte az asszonyt. A gyilkosság után felgyújtotta a házat, hogy tettének nyomait eltüntesse. A bíróság a tanúk kihallgatása után Sztankovicsot huszévi fegyházra ítélte.

SZTÁRIBECSEI HIREK. Sztáribecsen a jövő héten a Putsay-gyógy-szertár tart éjjeli ügyeleti szolgálatot. — Sztáribecsen ma, vasárnap délelőtt félkilenc órai kezdettel németnyelvű evangélikus istentisztelet tartanak a közös protestáns templomban. — Mint már megírtuk, a sztáribecsei Római Katolikus Földműves Ifjúsági Egyesület kitűnő műkedvelő gárdája a legutóbbi telt ház előtt adta elő ugy Sztáribecsen, mint Petrovoszelón Jancuszkó Gábor: Ha elmennek a regruták c. énekes népszínművét. Az egyesület vezetősége közkívánatra negyedszer is színrehozza a szindarabot a jövő vasárnap este, saját helyiségében. A szindarab zenekíséretét Verebes István és zenekara szolgáltatja. — Sztarcevic Gyorgyené, született Kikin Ruzsica sztáribecsei községi hivatalnoknő 36 éves korában Beogradban elhunyt. Az elhalt uriaszszony 16 évig működött Sztáribecsen. Halála általános részvételt keltett. — A sztáribecsei anyakönyvi hivatal kimutatása szerint újabban született 5 fiú és 7 leánygyermek. Házasságot kötöttek Polyák István és Pekár Erzsébet, Acsay Pál és Liptay Piroška, Eter Sándor és Stefaniga Katalin, Belyánszki Teodor és Crveni Olga, Pintér Menyhért és Nagy Terézia, Rélity Nedelyko és Bózsics Jelena, Sörfőző Péter és Faló Julianna. Elhaltak: Rasztia Tómos, 54 éves, Zsikics Pávle 77 éves, özvegy Milovánov Vojinné, született Jolkics Nera 74 éves, Kiss Miklós 48 éves, Másics Aranka 2 hónapos, Radics László 30 napos, Kollár György 68 éves, Milovánov Daniló 75 éves, Bálint József 36 éves, Lázai Ignác 47 éves.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE
Buza, bácskai, Szombor környéki 177—179, bácskai 178—180, sztrémi 177—179, szlavóniai 178—180, felsőbácskai 180—182, délbánáti 176—178, felsőbánáti 180—182, középbácskai és baranyai 178—180, Tisza, bácskai uszályból 185—190, Tisza, bánáti uszályból 185—190, dunai hajórakomány 180—185, csatornai hajórakomány 180—185, begai hajórakomány 185—190. Rozs, bácskai vasut 140—142.50. — Zab, bácskai vasutállomás 146—148, szerémi 146—148. — Árpa, bácskai 63—64 kgos 150—155, szerémi 63—64 kgos 150—155. Tengeri, bácskai vasut prompt. 135—137, bácskai szárított 130—132. — Bab, szokvány 145—150. — Buzaliszt: Nullás g és g 275—295, kettes 255—275, ötös 235—255, hatos 215—235, hetes 190—200, nyolcas 130—140. Korpa prompt. 110—112.50. Sertészsir kánában és hordókban bruttó nettóért 15.50—16.50. Füstölt szalonna: 14.50, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül: Irányzat szilárd. Forgalom 51 1/2 vaggon.

November 16-tól, csütöföktől

kezdve, naponként hézagpótló nagy munka közlését kezdjük meg. Címe:

Kereskedők Iparosok és Gyáriparosok

mindentudó szakkönyve és a mestervizsgák kézikönyve

Ez a nagy mű minden gyakorlati ember nélkülözhetetlen útmutatója. Háromszázötven fejezetben a legfontosabb tudnivalókat ismerteti, az ipartörvénytől kezdve valamennyi kereskedelmi és ipari kérdést a könyvelésig és a mestervizsgákig.

Nagy tartalmát helyszüke miatt egyszerre nem közölhetjük, de itt megkezdjük és a holnapi lapunkban folytatjuk!

ELSŐ RÉSZ

AZ IPARTÖRVÉNY ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEI

Mi értendő ipar alatt. — Mit tartalmaz az Ipartörvény. — Mi nem tartozik az Ipartörvény rendelkezései alá? — Mi értendő háziipar alatt? — Az iparok felosztása. — Iparok önálló üzemének feltételei. — Kinek áll jogában kézműves ipart üzni? — Az üzletvezető. — Kinek nem áll jogában kézműipart üzni? — A jogiszemélyek — Építő és elektrotechnikai iparok. — Az egyik iparágról a másik iparágra való átlépés. — Gyáriparok. — Kereskedelmi üzletek.

AZ IPAROS JOGA KERESKEDELMII ÜZLET VEZETÉSÉRE. — ÁLLANDÓ HELYSÉGGEL RENDELKEZŐ IPAROK

Segédhelyiségek, elárusítóhelyek, fiókok. — A törvényszéki cégjegyzés. — A cégtábla.

AZ IPARÜZÉSI JOGOSÍTVÁNYOK ÉS ENGEDÉLYEK KIADÁSA ÉS A HATÓSÁGI ELJÁRÁS

Az iparüzés elkezdése. — Az iparok megszűnése.

A HELYSÉGEK NYITÁSA ÉS ZÁRÁSA

Kiárusítás. — Vásárok és piaci napok.

A JOGNÉLKÜLI IPARÜZÉS. — KEDVEZMÉNYEK A HAZAI IPAROK FEJLESZTÉSÉRE. — SEGÉDSZEMÉLYZET. — TANONCOK

Az iparostanonc fogalma. — Kit lehet tanoncnak felvenni? — Kinek áll jogában iparostanoncot felvenni? — Kinek nem áll jogában iparostanoncot felvenni? — Hány tanoncot

tarthat egy iparos? — A tanoncszerződés. — A próbaidő. — A tanulási idő. — A tanonc munkájáért járó fizetés. — A tanonc és az ipartulajdonos jogai és kötelességei.

SEGÉDI VIZSGÁK

A bejelentés. — A vizsgáztatóbizottság. — A vizsga. — Az eredmény és a bizonyítvány.

SEGÉDEK

Kit tekintenek segédnek?

MUNKAKÖNYVEK

A segéd és a munkaidő közötti szolgálati viszony. — A fizetés. — A fizetés betegség esetén. — Jutalék. — A szolgálati viszony megszűnése. — A szolgálati viszony megszakítása.

A KERESKEDELMII ÉS MÁS MAGASABBRANGU SEGÉDSZEMÉLYZET VÉGKIELEGÍTÉSE

A végkielegítés.

MESTERI VIZSGÁK

A bejelentés. — A vizsgáztatóbizottság. — A vizsgadíj. — A vizsga. — A bizonyítvány. — Panasz a bizottság döntése ellen. — Külön vizsgák. — A törvény kivételei.

VÁLASZTOTT BIRÓSÁG AZ IPARTULAJDONOS ÉS SEGÉDSZEMÉLYZET KÖZÖTTI SZOLGÁLATI VISZONYBÓL SZÁRMÁZÓ PEREK ELDÖNTÉSE

A választott bíróság területi illetékessége. — A választott bíróság hatásköre. — A választott bíróságok összetétele. — Választott bírósági eljárás. — Az ítélet. — Jogorvoslat.

TOVÁBB-KÉPZŐ SZAKISKOLÁK

A szakiskolák fenntartása. — A szakiskolák működése. — A szakiskolák látogatása. — A szakiskolák felügyelete.

AZ IPAROSOK KÖTELEZŐ EGYESÜLETEI

Az együttes kötelező egyesületek. — Szakmai egyesületek. — A tagság. — A tagsági díj. — Az egyesület feladatai. — Egyesületek alapítása. — Az egyesületek szervezete. — Az igazgatóság és annak hatásköre. A kirendeltség. — A felügyelőbizottság. — A közgyűlés. — Az egyesületek feletti felügyelet. — Az iparos egyesületek kerületi választmányai. — Szabadegyesületek.

A KAMARÁK

A kamarák feladatai. — A kamarák szervei.

A MUNKÁSVÉDELMI TÖRVÉNY

A munkaidő. — A túlóra. — A munka egészségügyi feltételei.

A MUNKÁSKAMARÁK. — A MUNKÁSTÖZSDE

A központi munkástözsde. — Helybeli munkástözsdek.

MÁSODIK RÉSZ:

ÁLTALÁNOS JOGI ISMERETEK

Közjog — Az állam. — Az államforma. — Monarchia. — Arisztokrácia. — Demokrácia. — Köztársaság. — Centralizáció. — Decentralizáció. — Szövetséges állam és állam-szövetség. — Föderalizmus. —

AZ ALKOTMÁNY. — AZ ÁLLAM SZUVERENITÁSA. — AZ ÁLLAM TERÜLETE. — AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁG. — A FŐHATALOM. — A TÖRVÉNYHOZÁS. — A KORMÁNYZÁS. — AZ ÖNKORMÁNYZATI HATÓSÁGOK

A város. — A KÖZSEG. — A közigazgatási hatóságok.

A BÁNSÁGOK. — A BIRÁSKODÁS

A polgári per. — A járásbiróság. — A törvényszék. — A felelbiteli bíróság. — A semmitözék.

AZ ÁLLAMÜGYÉSZSÉG — A BÜNTETŐ JOG

A főbüntetések. — A mellékbüntetések. — A halálbüntetés. — A fegyház. — A börtön. — A szigorított fegyház és fegyház. — A pénzbüntetés. — A polgári jogok elvesztése. — A hivatalvesztés. — A biztonsági intézkedések. — A bírósági tárgyalás. — A bizonyítás eszközei. — Kegyelem. — Amnesztia. — Rehabilitáció.

JOGI FOGALMAK A BÜNVÁDI ELJÁRÁSBÓL

Fél. — Gyanúsított. — Terhelt. — Vádlott. — Vádló. — Sértett. — Magánfél. — Meghatalmazott. — Panaszos.

MAGÁNJOG. — A MAGÁNJOG FOGALMA ÉS FELSZTÁSA. — A SZEMÉLYEKRŐL

A gyermek. — A fejletlenkoruak. — A kiskorúak. — A nagykorúság. A jogi személyek. — A köztestületek. — Az egyesületek. — Az alapítványok.

— Folytatása következik. —

SZINHÁZ-FILM

ÉVA UTJA

A budapesti Városi Színház Tragédiáiának Évaja beszél
küszömbes multjáról

Sennyei Vera drámai színésznőnek készült,
de éveken át kellett vígjátékokban szerepelnie,
míg most elérkezhetett a legszebb drámai
szerephez

— Saját munkatársunktól —

(Budapest, november.) A budapesti Tisza Kálmán térre újra a régi élet költözött, hosszú évek vajudása után a Városi Színház Czákó Pál igazgatása mellett megnyitotta kapuit. Hogy mit jelent Czákó Pál neve, azt legjobban a budapesti színházi körök tudják. A színház új igazgatója éveken át volt a Nemzeti Színház főtitkára, szakképzettsége a legelsősorangú. Kitérően ismeri a »dörgést«... Hogy az mennyire igaz, legjobban bizonyítja, hogy a színház megnyitójára Madách Imre halhatatlan remekművét az Ember Tragédiáját tűzte, — mint általában, az előadásig hitték a laikusok — teljesen új drámai szereplőkkel.

A Tragédia olyan sikert aratott, amilyenre még budapestben is alig mutatkozott eddig példa.

Ma, amikor e sorokat írjuk, már tizedik napja megy a darab, anélkül, hogy helyet lehetne kapni. Az összes jegyek elkeltek, nemcsak a mai, hanem a holnapi, holnaputáni és azután előadásokra is. Lépten nyomon meglepetésekbe ütközik az ember, a legnagyobb meglepetést azonban kétségtelenül Sennyei Vera tündöklő játéka kelti, azon egyszerű okmiatt hogy a művész eddigi pályafutása során kimondottan könnyű fajsúlyú darabokban kapott szerepet. Nem azért, mintha nem rendelkezett volna a kellő drámai tudással hanem mert anyira vonzó megjelenésű, jó alaku és bájos arcú, hogy egy-egy operettnek csillaga kellett, hogy legyen. Czákó igazgató gondoskodott arról hogy a közönség Sennyei Verával kapcsolatban ne fogjon ki a meglepetésekből: az előirányzott programban olyan szerepekben láthatjuk majd, amelyekben mindig újat, meglepőt és tökéleteset kell majd alkotnia.

A Városi Színház újságíró pátolyában vagyunk, a »Tisztelet a kornak« meghonosított kinyilatkoztatás révén az első sorban foglalunk helyet néhányan, mögöttünk adunk »Helyet az ifjúságnak«, új kollégáinknak, akik ép úgy mint mi, veteránok, a második felvonás végéhez közel már nem bíráló, hanem dicséret szavakon törjük a fejünket.

Ma Éva rabjai vagyunk s a felvonás végén kart karba öltve, hódolni járulunk a Művészet elé.

Földényi és Mihályfi, Ádám és Lucifer békés egyetértésben cserélik öltözéküket, Földényit már bemutatjuk kedves olvasóinknak, Mihályfira hamarosan sor kerül. Kedvesen kísér bennünket a művészöltözékéhez s egyik kollé-

gánktól hajszálat kér. Menekülünk a megrontás elől, be a Paradicsomba, mert valóban ilyen kép tárul elénk, ahogy belépünk Sennyei művészöltözékébe. Valamennyien nem foglalhatunk helyet, rózsák és szekfűk (vajjon merre terem ilyenkor?!), valamint minden színű krizatémok borita-

A drága jó jogorváltás magyar olvasókat mentetve átvonni
Sennyei Vera

nak asztalt, fotójt és heverőt, a nagy tükrörszalon azonban, bár rejtekhelye van, két kis bonzók-

kutya nippjét fedezzük fel s mosolyogva állapítjuk meg, hogy Sennyei Vera époly babonás, mint Thália többi papnője- és papja Mert a férfiak is azok... A művészöltözék tudja, mire gondolunk s hamar magához öleli, yédelmébe veszi a kis kölyökkutyákat:

— Ó, ne szidják Tik-Takot!... Mindig csak jót hoznak nekem s mindenüvé elkísérnek.

Velem voltak a Paradicsomban is.

Olyan kedvesen illik buzavirágkék szeméhez a két kis nipp, hogy akaratlanul megállapíthatjuk: még a Paradicsomban is szépségversenyt nyerhetne.

— Nem is lehetne rossz a Paradicsomot csak úgy felkeresni és jelöltetni magunkat — válaszolja —, különösen ha ilyen részrehuzók lennének a zsűritagok.

Kissé elkomolyodva hozzáteszi:

— Sajnos a Paradicsomot részben máris bevezették: szépségversenyen nem elég a részvételhez, hogy valaki szép legyen, paradicsomi toalettakkal kell rendelkeznie, a dekoráció ma fontosabb mindennél. Vannak, akik mindenáron részt akarnak venni ilyen Édenben... ezekben azonban át kell menniök az Infernon. Magam is tudok ily esetet,

az Éden királynőjének tönkretette egész életét az elnyert címért folytatott küzdelem.

A kollégák pergőtüzének gyűrűlésekor megkérjük sziveskedjék elmondani utját az operettszínpadtól a Városi Színház tragédiájáig.

— Mindig drámára készültem, de, hogy nem lehettem már a kezdetben drámai színésznő, nem vette el a kedvem, a siker és az, hogy mégis játszhatok, kárpótolt a feleuton megszokott álomért. Igazán szerencsétlennek 12 éves koromban éreztem magam, amikor megtudtam, hogy drága szüleim »ki-játszottak«:

elhallgattak előttem egy szerződési ajánlatot, amellyel a gyermekszínház tisztelt meg.

Színpadra már mint színiakadémista léptem először, az iskolák elvégzése után. Igaz, hogy csak egy-két szavas szerepeket kaptam, de megvigasztalt, hogy a többi akadémiába járó növendék sem jutott nagyobb szerephez. Drámai szakot végeztem, de eltekintve a tanuló évek egy-egy kisebb drámai szerepétől, mindig csak könnyű vígjátékokban szerepeltem. A Városi

Színház szerződésnek felolvasásáig úgy hallgattam, mint a messzire szakadt gyermek a szülőfalu, a szülők, régi táj hazahívását.

Mindig erre vágytam.

S e szerződéssel az az öröm is ért, hogy mindig új-új alakban mutathatom meg művészetem s nem kell az örökös operettet, vígjátékot élnem. Elvégre ezért és nem a multért kellett akadémiát végeznem!

Gongütés jelzi, hogy a következő jelenet falanszter képe már elkészült a színpadon és kezdődik a harmadik felvonás. A színpadot elzáró kis vasajtóban szívélyes sorokat ír olvasóink számára, a következő másodpercben pedig feldörög a taps.

— Éva a színpadra lépett... —

Bihari Sándor

««(★★★)»»

Nagy érdeklődéssel várja Noviszád közönsége Konsztantinova Bojka opera énekesnő hangversenyét

Megkezdődött a jegyelővétel a Szlavia könyvkereskedésben

Ritkán váltott ki oly nagy érdeklődést Noviszádon hangverseny, mint a szerdai, amikor Konsztantinova Bojka, a szófiai opera európai híru koloratura énekesnője fog vendégszerepelni. Konsztantinova néhány nap előtt vendégszerepelt a beográdi operában olyan átütő sikerrel, hogy a kritika csak a legnagyobb elismeréssel írhatta róla. A fiatal bulgár énekesnő szopránjának tiszta csengése valóságos elragadtatta hallgatóit.

Szakértő kritikusok szerint Konsztantinova Bojka külföldön elért sikereivel már most is a világ első koloratura énekesnői közé küzdötte fel magát és tekintve fiatal korát, olyan fényes karriert előtt áll, ami csak a leghíresebbeknek jutott osztályrészül. Érthető ilyen körülmények között, hogy noviszádi hangversenye a zeneértő közönség körében nagy örömet és lelkesedést váltott ki.

Konsztantinovna Bojka válogatott műsorral fog Noviszádon hangversenyezni, amelynek keretén belül a legjobb opera szerepei közül fog énekelni.

A hangverseny iránti nagy érdeklődésre való tekintettel megkezdték a jegyek eladását már a Szlavia könyvkereskedésben.

Konsztantinova Bojka szerdán, november 15-én este fél kilenc órai kezdettel tartja hangversenyét a noviszádi Emlékkönyvtárban. A hangversenyt a női zeneegylet rendezi és annak tiszta jövedelmét a noviszádi újságírók segély alapja javára fordítják.

««(★★★)»»

A SZUBOTICAI MAGYAR OLVASÓKÖR SZÍNPADA

A Szubotikai Magyar Olvasókör november 12-én eredeti szereposztásban délután 3 órai kezdettel mutatja be negyedszer Hunyadi Sándor »Bors István« című 3 felvonásos vígjátékát.

Este 8 órai kezdettel pedig Strauss Oszkár »Varázskeringő« je kerül másodszor előadásra.

VEDD ELŐ AZ IMAKÖNYVED...

Lendvai Károly verse.

Halálra... Babos Károly zenéje.

Vedd elő az imakönyved, imádkozzálértem, mert én nékem már elég volt, amit eddig élttem. Ne dajfen könny a szememben, ha kivánsz nek engem, ne zavarja zokogásod, mesze szálló lelkem.

J-maít sajnó le-tyen az én, vigasztom a sír-ba, mert a szívem a szenvedés, tovább már nem bírja. A sír-omra ne hozz többet, csak egy szál virágot, azért az agy-száll virágot, mindenit megbocsátok.

Nagyszabású évad-nyitó előadást rendez a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegyletnek Szent Erzsébet a védője, s éppen ezért az egyesület Erzsébet napján szokta megkezdeni korácsonyra szóló jótékony előkészületeit. A Nőegylet a művészetet is a jótékonykodás szolgálatába állítja, előadásokat, multságokat, teadélutánokat rendez, hogy minél több segélyreszorult részesíthessen támogatásban.

Idei őszi évadját szombaton, 18-án nyitja meg az egyesület.

Zeneszámok, egyfelvonásosok, táncszámok, dalok szerepelnek a megnyitó műsorán,

a legkiválóbb noviszádi műkedvelők felléptével.

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet estélyei és multságai mindig kitűnően sikerülnek. Az elsőrendű élvezeten kívül, a közönség a jótékonykodás eszméjének is áldoz, ami a mai viszonyok között bizony nagyon is szükséges. Éppen ezért bizonyosra vesszük, hogy a szombati szeszennyítés is a legnagyobb siker jegyében zajlik le.

«(★★★)»

A Ludas Matyi Kulán. A kulai Keresztes Egylet november 26-án este az Endlein vendéglő nagytermében előadja Erdélyi Gyula 4 felvonásos, dalos népszínművét a Ludas Matyit. A darab jobbnál-jobb kiszólásokkal fűszerezett vig népszínmű szép magyar dalokkal. A Keresztes Egylet legjobb szereplőit állította sorompóba, hogy biztosítsa a darab sikerét. A főbb szerepekben Litzemberger Károly, Rigó Ilona, Fárás Mariska, Kovács Gyurka, Stolcz János, Gallai Gizi, Farkas István, Bálint Mariska, Gonczlik Lajos tűnnek ki. Sugó: Viszlavszki Katica. Rendezi Soltész Ferenc. Ezzel a népszínművel is bizonyítani kívánja a Keresztes Egylet, hogy a jó magyar népszínműnek még van helye színpadainkon, és hogy van is közönsége. Előadás után tánc lesz, 36. Rácz Jóska cigányzenekarának muzsikájára.

★

Nagy sikerrel hangversenyzett Noviszádon Friedmann Ignác. A noviszádi Emlétkotthonban péntek este tartotta hangversenyét Friedmann Ignác, a világhírű zongoraművész. A közönség teljesen megtöltötte a hangversenytermet és fergetes tapsorkánnal ünnepelte a művészt, aki ráadásokkal köszönte meg a közönség lelkesedését.

★

Ma teadélután a Daloskörben. A noviszádi Daloskör ismét megrendezi teadélutánját, mivel az eddigi teadélutánok olyan nagy sikerrel jártak, hogy ezek után állandóan rendszeresíteni fogják az ifjúság számára ezt a szórakozási lehetőséget.

★

A noviszádi külső Katolikus Olvasókör ma, vasárnap teadélután rendez. Teajegy ára 5 dinár. Kitűnő zenekar muzsikál.

★

Ma táncverseny Noviszádon. A noviszádi Butor és Somogyi tánciskola vezetősége ma, vasárnap este díjazásos táncversenyt rendez a Lövöldében. A verseny 11 órakor kezdődik.

FEKETE KENYÉREN

cimmal jelent meg

CZAKÓ TIBOR

verses könyve

Ára 20.- dinár

Könyvbarátok számára szamozott példányok készültek műnyomó papíron. Ára 30 dinár.

Megrendelhető a Reggeli Ujság kiadóhivatalában, Noviszád

Női énekkart szervez a noviszádi Daloskör

A noviszádi Polgári Magyar Daloskör legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy női énekkart is szervez. Felkérték Szedlacsek Lajos zenetanárt, az egyesület haragját, hogy vállalja a női énekkar vezetését. Szedlacsek professzor szívesen leget tett a kérésnek és így most már semmi akadály sincsen annak, hogy Noviszádon megalakuljon az első magyar női énekkar.

A Daloskör női tagjai között nagy örömet és megelégedést váltott ki a női énekkar megszervezésének híre, mert azok, akik szerettek volna női énekkarban énekelni, kénytelenek voltak erről lemondani, mivel eddig még nem volt énekkar részükre.

A Daloskör vezetősége felkéri mindazokat, akik a női énekkar

ban énekelni akarnak, jelenjenek meg csütörtök este nyolc órakor a Daloskör Nikola Tesla utca 46 számú házában, ahol részletesen megbeszélnek mindent, elsősorban az énekkorák megtartását. Az énekkorák pontos idejét a karnagy az énekkar tagjaival együttesen beszél meg, hogy azt olyan időben tartsák meg, amikor mindenki ráér.

Nagy reményeket fűznek a Daloskör női tagjai énekkaruk megszervezéséhez és biztosra veszik, hogy az épen olyan sikerrel fogja megállani helyét és ugyanannyi sikert fog aratni, mint a férfikar. A Daloskör vezetősége minden érdeklődött szívesen lát a csütörtök esti megbeszélésen és azokat is szeretettel meghívja, akik eddig még nem tagjai az egyesületnek.

★★★

Eredeti bemutató a szubotici Magyar Olvasókörben

December 2-án mutatják be Cziráky Imre Muskátlí virág című énekes színjátékát

A szubotici Magyar Olvasókör általánosan ismert és elismert színadást együttese vajdasági színjatszánk egyik kirívó hibáját szándékozik pótolni azzal, hogy a megrögzött szokástól eltérően, külföldi szerzők darabja helyett kisebbségi közösségünkben való magyar szerző eredeti művét viszi színpadra. Színpadi téren kisebbségi életünkben alig-alig láttunk eredeti bemutatást. A szubotici Magyar Olvasókörben a vajdaság legnagyobb egyesületében pedig egyáltalán nem volt.

A Magyar Olvasókörben serényen folynak az előkészületek a december másodikán megtartandó Cziráky darab bemutatójára. A színügyi bizottság a »Muskátlívirág«-ot ezidő szerint a lehető legjobb együttesével, ün-

★★★

A noviszádi Szerb Nemzeti Színház jövőheti műsora. A dunabánsági Szerb Nemzeti Színház, amely jelenleg a noviszádi Emlétkotthonban játszik, kedden a »Moji gyetics« című komédiát mutatja be, csütörtökön a »Hatodik emelet« című nagy sikerű színművet, szombaton pedig Krlezsa Miroszláv tartalmas drámáját, a »Glembájev uraságokat« Va-

napélyes keretek között, teljesen új díszletezéssel hozza színre. Az előadást megelőzően Csuka János hírlapíró mond bevezető beszédet, amelyben kitér úgy a darab méltatására, mint a Magyar Olvasókör e kezdeményezésének fontosságára.

A »Muskátlívirágot« Garay Béla, az általánosan ismert színész és színpadi rendező nagy igyekezettel, hozzáértéssel, tehetsége legjavát adva kívánja megrendezni.

Cziráky Imrénék, a közkedvelt vajdasági írónak ez az első ilyen természetű bemutatója. Az előadást nagy érdeklődéssel várja egy Szubotica mint az egész Vajdaság színházlátogató közönsége. Ezt a tényt leghatározottabban, a már vidékről előre bejelentett nagyszámú jegyigénylés bizonyítja.

T. F.

sárnap délután a 7. gyalogezred zenekarának közreműködésével Tóth Ede szerbre fordított »Falu rossza« című népszínműve, este pedig »A miniszter felesége«, Nusics Branišláv kitűnő szatirikus vígjátéka van műsorra tűzve. Jegyeket elővételben a Szlavia könyvkereskedésben (telefon 24-95), valamint a színház jegypénztáránál lehet kapni.

Igen nagy érdeklődés nyilvánul a mai szombori kulturdelután iránt. Mint már jelentettük, a szombori Magyar Közművelődési Egyesület ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel kulturdelutánt rendez, melyet Csokonai Vitéz Mihály emlékének szentel. A Csokonai életét és költészetét ismertető előadást B. Dömötör Aranka olvassa fel, verseiből Liebhardt Éva, Dr. Müller János és Németh Géza ad elő néhányat, a két szomb. magyar dalárda pedig megzenésített műveiből ad elő egyet-egyét. A költő Tempefői című vígjátékából is bemutatásra kerül hangjáték formájában két jelenet. Az őszi évadnak ez az első kulturdelutánja s éppen ezért nagy az érdeklődés a Közművelődési Egyesület tagjai s hozzártatózói körében.

5 kérdés:

1. Ki volt az a nagy német költő, aki Magyarországon született?
2. Milyen miniszter volt 1867-ben Deák Ferenc?
3. Ki irt tragédiát a keletrómai birodalom pusztulásáról?
4. Ki találta ki a szendvicset?
5. Mi a naphta?

Válasz

regnapi kérdéseinkre

Kérdés: Ki volt az a francia színész, aki fellábbal is fellépett a színpadon?

Felelet: Sarah Bernhardt.

Kérdés: Ki írta A csehek Magyarországon c. regényt?

Felelet: Jósika Miklós báró.

Kérdés: Melyik híres nyelvemlék van a Pray kódexben?

Felelet: A halotti beszéd.

Kérdés: Hogyan hívják London üzleti negyedét?

Felelet: City.

Kérdés: Milyen állatok kaphatnak vesztettségét?

Felelet: Minden melegvérű állat.

KÜLÖNBSEG

Sovány barátom, aki már öreg, Minap előttem azzal kérkedett, Hogy agilisabb ő, mint száz fiatal, S legyűr közülük akár hetvenet. Hetvenkedése, bár k o r-szerű volt. Kicsalt ajkamra egy fanyar mosolyt. »Ne haragudjál«, mondtam, »kérlek szépen,

Hogy fennakadok némi különbségen Lehetsz törekvő, fúrge, eszes is, De mégsem vagy igazi agilis.« Sovány barátom kérdőleg néz rám, Sehogysem érti ártatlan tréfám, »Ne ámulj«, mondom, »e kis különbségen:

Te vékony vagy, s az agilis te vékony.«

FANYAR TÓBIÁS

Köszvény, isiász, reuma

akut és krónikus, csontfájdalmak, nyak- megmerevedés és mindenféle szűró fájdalom sikeresen a **RUSKI MELEM** segítségével gyógyítható. Kapható gyógyszerárakban **eredeti dobozokban.**

Postán küldi:
Dvorska apoteka Bogojevica, Skoplje
Reg. S. br. 20112 od 10. IX. 1932.

Nagy és lelkes tömeg élén a VNSz vezérkara fogadta a magyar válogatottat Beogradban

„Nehéz mérkőzésre“ számítanak a magyar játékosok

A gyorsvonat, amely a magyar válogatott csapatot és kísérőit hozta, pénteken este 8 órakor, alig néhány-perces késéssel érkezett meg Noviszádra. A magyar együttes éppen az étkezőkocsiban ült, de kénytelen volt félbeszakítani a vacsoráját, mert a kocsit egy-kettőre elárasszotta a futballrajongók serege. Annyian voltak, hogy nem is fértek fel mindnyájan a vonatra s a lentmaradtak kedvéért azután a játékosok, egyik a másik után, az ablakban mutatkoztak be a kíváncsiaknak.

Némelyikük le is szállt néhány percre, köztük Sárosi Gyurka, akinek itt is a legnagyobb sikere volt.

Ő is, meg a társai is alig győzték a tízperces várakozási idő alatt a sok aláírást.

Vacsora után — már Karlovcé körüli jár a vonat — a játékosok vissza szállingóznak fülkékbe. Kényelmesen utaznak, 3 bérlet másodosztályú szakaszban, amelynek ajtajába még Budapestén ráragasztottak egy nemzeti színű keretbe foglalt szallagot

Magyar Labdarúgók Szövetsége
Hungarian Football Association
felelőssel. Ugyanez a szallag diszlik, kisebb méretben, valamennyi bőröndön és utitáskán.

Kiki elhelyezkedik a fülkéjében és folytatja az unaloműzést ott, ahol Noviszád és a vacsora előtt abbahagyta.

Vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány Gálffy Andrással, a JT főtitkárával alszók, Holló Zoltán — aki a mai konferencián az MLSz megbízottja lesz — kibicel nekik. A másik fülkében Tóth-Potya edző és Tóth III. balszélső a Reggeli Ujság szombati számát olvassa, amelyet a noviszádi állomáson vettek; Vincze — ekiről megtudjuk, hogy Vrsacon született — nehéz Feuchtwanger-regénybe merül, Sárosi György dr. kicsit álldogál, azután lefekszik aludni, Boldizsár kapus és Tóth I. tartalékkapus pedig azt a nagy almás-kosarat őrzik, amelyet Kiskunhalason kaptak. A harmadik szakaszban nagy römcisata folyik Sárosi Béla, Kiszely, Polgár, Cseh és Kincses között, Balogh a Nemzeti Sportot olvassa, Biró és Király pedig a folyosón jár-kelek. Valamennyiükön látszik, hogy szeretnének már megérkezni, kicsit unják az utat.

Nyilatkozatot, jóslatot a vasárnapi mérkőzésre, nehéz kapni a játékosoktól. Jólnevelt társaság ez, halkszavú, óvatos és szerény, tudják, hogyan kell viselkedni azoknak, akiknek szinte minden szavát-mozdulatát sokezernyi futballrajongó kíséri figyelemmel.

Amikor megkérdezzük őket a várható eredmény felől, legtöbbször ezt felelik: »Azt én is szeretném tudni« — vagy »Nehéz mérkőzés lesz«. Akad azért néhány bátrabb is közülük, Vincze jóslata például 2:2 döntetlen, Kiszely, Kincses és Tóth III kapus 3:1 vagy 3:2 arányú magyar győzelmet vár.

Vitéz Ginzery Dénes ezt mondja: »A jugoszlávok azért hívtak bennünket, hogy legyőzzenek minket, mi meg azért jöttünk, hogy legyőzzük őket.«

Tóth-Potya edző szerint a magyar csapat a jelenlegi körülmények közt a legjobb, bár sérülések és egyéb gátlások miatt néhány olyan játékost kellett kihagyni, aki különben biztosan bekerült volna. Négy-öt helyen erősebb lehetne a magyar válogatott a mai csapatnál.

Holló Zoltán, az MLSz képviselője, a mai konferenciáról beszél, amelyen a válságba jutott Európa-Kupa utód-

ját szeretnék megtalálni. A magyar szövetség Jugoszlávia, Románia, a Csehszlovákia Védelme és Olaszország, esetleg Svájc válogatott csapatainak közreműködésére számít az új serleg-tornán.

A másfél óra hamar letelik, már meg is érkezünk Beogradba, ahol nagyított kiadásban megismétlődik a noviszádi kép: többszázán állják körül a vonatot: beogradiak, Beogradban élő magyarok, köztük a Bolyai Farkas-egyesület vezetősége, fiatalok és öregek, férfiak és asszonyok.

A nagy tolongásban, fényképezésben és aláírásgyűjtésben alig tud

utat törni magának a VNSz vezetősége: Dr. Andrejevics elnök, Popovics Kika főtitkár, Simonovics Boskó szövetségi kapitány.

Rövid, barátságoshangu üdvözlés után a társaság nagynehezen kieri az állomás előtti térre s innen már csak néhány perc az ut autón a közeli Bristol-szállodába.

Takács uti intéző gondjaiba veszi a poggyász-halmazt, elintézi a szoba-ügyet, a magyar vezetők a szálloda halljában a beogradí ujságírók ostromait állják, Tóth-Potya edző pedig kiviszi a játékosokat az uccára, egy kis friss levegőre.

A séta mindössze negyedórát tart, feltizenegy órakor már ágyban vannak a játékosok. Vitéz Ginzery Dénes bucsuzáskor kiadja a szombati parancsot: reggeli félkiéncor a szobában, fél tíz órakor gyülekezés futballmezben, majd indulás a BSK-pályára a mai nagy mérkőzés színhelyére...

csapat ellen szól nem kis mértékben a szokatlan beogradí pálya is...

Eppen ezért, a kiegyensúlyozott erőviszonyok miatt, nagy és valószínűleg szép küzdelemre van kilátás. Akármelyik csapat győz, a közönség csak nyerni fog s végeredményben már az is nagy szó, hogy a mai háborus viszonyok közt a világnak ebben a sarkában még nemzetközi futballmérkőzésekre lehet járni...

A mérkőzésre, amelyet a svájci Wütrich vezet, a két együttes így áll fel:

Jugoszlávia: Lovrics — Beleszlin, Dubac — Manola, Dragicevics, Lechner — Glisovics, Vujadinovics, Bózsóvics, Matosics II., Perlics.

Magyarország: Boldizsár — Biró, Polgár — Király, Sárosi III., Balogh — Kincses, Vincze, Kiszely, Sárosi dr., Tóth III.

A mérkőzés II. félidéjéről a beogradí és a budapesti rádió helyszíni közvetítést ad.

(b)

Handwritten signatures and names:
Kincses, Boldizsár, Polgár, Sárosi, Tóth III., Vincze, Kiszely, Balogh, Biró, Király, Sárosi dr., Tóth III.

Ma délután a BSK-pályán:

A VI. jugoszláv-magyar válogatott mérkőzés

Ma délután 2 óra kezdettel kerül lejátszásra a BSK-pályán a hatodik jugoszláv-magyar válogatott futballmérkőzés, amelynek bizonyára zsufozt nézőtere lesz.

A nagy nézősereget részint a magyar csapat híre és tudása vonzza a pályára, részint az a kívánság, hogy a kitűnő ellenfél ellen jugoszláv győzelmet lásson. Mert a közönség mindig győzelmet vár, akárki az ellenfél s miután ma már minden országban van egy-két tucat kitűnő futballista, ez a győzelemvárás nem éppen indokolatlan. Ma már biztos, előrelefutott meccsek országos válogatottak közt alig vannak.

Valamikor a magyar futball toronymagasan állt a jugoszláv felett, de azóta sok víz lefolyt a Dunán s Beogradban az olasz, osztrák, cseh és angol csapatok mellett nem egy vereséget szenvedtek már a magyar együttesek, köztük a válogatott is. A jugoszláv futball még nem kiforrott, néha nagy tettekre képes; máskor viszont nagy kudarcokat kénytelen elszenvedni: egyszer megveri az angolokat, máskor 1:5-re kap ki a saját otthonában a németektől. Hiányzik tehát az állandó, megbízható színvonal s ennek a színvonalnak a két ligáraszakadás aligha volt hasznára.

A magyar futball nemzetközi viszonylatban, még a legnehezebb mérkőzéseken is, biztosabban tartja a formáját, bár ebben az évben — a taktilavátoztatás miatt — a magyar válogatott is gyengébben szerepelt a szokottnál. Ha még hozzávesszük ehhez azt, hogy ez a mai összeállítás jó ugyan, de sérülések miatt mégsem a legjobb magyar tizenegy, akkor körülbelül egyvonalon áll mindkét csapat várható teljesítménye. Mert a magyar

Dr. Sárosi György, a magyar válogatott leghíresebb csillaga

Mai sport-tükör

NOVEMBER 12 VASÁRNAP

NOVISZADI ALSZÖVETSÉG:
Első osztály: Rádnicski—Cement SK, a NAK-pályán.
Második osztály: Pazován Stefanik—Szremac, Mitrovicán MSK Rádnicski—Zanatlia (Sabác), Ingyján TSK—Fruskogorac, Zsabaljon Trgovacski—Jugoszlávia.
Ifjúsági bajnokság: Makkabi—Szlávia, Rádnicski—Rapid, Isztra—Trgovacski, Textil—NFK.

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG:
Szubotica: Zrinyszi — Bohémia, SzAND—Jugoszlávia és Sport—Rádnicski.
Vidéki első osztály: Sztáribecsen Gragyanszki — Jugoszlóven, Topolan JAK—Bezdáni SE, Odszacin OSC—kulai JSK, Novivrbáson Dulcisz—Sport.
B) osztályok: Noviknezsevácon Obilics—Szloga, Szomborban SZAK—Bajmoki AK.

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG:
Első osztály: Petrovgradon Rádnicski—Jedinsztvo, Debelyácsán Jugoszlávia—Borac.
Második osztály: Pancevón Jadran—Spárta, Vrsacon Vojvodina—Viktória.

VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉSEK:
Beograd: Jugoszlávia—Magyarország.
Boroszló: Németország — Csehszlovákia Védelme.
Zürich: Svájc—Olaszország.

KUGLI HIREK
A noviszádi Vénac alább felsorolt játékosait kérjük, hogy ma délután egy órára jelenjenek meg a Fülöp-pályán, ahonnan Novivrbászra utazunk a Dulcisz elleni mérkőzésre: Linder, Molnár, Pfeiffer, Erdős, Fülöp, Galambos, Metzinger, Plavics, Fodor, Bleich és György. — A vezetőség.

RADNICKI—CEMENT BAJNOKI MÉRKŐZÉS LESZ MA DÉLUTÁN A NAK-PÁLYÁN

A noviszádi alszövetség őszi fordulója lassan közeledik a vége felé s az első osztályban (két függőben levő mérkőzést leszámítva) a sorsolás szerint ma már kapuzárás volna.

A beocsini Cement SK multvasárnap-i vendéggátéka után ma ismét Noviszádra látogat s ezúttal a Rádnicski lesz az ellenfele. A Cement SK legutóbb az Isztra ellen meglehetősen szívós és küzdőképes ellenfélnek bizonyult s mindenesetre több értéket árult el, mint amennyit el lehetne várni olyan csapattól, amely az idén került fel a második osztályból. Viszont a Rádnicski is, ha formában van, hasonló erényekkel rendelkezik s így ma két közel egyenrangú csapat kerül szembe a NAK-pályán. Miután már nem sok alkalom kínálkozik a pontszerzésre, mindkét együttes a legjobb felállításban veszi fel a küzdelmet.

A mérkőzés, amelynek kedvező időben bizonyára szépszámu közönsége lesz, negyedhárom órákor kezdődik.

Rövid sport hírek

A jugoszláv-magyar mérkőzés két partjelzője Vasza Sztéfanovics és Milenko Podubszki lesz.

Noviszádon november 25. és 26.-án bírővizsgák lesznek. A vizsgáztató bizottság tagjai: Gyorgyevics és Paranosz.

A Horvát Kupa-mérkőzésekre, amelyek november 26-án kezdődnek, összesen 54 csapat nevezett be, köztük 20 zagrebi.

Autóbusz indul Noviszádról Beogradba, a mai válogatott mérkőzésre. A viteldj oda-vissza 37 dinár. Jelentkezni lehet a Jurik fodrászüzletben, még 7 személy számára van hely.

Az olasz válogatott 5 tartalékkal így áll fel ma Zürichben Svájc ellen: Masetti — Foni, Rava — Depetrini, Andreolo, Locatelli — Neri, Perazzolo, Puricelli, Demaria, Scarabello.

Az olasz-magyar barátság a futballban nem volt olyan szívélyes, mint a politikában vagy a többi sportágban. Most derült ki, hogy az olaszok azért neheztelnek, mert az MLSz még régebről 20.000 pengővel tartozik. Az MLSz új vezetősége természetesen rövidesen elintézi ezt az ügyet s azután már semmi akadálya nem lesz a magyar-olasz mérkőzéseknek.

A NAK következő játékosai ma reggel 9 órákor jelentkeznek a pályán Lucianovics intézőnél: Sántha, Urauer, Kovacevics, Sörös, Szilágyi, Ruman, Schmidt, Nagy, Mókus, Szakács, Mihályevics, Oláh, Fülöp. Ellenfél a HASK. — A vezetőség.

A noviszádi HASK alább felsorolt játékosai ma délelőtt félkilenc órára jelennek meg a klub helyiségében: Zsvara, Bischof, Vigi, Mészáros, Szőlősi I, Radosevics II, Zovics, Járás, Varga, Waltner és Luft. — Délután negyedkettőre: Zsorzs, Herdi, Somo gyi, Fodor, Zovics, Szőlősi II, Greifenstein, Borovics, Kozarev, Hamburger, Lidlott és Csabal. — A vezetőség.

A MALOMIPAR ELÉGEDETLEN A FELTÉTELEKKEL, AMELYEKET A PRIZAD ÁLLAPITOTT MEG A LISZT ÉS KORPA KIVITELÉRE

Beogradból jelentik: A malomiparosok pénteki ülésén behatóan foglalkoztak azokkal a feltételekkel, amelyeket a Prizad megállapított a liszt és korpá átvétele tekintetében. A Prizad ugyanis

legáltalán hat vagon liszt átadásához ragaszkodik,

mert ennél kisebb mennyiséget nem hajlandó a Németországba irányuló kivitel céljaira átvenni. Ez az intézkedés igen súlyosan érinti a kismalmokat, amint az a Reggeli Újságban már meg is írtuk. A malomiparosok ezért most lépéseket akarnak tenni, hogy a Prizad megváltoztassa az előírást.

KÖZGAZDASÁG

Uj magyar adórendszer

Műanyagok a magyar ruházzati iparban — Olcsóbbodott a magyarországi tűzifa — Az idei cukorkampány eredménye

— Magyarországi gazdasági levél. —

(Budapest, november 11) A magyar adózási rendszer reformja küszöbön áll. Beavatott helyen szerzett értesülések alapján közölhetem, hogy a készülő új adó törvény

a szociális gondosság szellemén épül fel.

Nagyobb adóegység alá esnek a gyermektelen házaspárok, a fegyveres szolgálatra alkalmatlanok és az egész adórendszer a progresszivitásból indul ki. A nagy jövedelmeket aránylagosan érzékenyebben terhelik. A törvénytervezet szigorúan ügyel arra, hogy a megnagyobbodott ország visszacsatolt területén újra berendezkedő gazdasági életet különösképpen ne sújtsa és ezzel az anyaország gazdasági vérkeringésébe való kapcsolódásának tempóját siettesse. Az új adótörvényre, az öt évre előirányzott ugynevezett

milliárdos beruházási program végrehajtása érdekében van szükség,

amely a mai rendkívüli idők ellenére is, Magyarország állami és gazdasági életének középpontjában áll.

Több európai ország textiliparával ellentétben, Magyarországon a háború kitörése napjaink egyáltalában nem volt olyan hivatalos intézkedés, amely a természetes textilnyersanyagokhoz való műanyagok keverését elrendelte vagy akár a keverés arányát előírta volna. Egyedül a pamutiparban volt rendelkezés, amely azonban csupán 1/10 műanyag hozzákeverésére kötelezte azokat a pamutfeldolgozó gyárakat, amelyek az ország ruhaellátási iparában jelentősebb munkát produkáltak. A háború következtében azonban ma minden európai államnak tengerentúli textilnyersanyaghiánnyal kell megküzdenie és csak természetes, hogy a műanyagok használata most minden vonalon előtérbe nyomult.

Igy jelent meg a napokban a legújabb magyar kormányrendelet, amely

a pamutiparban kötelező műanyagok keverési arányát 16 százalékban állapította meg,

egyben a fonálszövőipar részére elrendelte, hogy a jövőben csak ötven százalék tiszta gyapjút tartalmazó fonalat szabad felhasználni.

A magyarországi tűzifaellátás nem probléma többé. A megnagyobbodott országhoz visszakerült lomblevelű erdőségekkal övezett Felvidék és Kárpátalja gazdag tölgy, bükkerdőségeiben intenzív tűzifagazdálkodás folyik, ami az utóbbi két évtizedben főleg a Romániától importált tűzifamennyiségeket a magyar gazdasági életből teljesen kikapcsolta. Ezzel párhuzamosan olcsóbb lett a tűzifa is. Ma budapesti paritásban

tíz tonna elsőrendű bükkhasáb tűzifa háromszáz pengőbe kerül.

Olyan ár ez, amely a Magyaror-

szágba irányuló tűzifaküldeményeket amúgy is illuzórikussá tenné, legfeljebb a határmenti vidékre mehetne még valami, ahonnan a magyar fuvarra legfeljebb huszont-harminc pengő jut. Jugoszláviából Magyarország az utóbbi hetekben különben sem vett sem tűzifát, sem más faipari terméket. A jugoszláviai faipar a kliringben való fizetési lehetőséggel szemben merev álláspontot tanúsít, magyar részről pedig a megfelelő garancián túl nem mehetnek és előleget sem folyósíthatnak.

Az idei magyar cukorkampány előreláthatólag 1.3 millió mázsa fehér cukor előállításával fog végződni, ami a körülbelül 9.6 millió mázsa cukorrépa készletnek 13.5 százalékos cukortartalmából adódik. A magyarországi gazdaközönység a cukorgyárakkal szemben 11 millió métermázsa répa szállítására — 2.20 pengő átvételi ár mel-

A liszt 25, a buza 26, a tengeri 10-16 dinárral emelkedett egy hét alatt

Az elmúlt héten a gabonaneműk és liszt árának emelkedése okozta a nagyközönség körében a legkellemetlenebb meglepetést. A legfontosabb élelmiszerek árai ugyan három hét óta állandóan emelkednek, de a mostani héten szinte ugrásszerű volt ez az emelkedés. A múlt hét péntekjén a noviszádi tőzsde a következő árakat jegyezte:

Ujbuza, bácskai, Noviszád környéki 159—161, Szombor környéki 157—159, középbácskai 160—162, felsőbácskai 162—164, Tisza uszály 164—166, Duna uszály, bácskai és bánáti 161—163, bégei uszály 162—164, tiszai csatornai uszály 163—165, felsőbácskai 159—161, délbánáti 157—159, szerémi 156—158, szlavóniai és baranyai 157—159. **Rizs** bácskai 72 kilós 2%-os 127—129. **Árpa** 64-65 kilós bácskai és szerémi 157.50—150, bácskai és szerémi tavaszi 68-69 kilós 180—185, baranyai tavaszi 69-70 kilós 190—195. **Zab,** bácskai, szerémi és szlavóniai 142—144. **Tengeri,** bácskai 126—128, bánáti 123—125, indiai paritásában 116—118. **Buzalisz,** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 250—255, kettes 320—325, ötös 210—215, hatos 190—195, hetes 160—170, nyolcas 122.50—125, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 247.50—252.50, kettes 227.50—232.50, ötös 207.50—212.50, hatos 187.50—192.50, hetes 157.50—162.50, nyolcas 122.50—125. **Buzakorpa,** jutazsákokban, bácskai és szerémi 105—106, bánáti 103—104. **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 320—325. **Ella burgonya,** szlavóniai 76—78. **Sertézsír** 25 kilós káncban bruttó nettóért 1540—1560.

Ezzel szemben a tegnapi árak a következők voltak:

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Ujbuza, bácskai, Noviszád környéki 178—180, Szombor környéki 176—178, középbácskai 178—180, felsőbácskai 181—183, tiszai uszály 190—192, bácskai és bánáti, Duna uszály 185—187, bégei

lett — kötelezte magát. Ezzel szemben a termés, hivatalos megállapítás szerint csak

tíz és hattized millió mázsa cukorrépa

volt. Ebből a mennyiségből a mezőgazdasági szesztermelés részére egymillió mázsát engedtek át, így jutott a cukorgyáraknak csupán 9.6 millió mázsa, amelynek cukorhozadáka az országnak a jövő kampányig szükséges cukormennyiségét fedezi. Ma Magyarország

cukorfejadaga 12 kg.

Mindenesetre, a mai európai helyzetet tekintve, feltétlenül időszerűvé válik a nagyobb cukortartalék kérdése. Ennek biztosítása érdekében a jövő kampány részére a cukorrépa termelésére nagyobb területeket szándékoznak igénybevenni. Ez azonban csak akkor érhető el, ha a magyarországi gazdaközönység részére nagyobb répaátvételi árakat állapítanak meg. A mai átvételi ár az emelkedő mezőgazdasági munkabérek mellett nem fizetődik ki. Egy hektárt kivevő cukorrépaárok megművelésére legalább 105—123 munkanap szükséges, ahhoz azonban csak szakképzett munkást alkalmazhatnak. A cukorrépaszedés mai átlány ára hektáronként: 60 pengő. Ilyen körülmények mellett, a 2.20 pengős répaátvételi árat feltétlenül emelni kell.

uszály 189—191, tiszai csatornai uszály 185—187, felsőbánáti 178—180, délbánáti 176—178, szerémi 177—179, szlavóniai és baranyai 178—180. — **Rozs,** bácskai 72 kilós 2%-os 140—142.50. — **Árpa** 64/65 kilós, bácskai és szerémi 152.50—155, bácskai és szerémi tavaszi 68/69 kilós 180—185, baranyai tavaszi 69/70 kilós 190—195. — **Zab,** bácskai, szerémi és szlavóniai 148—150. — **Tengeri,** tavalyi bácskai 136—138, bánáti 133—135, indiai paritásában 136—138, szárított bánáti 129—131, szárított indiai paritásában 132—134. — **Buzalisz** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 270—280, kettes 250—260, ötös 230—240, hatos 210—220, hetes 180—190, nyolcas 127.50—130, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 265—275, kettes 245—255, ötös 225—235, hatos 205—215, hetes 175—185, nyolcas 127.50—130. — **Buzakorpa** jutazsákokban, bácskai és szerémi 110—112.50, bánáti 107.50—110. — **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 345—350. **Szavóniai Ella burgonya** 87—89. **Sertézsír** 25 kilós káncban bruttó nettóért 1575—1600. — Irányzat: Szilárd. Forgalom: Közepes.

A két jegyzés összehasonlítása alapján megállapíthatjuk, hogy a legmagasabb áremelkedés a lisztnél volt 20—25 dinár, a buza áremelkedése szintén 18—21 dinár volt, a tiszai uszályárúnál az emelkedés 26 dinár volt métermázsként. A kukorica áremelkedése is szembetűnő, különösen azonban a szárított új kukoricáé, mert míg a tavalyi csak tíz dinárral drágult egy hét alatt, addig a szárított új kukorica ára indiai paritásában tizenhat dinárral emelkedett. Megdrágult azonban e hét alatt a korpá és a zsír is. Ez utóbbi áremelkedése 35—40 dinár mázsként.

Beavatottak szerint az áremelkedés még tovább tart, amhez nagy mértékben hozzájárul az is, hogy megindul a németországi lisztkivitel, valamint a passzív területek részére is vásárolnak nagyobb mennyiségű kukoricát.

November 18-án a noviszádi katolikus otthonban Nagy műsoros est tánccal

a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet rendezésében. Szindarabok, ének, harmonika, táncszámok. Az előadás pont 9 órakor kezdődik.

Igy élnek az amerikai favágók

Dillanyberetvát használnak és golfoznak

Longwiewből jelentik: Ha valaki favágó mesterségre adja a fejét Európában, valószínűleg egyszerűségekre leszámolt az életnek olyan formájával, amelyet ma az Egyesült Államokban a legszegényebbek is megszoktak. Nevezetesen: az európai favágó éppen csak annyit keres, amennyiből megélhet s ha fakitermelő vállalatnál dolgozik, azaz jobb munkája van, akkor is igénytelenül él, meleg ételt egyszerűen eszik napjában, kemény fekvőhelye van s kora hajnaltól késő estig arca verejtékével keresi kenyerét. Összehasonlítva az európai favágók helyzetével az amerikai »logger« életét, nyugodtan mondhatjuk tehát, hogy »grófosan éle«.

Mint ismeretes, az Egyesült Államok olyan csodálatos természeti egységet képez, hogy itt, egyedül egy országban megtalálható minden, ami Európa összes országában van meg. Így például az amerikai erdőségek között megtalálható minden fafajta, amely értékes a faiparban, sőt vannak itt olyan fák is, amelyek az egész világon egyedül itt találhatók.

Az Egyesült Államokban erdőirtónak, vagyis faipari vállalat alkalmazásában álló favágónak lenni manapság jó foglalkozás. Az Unióba szervezett munkásoknak meghatározott munkaidőjük van. Egy-egy »gang«-et kiküldenek a fakitermelő vállalatok újonnan megvásárolt erdeibe s ezek ott is maradnak mindaddig, amíg az előmunkás azt a jelentést nem küldi: munkánk véget ért. Ekkorra vagy kivágták az erdő összes fáit, vagy — mi-

után újabbán már észszerűen vágják ki a fákat s nem irtanak ok nélkül — a megjelölteket.

A favágók csoportban való munkáltatása azt jelenti, hogy egyik fakitermelővállalat emberei 2—8 hónapos időtartamra ott kell, hogy éjjenek, ahová a munkájuk köti őket. Még 25 év előtt is annyit jelentett ez, hogy a favágóknak el kellett vonulniok a civilizációtól s a hatalmas hegyekben az elemek viharain kívül megküzdeni a kőber vadállatokkal, vagy a mindenre elszánt fatolvajokkal. A XX. században Amerikában már nem így élnek a favágók.

Jó fizetést kapnak, a legjobb szerszámmal dolgoznak

s olyan, fából készült kabinokban laknak, hogy beillenek week-end háznak akármelyik gazdag ember nyaralójába. A telep irodaépületének szellőztetőjét légszabályozógéppel oldották meg, telefon, melegvíz, gáz és villany természetesen minden munkaházban megtalálható. Minden nyolc emberre esik egy-egy faház. Benne kitűnő hálókelyek s külön szekrények, amelyekben ruháikat tartják.

Villanyborotva, rádió, valamint írógép

szinte már megszokott kényelmi cikkei a hegyek között s a kiirtandó hatalmas erdők aljában megépített favágótáborokban. Közös főzéken kitűnő ételeket a Weyerhauser Timber Co. macdonaldi (Wash.) táborában a munkásoknak, akik szabadidejüket golfozással, kártyázással, de — nem ritkán tanulással töltik. Levelezőkurzusokat végeznek el néha.

□ November 15-től kezdve ismét 30 parával emelik a benzin-spiritusz árát. Beográdból jelentik: A Jug. Kurir jól beavatott helyről úgy értesül, hogy november 15-től kezdve literenként további 30 parával emelik a benzin és spirituszkeverék árát.

□ A bankjegyforgalom csökkent a látra szóló kötelezvények és tüke emelkedett. A Narodna Banka november 8-i helyzete az október 31-vel összehasonlítva a következő változást mutatja: Aktívák: A deviza 10.3 millió dinárral 605.6 millióra csökkent, az ércpénz 13.6 millió dinárral, 374,8 millióra emelkedett, a kölcsönök 67.8 millióval 2.604.7 millióra csökkentek, a pénzügyminisztérium pénztárjegyei 58 millióval 663.5 millió dinárra emelkedtek, a különböző aktívák 20.6 millióval 2.672.3 millióra csökkentek. Passzívák: A bankjegyforgalom 71.9 millió dinárral 9.172.4 millió dinárra csökkent, a látra szóló kötelezvények 76.1 millióval 1.622.4 millió dinárra emel-

kedtek, a különböző passzívák 29.7 millióval 404.7 millió dinárra csökkentek. Az aktívák, illetve passzívák összege 11.928.9 millió dinárt tesz ki. A bankjegyforgalom és látra szóló kötelezvények összege 10.794.6 millió dinár.

SABINA GOEKSTEN KISASZSZONY, A TÖRÖK LÉGI HADERŐ HADNAGYA, FÉRJJEZEMENT ALI KEMAL REPÜLŐKAPITÁNYHOZ

Főljebbvalója bár e kapitány

A hadnagynak, ha gépmadár szólnak,

De otthon, biztos, rangot félretéve, Hadnagy parancsol ám a kapitánynak.

S nem lesz baj abból, hogy otthon parancsol

Kapitány urnak hadnagy-felesége, Ők kölcsönösen engedelmeskednek egymásnak, így hát köztük szent a béke.

FANYAR TÓBIÁS

SAKK

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

V. csoport:

1—6 12... Bad8 2—5. 14. Ve2. 3—4. 18. Hg4. 1—2. 13... Bd8 2—6. 15... Bc2. 3—1. 13. Vc2. 1—4. 12... Fc6. 2—3. 19... Vd6. 15. 3—6. 15. exf6. e. p. 4—5. 16. Baf1. 5—3. 15... a4. 6—4. 15... c5. 4—2. 17... Ve4. 5—1. 8. 0—0. 6—5. 12. Ve1.

VI. csoport:

1—6. 8. Fe2. 2—5. 12. d3. 3—1. 6. Hf3. 1—2. 7... Hbd7. 2—3. 6... Hxe4. 3—6. 6. e4. 1—4. 7... f6. 3—4. 6. Hc3. 4—5. 11. 0—0. 4—2. 11. Fa4. 5—1. 7. Ff4. 6—5. 10. Vxe4. 5—3. 6... g6. 6—4. 9... h6.

★

ÜZENETEK:

Kohn. A VI. csoport 2—3. számú játszmájában ellenfele ajánlata: 6. Hxe4. 7. Fxe4, Hf6.

Zabik. Az V. csoport 3—6. partijában ellenfele beajánlotta a következő folytatást: 15. exf6 e. p. Xxf6. 16. Vh5.

Kelemen I. A kérdézet cím a következő: Bogoljubov E.D. Triberg (Baden) Villa Rosalia.

Horvát (Oszijek.) A kérdézet esetében ellenfelének van igaza, mert ha a bástya halad át a sakkvonalon sáncolásnál, az nem akadály a sáncolásnak. Csak a király nem mehet át a sakk-vonalon. Feladványai nem közölhetők, mert nagyon egyszerűek

★

MEGNYITÁS ISKOLA

A vezéresel »bécsi variánsa« (72 folytatás)

Az amsterdami 1936 évi nemzetközi mesterversenyen a Fine—Grünfeld partiban a bécsi variánsnak az alábbi változatát játszották: 1. d4. d5. 2. Hf3. Hf6. 3. c4. e6. 4. Hc4. 5. e4. Fb4. 6. Fg5. c5. 7. e5. cxd4. 8. Va4+ Hc6. 9. 0—0. Fd7. 10. He4! (A bécsi variáns legveszélyesebb folytatása és ennél fogva a leggyakoribb is. A mesterek egy része nem tartja jónak ezt a lépést, mert a világost erélyes támadásra készíti. A Herbatin—Rabar (Oszijek 1938) partiban 10. Hb5-öt játszottuk, ami szintén kielégítőnek látszik.)

10. ... Fe7!
11. exf6 gxf6
12. Fh4 Hb4

A sötét állás nem könnyű. Ebben az állásban megfelelő folytatást kell keresni, ahol veszély nélkül lehet tartani a három gyalogost a tisztért. A szöveglépés helyett Maróczy magyar mester 12... He5!-öt ajánlott, amit legelőször a Fazekas—Boros levelezési partiban (1936) játszottak a következő folytatással: 13. Vc2. Hxf3. 14. gxf3. e5. 15. Kb1. h5. 16. Fg2. Bac8. 17. Vd2. h6. 18. Bhe1. Vb6. 19. f4. b4. 20. fe. fe. 21. Fxe7. Kxe7. 22. f4. c3. 23. Vc2, b3! és sötét megnyerte a játszmát.

13. Vxb4!

Nagyszerű, pompás áldozat, de Bekker és dr. Euwe 13. Va3!-t még erősebbnek tartják. Ugyanis 13... Hd3+-ra 14. Bxd3! jön.

13. ... Fxb4
14. Hxf6+ Kf8
15. Bxd4!

Világos elnyeri a d7-en álló sötét futót is és ezzel három tisztje lesz a vezér ellenében. Lehetséges volt 15. Hxh7+, Bxh7. 16. Fxd8, Bxd8.

17. Bxd4 is, de a szöveglépés még erősebb.

15. ... Va5
16. Hxd7+ Ke8

Ha 16... Kg7 akkor 17. Bg4+ Kh6
18. Fg5+ Kh8. 19. Hde5! jön.
(Folytatjuk)

★

Szép befejező kombináció.

A jurati nemzetközi mesterversenyen az M. Lowtzky—dr. S. Tartakover játszmában világos 31. lépése után a következő állás adódott:

Világos: Kg1, Ve1, Bg5. gy: a2, b2, d5, g2, h2 (8.)

Sötét: Kh8, Vd6, Bf8. gy: b7, e5, g7, h7 (7.)

Tartakover a gyaloghatrányos végjátékot tanulságos módon vitte nyeresre: 31... Vb6+, 32. Kh1, Vb5. 33. Kgl, Vc5+ 34. Kh1, Vc4. 35. Kgl, Vd4+ 36. Kh1, Ve4! 37. Ve1. (Ha 37. Vg1 akkor Ve2, ha 37. Vd1, Vd1, Vf4, ha Va1, Ve2. 38. Kgl, Ve3+) Vd3. 38. Kgl, Vd4+. 39. Kh1. Vd2 és nyeri a bástyát.

★

298. SZÁMU JÁTSZMA (Vezéresel)

Játszották a párosmérkőzés folyamán 1939 októberben Amsterdamban.

Világos: Dr. Euwe.

Sötét: Landau.

1. d4. d5. 2. c4. e6. 3. Hf3, Hf6. 4. Hc3, dxc4. 5. a4, Ff5. 6. e3. e6. 7. Fxc4, Fb4. 8. 0—0, Hbd7. 9. Vb3. Vh6. 10. e4! Fg6. 11. Fxe6! fxe6. 12. a5! Fxa5. 13. Vxe6+, Kd8. 14. e5. Be8. 15. Vh3, Fxc3. 16. exf6, Fb4. 17. fxe7, Fd6. 18. He5! Fxe5. 19. dxe5. Ff7. 20. Bfd1, Fd5. 21. e6, Hf6. 22. Fg5, Ke7. 23. Vc3. sötét feladta.

A volt világbajnok ezt a partit nagyon élesen és kombinációkkal telve játszotta. A játszma azt bizonyítja, hogy dr. Euwe ismét nagyszerű formában van.

★

299. SZÁMU JÁTSZMA (Tarrasch-védelem)

Játszották a bornmauthi versenyen 1939-ben.

Világos: Dr. Euwe.

Sötét: Aitkins.

1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hf3, d5. 4. Hc3, e5. 5. Fg5, dxc4. 6. e4, Fe7. 7. dxc, 0—0. 8. Fxc4, Vxd1. 9. Bxd1, Fxc5. 10. a3, a5. 11. e5, Hfd7. 12. He4, Be8. 13. Fb5, Fe7. 14. Fxe7, Bxe7. 15. 0—0, Hc6. 16. Hd6! Hxe5. 17. Hxe5, Hxe5. 18. Hf5! sötét feladta.

★

SAKK-HIREK

Capablanca—Aljechin világbajnoki revánsmérkőzéséről ad hirt egy buenos-ayresi jelentés, amely szerint az argentinai sakk szövetség 10.000 dollárt helyezett letétbe egy Aljechin—Capablanca világbajnoki revánsmérkőzés céljaira. A mérkőzést természetesen Buenos-Ayresben játszanak. Capablanca kihívására Aljechin azt válaszolta, hogy elvben elfogadja, de lejátszani csak a háboru befejezése után hajlandó, mivel mint a francia hadsereg tartalékos tisztjének a hadszíntéren a helye!

A beográdi Sakkör november havi gyorsbajnoki versenyén 15 játékos vett részt. Eredmény: A Vilovskij és V. Popovics 12. Udovcsics 11 1/2, B. Pavlovics 8 1/2 stb.

A Buenos-Ayresben rendezett női sakkvilágbajnoki versenyen Vera Menchik-Stevenson lett az első 18 ponttal. A versenyen összesen husz hölgyjátékos vett részt.

HÁZAK-PALOTÁK TÖZSDÉJE

Beogradban Kr. Milana 20 Tel. 27-796

NEIMAR

legnagyobb és régóta fennálló ingatlanforgalmi iroda. Több mint 2000 különböző házzal-bérházzal-palotával rendelkezünk.

Mai kor legmodernebb tenyerjósnoje Mme. JEANETTE pár napra Noviszádra jött, hogy mindenkinek alkalma legyen olcsó árért életét kezdettől végig analizáltatni.

A windsori herceg házasságát Szimpsonnéval megjósolta Monte Carloban és sok előkelőségnek minden jóslása bevált.

Mme Jeanette gyakorlott távollátása mindenre rátér ami életére fontos, jó tanácsokat ad minden esetben. Szívügyek, házasság, válás, csalódás, egzisztencia, gyermeke jövője, peres ügyek, bevonulás, távolmaradás, betegség és más fontos ügyben úgy érteknak mint idősebb hölgyeknek fontos tanácsot ad. Kezében hordja plattétáját melyik csillag alatt született és azt fontos tudni, mert minden rosszat elkerül általa.

Mme Jeanette fogad egész nap, vasárnap is, Safarikova ucca 23 sz. alatt Külön vározsoba van. Beszél több nyelven.

özv. SCHRAHOL FERENCNE

szül. Kopunec Mária életének 70-ik évében, szombaton f. hó 11-én délelőtt 9 órakor hosszú kinos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után visszaadta lelkét a terem-tőjének.

Drága halottunk f. hó 12-én délután 4 órakor temetjük a római katolikus temető kápolnájában. Az engesztelő szentmiseáldozatot f. hó 18-án, szombaton reggel fél 8 órakor mutatjuk be az Urnak a belteri piébánia templomban.

Örök világozáság fényeskedjék neki! Noviszád, 1939. november 12. Károly, Rózsá, Flórián gyermekei és nagyszáma rokonság

Kóber 5 BB szőlővessző

a legjobb alany, bor- és csemege-szőlőültvény, továbbá sima és gyökéres vadvessző kapható a legregibb Kóber-fele szőlőültvénytelepen JOVAN MILIĆ, Stari Futog

Hölgyek és kereskedők! Hazai művirág üzem

virágok, kalapok és ruhákra, valamint templomi dísztermények, kirakat és szalondíszek és népies bőrvirágok

Anka Tumpić, Zagreb, Illica 26. az udvarban, felemelet jobbra Nagyban! Kicsinyben!

Kérjen taragó-esztergályos munkákról szóló új katalógust

Radan Adolf Zagreb, Masarykova 13

Automata és Karambol BILLIÁRD ASZTALOK DÁKOK-GOLYÓK

Összeállítás! Szolid kivitel! Olcsó árak! GOMBÁR TEMERIN

Utazó urak!

Beogradban az állomás közelében megnyílt Grand Hotel Beograd

szálloda. Az összes minisztériumok közelében, a Balkanska és Nemanjina uccák sarkán — A szállodaberendezés a legmodernebb, fürdőszoba. Szenzációs olcsó árak! Elsőrendű étterem, kávéház. 5072 Tel.: 5072. Majić Filip

Köszönetnyilvánítás Mindazoknak, akik anyánk özv. Kramer Nándorné elhunytá alkalmából virágadományokkal, továbbá részvétnyilatkozatokkal fájdalomunkban osztoztak, ezúton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A gyászoló család

Uj! Korszakalkat! Emašor lámpa, motor és rádió biztosítékok Nincs többé rövidzárlat, gazdaságos és tartós rádióknak szelektivitás és a vezeték biztonsága, motoroknál rugalmasság és a hiányszagok elhárítása. Feltétlen biztonság rövidzárlat okozta tűz ellen. Kérje minden szaküzletben. Lerakat minden nagyobb helyiségben. Előállítja és forgalomba hozza: Industrija Tehničkih proizvoda EMAŠOR, Zagreb, Palmotičeva 28-a I. Kérjen prospektust és felvilágosítást.

„Orthopäd“ cipőket minden fájóslábra, a legújabb módszerek szerint garanciával készít Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET VILÁGHIRŰ HANGSZEREIRŐL LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERCEGŐL SCHNEIDER KIR. UDVARI SZÁLLATO ZAGREB NIKOLIĆEVA 10

BAJERLE JOVAN szőrmeüzlete és szűcsműhelye Noviszád, Pašiceva 21.

A frizura legyen a hölgy lenékesebb koronája „VILMA“ SZALON utólérhetetlen gondossággal, izléssel, szakértelemmel és a legmodernebb gépekkel készíti a frizurát NOVISZAD, Petra Zrinjszka ul. 3

Stevan Čurčin SZÜCSMESTER Noviszád, Katolikus porta Vállalja bundák, gallérok és minden más szűcsmunka végzését, javítását és alakítását. — Nagy rakitást tart mindennemű szűcsmunkából

CROATIA ELEM zseb-, fűtő- és anódelemeket csak IVAN PASPA I SINOVI gyára, ZAGREB, Koturaska ulica 69. készit.

DKE batériás, valamint hálózati rádiókészülék (Néprádió) rendkívül jó és sokkal többet ér, mint amennyi az ára, mert az szociális és propagandaszűcsok okból csak 750 dinár. Ezen készülékek rendkívül kevés áramot fogyasztanak és melegen ajánlhatók. Megrendeléseket ajánlatos mielőbb eszközölni. Konrath D.D. Szubotica

Hölgyeim! A jó nevével ismert „Pászti“ női divatszalon átköltözött. Készíti mérték szerint a legszebb őszi újdonságokat, párisi eredetű modellek szerint. Nagyon olcsó! Szíves pártfogást kér! PÁSZTI Beograd, Pašiceva 4-III.

GENERÁLJAVITOTT márkás írógépek úgy mint: Underwood, Stoewer, Mercedes, Kappel, A. E. G., Halda stb. rendkívül olcsón kaphatók „BIRO“ írógépjavitó műhely Noviszád, Kralja Petra II. 63. Telef. 28-82

Gyarló földi ember gyöttrő gyomorbaja gyorsan mulik, ha otthon van a csodaszert PENTA Kapható gyógyszerárban és kereskedésében gyógynövény extract ára üvegenként 12 Dinár.

Fagybeálta előtt szerezz be ásványviz- szükségletét! Friss töltésű radenci és rogaska sialinai víz érkezett KURTES fűszerüzlet Szubotica Tel. 48

Órák, ékszer, rádiót, szemüveget, kerékpárt, varrógépet, csillárt, zseblámpát, batériát legolcsóbban ajánl! 359 KOLLÁR - BAJMOK

Füzy Vilmos bádogárgyár Subotica, Carinska ul. 17

Gyárt mindennemű a konyhában és háztartásban szükséges bádogárut A „Terma“ hőterjesztő készülék kizárólagos előállítója Kérjen ingyenes illusztrált katalógust

HIRDETÉSEKET A MÁSNAPI LAPRA DELUTÁN 3 ÓRAIG, SZOMBATON DELI 12 ÓRAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASÁRNAP EGY SZÓ 1.- DINÁR. VASTAG BETŰS 2.- DINÁR. A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.- DINÁR.

URANIA MOZI, Noviszád

MA PREMIÉR

Ejféli kaland

(Verliebt Abenteuer)

OLGA CSEHOVA PAUL KLINGER
HANS JUNKERMANN

SZERENCÉS HAZ, AMELYBEN MEGAVASODIK A SZALONNA — tartja a nép. Még szerencsésebb ház, amelyben kéznél van a »NÖVÉNY-HARMAT«, a közismert ezerjő házi-szer. 3 cseppje elég bedörzsölésre fej-fájásnál, fogfájásnál, derékfájásnál, reumánál, kezek-lábak szaggatásánál. Vigyázat! Csak zöld üvegben valódi! Ára patikában, boltokban 12 dinár.

MADÁR-KALITKÁK nagyon olcsón eladók. Noviszád, Dudarszka u. 25. 7270

HAZ kitűnő helyen sok lakással, 8 százalékos jövedelemmel, 150.000 dinárért. — HAZ jó uccában, állandóan kiadott lakásokkal, 8 százalékos hozadékkal, 240.000 dinárért. — HAZ sarkon lokállal, jó jövedelemmel, 200.000 dinárért. — HAZ, 10 százalékos jövedelemmel 6 komfortos lakással, 440.000 dinárért. — HAZ 10 százalékos jövedelemmel, 6 lakással, 800.000 dinárért eladó. — Telkek kitűnő helyen, szép fronttal, 100.000 dinárért eladók. »Ingatlanforgalmi iroda«, Noviszád, Zselezniczka 1. 7393

ZONGORA, rövid, kitűnő bécsi gyártmány, kereszthurok eladó. Faragó, Sztáribecsej, Vojvode Putnika 22 7391

HÁLÓSZOBA, finom furniros, komplett, továbbá k's könyvszekrény, mosdókagyló vízvezetékhez eladó. Antók Anna, Sztáribecsej. 7392

GRAMATIKUS harmonika eladó vagy kerékpárért cserélendő. Noviszád, Rumenacska 75. 7393

SZÉP bécsi stílusú ebédlő butor eladó. Cim a kiadóban. 7333

NAGYKOCSMA Lok község főterén, a legszebb helyen, a magyarság szórakozó helye, alkalmas mulatságok és tánc rendezésére, szép épülettel háromnegyed hold telekkel eladó. Buczkó István, Lok. 7371

JÓLBEVEZETETT kocsmá forgalmas helyen eladó. Bővebbet a kiadóban. 7413

VADÁSZOK! EBKEDVELOK! A híres »Saborio« vándorsereg örökös győztese »VÉGVÁRI BETYÁR« törzséből származó tisztavirű róna-futó magyar vadász vizslakölyök ebek jutányos áron eladók. Noviszád, Orahova 5 (Futaki kapu mögött). 7414

JÓFORGALMU fűszerüzlet eladó a Kislimánon. Bővebb felvilágosítás: Noviszád, Kralyevicsa Gyorgya 1. 7419

6-8 HP DEUTZ motor, kifogástalan állapotban eladó. Kovács István, Noviszád, Batorijeve u. 4. 7430

ÖT HÁZHELY a Dunaparton eladó lefizetésre is. Noviszád, Dalmatinszka u. 34. 7426

BÉRHAZ a Futaki-úti piac közelében 7 szép lakással eladó. Ára 250.000 dinár, évi jövedelme 32.000 dinár. — BÉRHAZ 15 lakással, 36.000 dinár jövedelemmel, 200.000 dinárért eladó. — HAZ NOVISZÁD KÖZPONTJÁBAN, masszív épült, 28 méteres uccai fronttal, 5 szép lakással, vízvezeték, csatornázás, 33.000 dinár jövedelemmel 320.000 dinárért eladó. — SZÉP HÁZHELY forgalmas uccában, sarkon, üzlethelyiségeknek nagyon alkalmas, eladó. Mijatovics Szevén, közvetítő iroda utján, Noviszád, Mileticseva 12. Telefon 23-23. 7417

KIS CSALÁDI HAZ sürgősen eladó, lefizetésre is. Cim a kiadóban. 7423

PÉZSMA has- és hátbundák, jókarban levők, eladók. Braun szücs, Noviszád, Kralya Petra II. 36. 7443

BÉRHAZ, a Tözsde-palota közelében 10% hozadékkal, a Kr. Petra I. uccában, két fronttal. HÁZHELY, a tisztipavillon közelében és a Kis Limánon. CSALÁDI HÁZAK nagy választékban. TRAFIK forgalmas uccában eladó. Egyedüli megbízott: »Imobilias« ingatlanközvetítő iroda, Noviszád, Katalicska porta. 7437

ZONGORA angol mehanikás, kereszthurok, rövid, fekete, nagyon jó karban lévő eladó. Noviszád, Karadzicseva 2. 7441

TÖKE- és VÁGÓLEGÉNY, jómunkás azonnal felvétetik. Soblocher, Temerin ucca 41. Noviszád. 7445

EMILA ČAKRE ucca 34. számú ház eladó bankkölcsönrel. Bővebbet: Noviszád, Primorszka 10, a tulajdonosnál. Ugyanott használt ajtók és ablakok eladók. 7446

KIADÓ

KÉTSZOBÁS szép lakás mellékkel, lyiségekkel kiadó. Noviszád, Szlovácska u. 28. 7275

DECEMBER 1-TŐL KIADÓ raktárnak vagy műhelynek 1 helyiség 12x4, 1 helyiség 8x4, 1 helyiség 4x4 telfonnal, 1 lakás 2 szoba, konyha, új épületben, vízvezetékkel. Érdeklődni: Kr. Petra II. 100, Noviszád. 7287

HÁROMSZOBÁS összkomfortos lakás december 1-re kiadó. Noviszád, Kralya Petra II. u. 34. 7376

LAKÁS KIADÓ: 2 szoba, konyha, száraz és tiszta. Noviszád, Lyublyanszka 12 szám. 7397

KISEBB lakások kiadók. Noviszád, Dalmatinszka ucca, Siegmund telep. 7338

HÁROMSZOBÁS lakás előszobával és mellékkel kiadó. Bővebbet: Tosa Gosztojics, Barona Bajcsa 5. 7412

SZÉP SZOBA, konyha, speizből álló lakás kiadó. Noviszád, Hilendarszka 7. 7422

UCCAI SZOBA, fürdőszoba és telefon használattal 1 vagy 2 személy részére esetleg teljes ellátással kiadó. Noviszád, Laze Koszticsa 33. 7442

KERESLET

KERESÜNK azonnalra négy szabósegédet, kettőt kismunkára és kettőt nagymunkára. Braća Boidocki szabóműhely, Petrovács. 7384

KERESÉK 17-18 éves legényt kocsinak és munkára. Jelentkezni: Noviszád, Vojvode Bojovicsa u. 2. szám. 7406

ELŐNYOMTATÁSHOZ értő munkánót felveszek. Esetleg ügyes lányt betanítok. Friedmann kézimunkaüzlet, Noviszád, Kralya Petra II. 6. 7425

EZÜSTRÓKÁT, teljesen kifogástalant vennék. Ajánlatokat: »Alkaimi vétel« jellegével a kiadóhivatalba kérek. 7402

JÓLFOZÓ mindenféle lány bejárónőnek vagy egészen kerestetik. Ugyanott fiatal jobb német lány gyermek mellé felvétetik. Felter, Noviszád, Laze Teleszkog u. 9. II/3. 7389

FUTBALLISTA, kitűnő játékos, egy villanyszerelő és egy molnár rögtön belépésre állást kap. Leveleket: »Örök állás« jellegével a kiadóhivatal továbbít. 7386

KLUB SZOLGA. Az Angol Klub keres fiatal házaspárt klubszolgának, azonnali belépésre. Kap lakást, fűtést, világítást és szerény díjazást. Jelentkezni: Dr. Holländer ügyvédnél, Noviszád, Kralya Alekszandra 10. 7411

FŐZNI TUDÓ nő vagy férfi vendéglő kibővítéséhez, kevés tőkével társnak sürgősen kerestetik. Cim a kiadóban 7415

BEJÁRÓNÓT felveszek, Sztreljacska 7, Noviszád, az udvarban.

FIATAL jómunkás hentes és mászáró segédet keresek. Schmidt, Noviszád, Gajeva 3/a. 7405

BEJÁRÓNÓT keresek délután 3 óráig. Érdeklődni: Kralya Alekszandra 16, Noviszád, Wagnernál. 7420

TANULT könyvkötő lányokat felvesz Sztrojanovics és Fia könyvkötészete, Noviszád, Mileticseva 61. 7431

ASZTALOS INAST, teljes ellátással felvesz Rumi Dániel, épület és butorasztales, Bogojevo. 7428

MÉSZÁROS és hentes tanoncot azonnalra felveszek. Ifj. Elek István, mézáró, Mali Igys. 7423

HÁZASPÁR lakatos, vízvezetékhez értő, házmasternek kerestetik. Usztavszka u. 36. 7421

ÜZLETAJTÓ, használt, de jókarban lévő megvétele kerestetik. Cim a kiadóban. 7424

VESZEK használt ruhákat, kalapot, cipőket stb. Hívásra hához megyek. Husnija Hodzics, ószeres, Noviszád, Temerinszka 30. 7375

KINDERFRÄULEIN für Nachmittage zu 10 jährigen Mädchen wird gesucht. Serbische Kentniss Bedingung, mit Französisch bevorzugt. Nettel, Noviszád, Kralya Petra II. 4. 7439

MÉRLEGKÉPES könyvelő, csakis komoly munkaerő, délutánra kerestetik. Cim a kiadóban. 7440

JOBB LÁNYT, aki önállóan főzni tud, felvesz Csicsovacska, Noviszád, Milosa Bajcsa 8. I. Jelentkezni: délután 3-5 óráig. 7447

KIFUTÓ FIUT keres a Popity gyógyszertár, Noviszád, Pasicseva 13. Jelentkezni hétfőn reggel. 7448

UJ KÖLCSÖNKÖNYTÁR

GRUNBERG, Subotica a legújabb a Pasicseva 14 az udvarban könyvekkel gozfürdő mellett

Magyar, német, angol, francia levelezést, fordítást, oktatást vállal hosszú külföldi praksissal rendelkező elsőrendű szakérő. Cime a kiadóhivatalban. 7436

Sajátkezítményű ERNYÖK nagy választékban. Ernyők javítása és újra borítása a legprecízebben. Ugyanott hordócsapok kaphatók és azok javítását végzik. Üz. Gerber Jakabné Subotica, B. Szudareviceva 32. 377

„Hotel Beograd“ - Pančevo Utazó urak! Legjobb bácska konyha, tiszta olcsó szobák. Tulajdonos: Jeliša Mihály

Legszebb szőrméket szakszerű alakításokat és javításokat a legjobban BERZE szűcsmesternél Szubotica, Szokolszka 2.

2 éves rózsafáink őszi szállítást megkezdtük. Legszebb fajok, magas törzsűek 10-15 dinár, alacsonyak 6 dinár. GOESER kertészete — SZOMBOR

„Salon Lilly“ Kézvel kötött pulloverek, ruhák, speciális, legszebb kivitelű forrása Noviszád, Natoševiča 4 (földszint)

Emelkednek az árak

Siessen

Nálunk még a régi árakon vásárolhat

szövetet, selymet, vásznat, szőnyeget, függönyt, bútorszövetet stb.

JAKOVljević i KESLER

női és férfi divatárúház, Noviszád, Kr. Aleksandra u. 10

A férfi első tekintete a nő arcát éri

Keretezze a nő arcát mindig olyan frizura, mely kiemeli és érvényre juttatja az arc finom vonalait. — A nőnek

ezt a frizurát elkészíti

PASKA

SZALÓNJA
Noviszád, Kralja Petra II. u. 56

Vidékiek találkozhelye

Szuboticán az Engelbrecht féle étterem, Kitűnő házikoszt, szőid árak. Ebéd 8,— vacsora 6,— dinár. Pasiceva ul. 5.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

a legizlésebb kivitelben

Javítások jutányos áron és legprecízebben

SZUBOTICA, Karadjordjev trg 5

POPOVICs mészárszékében

a húsarak újból a legalacsonyabbak:

Príma borjúhús kg 12—8 dinár
marhahús < 8—6 >
báránhús > 6 >
birkahús > 6—4 >

Kralja Petra II 59 (Futaki ut) a „Fehér Ökör” mellett.

Tisztelettel

Popovic Vujó, mészáros

KULÖNFÉLE

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

Dr. FILIPON CRÉME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kűchler, Vrsac. 2474

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkoosi képviselő
AUGUST KUTALEK.
Noviszád, Kr. Petra II. 63. Tel. 31-06.

»NAGYFEJŐ» előnyomda, aszurdli plisszé, gombáthuzás. Eksle Ida Bulvár 2. 3653

TŰZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasútleben SZUBOTICÁN.

Dr. med. Irena Zseleznova fogszelalista rendel Kulán, Temp'om ucca 27, Abel-féle ház. 7403

BÖRBETEGSÉGET, bőrsömört (Psoriasis) teljesen kigyógyíthat mindenki. Ajánlatokat: »Információ» jellegével a kiadóhivatal továbbít. 7433

»MUZIKA»
Noviszád, Kralja Petra II. 47.
Hegedűk, gitárok, Hohner, Rauner stb. harmonikák. Javítások. Hangolása az összes hangszereknek. — Olcsó árak. Pontos kiszolgálás. 5883

BRAUN SZÜCS. Nagy raktár nemes szőrmékben. Elsőrendű munka. Olcsó árak. Kr. Petra II. 36. Zsidó templommal szemközt. 6975

MIENDEN nyelvű használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Papo antikváriuma, Noviszád. 7189

SZLOBODA SÁNDOR, urí szabó, Noviszád, Luja Bartua 45. Elsőrendű munka, gyönyörű szövetraktár, olcsó árak. 7274

SZEPLOT, pattanást hámlást, orrvöröszdést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.— kis doboz 7.50 dinár Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica

Kecskeméti rózsá-barack csemetek 2 évesek, 20,000 drb. gyönyörű példányok 4 dinárért darabja eladók

HORTUS
Kertészeti telepek
SUBOTICA
Postafiók 26. Tel. 66

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a mai nehéz viszonyokra való tekintettel mélyen leszalított áron rendezünk olcsó polgári temetéseket

„GOLGOTA”

temetkezési vállalat

Lenkey Imre és fia

Noviszád, Uszpenzka u. 12
Telefon 26-90

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Felelős kiadó: **Andreo Dezső**
A kiadóhivatal telephelyén: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy héra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három héra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Zsazi svakodnevno — Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszám: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692

Jugoszláviából való elköltözés miatt sürgősen eladók szállások Bánátban

800.000 — 2.500.000 dinárig illetve 80 — 200 holdig Bánát legs-ebb részben, gazdasági felszereléssel és élő állattal Ezenkívül legkedvezőbb feltételek mellett eladók

Paloták, házak és telkek Beogradban a

„ZAGREB” ingatlanközvetítő iroda után

TERAZIJE 36 (Prestolonaslednikov trg), amely kizárólag minden ért kü rentábilis házak, pa otok, telkek alkalmi v telvel és eladás val foglal kozik

Piros alma csüng az ágon...

Írta: Szalay László

Alkonyodik... Almos szellő harmatot hint széjjel... Mennyei népek csillagmécseiket meggyújtják. Színek, alakok, — virágok lombok, — hamuszürke csönddel szóródnak; s lassanként belepetten eltűnnek, — a sudár jegenyék is, — mint tornyok a torló tengerben...

Este van... A tanya népes lesz. Innét is, onnét is megérkeznek a fészkebe; a gazda, a fia, a lánya, meg a pásztorkodó két kiscseléd...

Lovakat kifognak, tehénnek almoznak, takarmányt hoznak... Itatnak, készülődnek, vackolnak, pihenéshez, alváshoz...

A konyhából barátságos fény és rántásszag árad... Biztató üzenet a gyomrok számára... S mikor elkészülnek mindennel, körül ülnek a baleveses kondért, — csipetkével, őrával...

Esznek... Ahogy csak azok tudnak enni, akik dolgoztak... Akik fáradtak... Akik éhesek... Akiknek rendben van a szénájuk... Akiknek nem kalandoz el az eszük, se a bánat völgyébe, se az öröm dombjára, — a baleveses kondértól...

Aztán lefekszenek... S nagyot sóhajtva elaludnak, gyötrődés nélkül — nyomban...

Az égen, pöttömnyi csillagok pislognak, — álmosan... A földön, tücskök citerázgatnak, — sok hozzáértéssel... Úgyes békák meg behunyt szemmel brácsáznak, — szépen...

Lódobogás... Pista, a gazda legényfia vezeti füvelőre a pejkókat...

Békót vet rájuk... De mielőtt leheverne a szűrere, nyugovóra, — szomszéd kis tanya felé fordul, nótával...

Nagy eset próbálja... A bogárhátú kis tanya szép lányt rejt... S a nóta óvatos vallomás: Szív, a szívet próbálja...

Kezdetben, — mint a kiscyrek járása, — meginog a nótája... De tovafutásban, megnövekedik bizonyosságában:

»Ki tanyája az a nyárfás? Nem hallatszik a kurjantás... Vagy alusznak, vagy nem hallják; Vagy talán, — nem is akarják...«

A nóta megszűnt... Elhangzott. Elszállt... Eltűnt... Mint a tenyérrel bocsátott madár... S Pistának utána nézett, — az árnyékos lombos kis tanya felé, — s várta, vajjon visszazáll-e?...

A pöttömnyi csillagok összebujva rajzoltak... A tücskök, leselkedtek... Az unok, — hallgatóztak... Széltében, hosszában, — válasra vártak...

Egyszer aztán, — idő multával, — megnyikordult a tanya a kutagás: Vízért mertek... S utána édes lányhang kezdte; félénk, fátyolos, bizonytalan fejhángjával:

»Messze száll a fecske, De visszatér este, Fészkére...«

Csak eddig jutott a nóta: Nem tovább... S a következő szempillantásban már hallhatta Pista,

ahogy a konyhaajtót becsapják...

Lehevert a szűrere; nézte a csillagokat és hallgatta a sok tücsök-citerást...

Nézte és hallgatta... De se nem látta, — se nem hallotta...

Semmitmondó volt az a nóta: Nem volt benne ígéret, biztatás, — csak egy bizonyosság: Hogy abban a nyárfás kis tanyában, nem alusznak, hanem hallják, hallgatják, mikor ő nótázik itt... Füttyűrészve aludt el:

»Messze száll a fecske, De visszatér este, Fészkére...«

A csillagok tündöklő szikráztak... A tücskök lázasan citeráz-tak... És Pista álmában, piros pántlikás báránycsókát vit jegyájdékba Pannikának...

★

Hajnalodik... Bágyadtan kialvó csillagok helyére, pacsirták lebbennek ragyogó dallal... Föltáru az ébredő mennybolt pazar legyezőkagylóban, — tengelyében a kelő Nap lángvörös gyöngyével, — halványuló rózsaszín zománc boltozával érintve a tulsó láthatárt...

Fázva suhanó fecskék, csevegés helyett még csak pittyegnek... Harmattól csapzott szárnyaikat szárítgatják a szaladozó fűjecskék...

Szellő nyargal... Leszüreteli a gyémánt, gyöngyharmatot... Elviszi iszákjában; gondolva balgán, megőrizhetők-e szép kincsek...

Pedig a harmat csak ott ragyog szépen, ahová hullott... Hasztalan nyulsz érte: a harmat el nem vehető, el nem vihető kincs, — akár a nők elirigyelt keble...

Virágos rét a vidék képe... Keleti szőnyeg Ázsiából: Piros-fehér

virágok árja, levelek zöld keblére zárva...

A Nap aranyos sugaraival benyilazza a tájat... Fölkelti a bogarakat... Kipattantja a bimbót... Elindítja a zümmögő, illatozó, szorgoskodó, szerelmeskedő életet...

Itt-ott bokrosodó apró nádasok közt, szittyókban, harisok, nádírgók versenyeznek harsogva, füttyörészve vígan... S az ég zafirkék etherén, kecses uszással, hattyunyaku gémekek fehér báránycsókát kísérnek...

Távol, — meztelen lábszáru tündérek nótáznak... Villog hófehér térdük, izmos lábszárak... Gyógy-növényt gyűjtő szerelmes lányok szüznája, dolgozik édesbus nótákat szülve...

Az aranyárgán érett buzatábla hullámzó szélén megállapodik Pista az apjával, — Juliska hugával... Megfordítják a kaszát fölfelé, nyéllel a földnek támasztva... Előhúzzák a korcon lógó szarutokból a követ, — és fenni kezdnek...

A pengő, csilingelő, kacagó hangok, megriasztják a fűjecskéket... Lelapulnak a földre, s a kiscsibéik nyugtalanul hozzájuk futnak; bóbítás fejecskéik ijedten nyújtogatva, az éles: jövő hangok irányába...

Pistaék megfordítják a kaszát... Veszik két kézre... Pista feláll elsőknek:

— Lehet? — kérdi ércesen...
— Lehet!...
— Akkor hát Isten nevében!

Föltekint az égre; aztán lecsapja állat a mellére, szétveti a lábát, a jobbal kissé előre lépve,

előre hajlik mélyen, — aztán a hátracsapott kaszát egy rettenetes rántással maga elé kanyarítja...

Süvölt, zizeg, harsog, a sok üvegszerű elnyiszentett gabonaszár... És zuhan kalászos szárával, a még lábón álló termés tövéhez... És halad előre Pista, — háta mögött az édesapjával...

Egész napon át, azon gyötrődik a nehéz munkában, — hogy mi legyen este a nótája!...

A rekkenős déli verő pihenőjében fordul hugához:

— Juliskánk!... Ösmersz te sok nótát?...

— Ösmerek!...

— No mondj el egy párat!...

Juliska el is mond vagy százat, de az igazándi nincs közte...

A valódi, teszem így szólna: Te is szép lány vagy az édesanyádnak: de én se volnék talán a férgesel... Valami tartózkodó nyilatkozásféle szöszmötölne a nóta bukrában...

A vége az lett, hogy magának köllött rájönni:

Azt beszélnek barna kislány, hogy szép vagy; Ott a tükör nézd meg benne milyen vagy. Bejárhatod Pestvármegyét, elég nagy; Vagyok olyan legény, mint te leány vagy!...

Ez igen!... Ez két likra szoll, mint a rókalyuk... Ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes... Nem szolgálja ki a legényt...

Mert ügyelni köll szörnyen a legénynek, nehogy csuffá tegye a hajadon, a »nem kölessz« kacagásával!...

A holdas sűrű csillagos éjszakában, — ahogy a nóta elhangzott, — nagyott hallgatózott utána a Pista... de a válasz csak nem jött... Nem jött, egész este...

Mert nem könnyű sor ám a lány sora se... Kivált, ha nem mer, nem akar, — pironkodik az édes szülőjéhez tanácsér' fordulni...

Hajnalban heves zápor zudult... Majd elrobogtak a torló tataros felhők, messze más tájra... Verőfényes ékes, üde reggelt hagyva magok után hátra... Fű, fa, virág, lefűrödve szürke porát, olyan volt, mint hogyha most festették volna üde zöld színét; s a zsályák balzsamillat árja, gomolygó tömjénfüstként szállva, megostromolta az eget...

Pannika gyomlált... A veteményes kertben... Mert eső után ez a munka járja...

De folyton pirongatta az édesanyja:

— Panni!... Vigyázz!... Már a harmadik salátát téped ki!...

Óh Istenem: De mikor mindig az főtt a fejecskéjében, hogy mit is kell este hát danolni!...

Mit is kell este danolni?... Minő legyen a válasz, a felelet, arra a tegnapi nótára!?

Hogy se kevés, se sok ne legyen... Hogy ne szolgáltatssa ki magát... Hogy akkurátos, okos legyen, ne hogy a legény, aki tán csak jüt-

Szereti az anekdotát?

ID. GRÓF ANDRÁSSY GYULA (1823—1890)

egy alkalommal rájött arra, hogy az ő komornyikja az udvartól szerzi be a szükséges gyertyákat; nem késett ezt a manipulációt Ferenc József királlyal közölni. Este azután, amikor a lakáj a király dolgozószobájában gyertyákat gyűjt, eszébe jutott öfelségének Andrássy figyelmeztetése s megkérdezte szolgájától, hogy hová teszi azokat a gyertyákat, amelyek naponta el nem használnak.

Erre a nem várt kérdésre a lakáj mehökkent ugyan, de azért elég nyugodtan válaszolta:

— Felség, én ama gyertyákat összegyűjtöm és eladom. Hiszen ez már régi udvari szokás!

— Jó, jó — viszonzá a király —, a »régi udvari szokáson« nem akarok változtatni; csak arra figyelmeztetem, hogy ha gseftel a gyertyákkal, ne éppen Andrássy Gyula grófnak árusítsa el azokat, hanem inkább szegénysorsu polgároknak.

★

DORAT CLAUDE (1734—1780)

francia költő annyira hiu ember volt, hogy még halála napján is a legnagyobb gonddal fésültette meg és puderezette be a haját.

— Miért fordít ennyi gondot a toilttjére még ma is? — kérdezte tőle Fannier kisasszony, a Comédie Francaise tagja.

— Fontos tárgyálás előtt állok — felelte a költő bágyadtan. — Nagy ur látogat meg ma, a Halál és mindig gondom volt rá, hogy találkámra megfelelő toilttben jelenjek meg.

A színművésznő ezekre a szavakra zokogva borult Dorat mellére.

— Kedvesem, ön nagyon fölmelegítette a szívemet, de a frizurámat tönkretette — mondta a költő és néhány perc múlva meghalt.

szik a szívével, kikacaghassa a hajlandóságát...

— Oh, Istenkém, segíts meg!...
Add a nótát a szájamba!...

Mikor este lett és meghallotta, hogy Pista pejkói már künn csörgetik acél békőigat a gyepen, — neki fohászzkodott:

»Nem csak az, az asszony, kinek sok ludja van...
Hanem az is asszony, kinek szép lánya van...
Szépen fölneveli, szárnyára ereszti,
Csak az a szomorú, hogy más üti, veri...«

Nahát, — ennél okosabban nem válaszolhatott!... Még ha a tudományos Akadémiára ment volna is tanácsért... Mert ezen a nótán nem tudna eligazodni száz öregasszony se!...

Ez ugyan nem volt se váltó, se ígéret, se biztatás semmire... Ez is csak olyan nesze semmi, olyan ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes valami volt, ami a Pista nótája...

Nem mondja, hogy igényli, de azt sem mondja, hogy nem igényli a Pista szerelmét, hanem olyanformán beszél, hogy a férjhezmenés bizony, —nem mindig szerencse...

Ennél bölcsőbbem még az édesanyja se válaszolhatott volna, ha mindjárt az évei számával Dunát is lehetne rekeszteni...

Csak jó is az az egy igaz Ur-isten — oszt stempli nélkül lehet hozzá folyamodni...

A Pista kezdett megszeledni: A kiskésit a világnak, — valaminek csak ki köll ugrani!... Elfogyott a türelme, mint a kolbász a kamrából, azaz nem győzte idegelkel — ahogy az urfélék mondják...

Szerelmes volt már ráncig, még azon fölül is és nem találta helyét, mint az állapotos asszony...

Csak neki köll ugrani, érezte, mert Pannika ugyan lány létére nem fog megnyilatkozni a világ végéig se...

Egy borus komor estén hát, belefogott a mindent mondó nótába:

»Költözik a gólya fecske,
Napnyugatról napkeletre;
Ott lesz neki jobb hazája,
Szerelmnek éjszakája...
De ha én is most elmegyek,
Én meg sokkal messzebb elgyek;
Nem száll arra a madár se,
Nem hallik a kurjantás se,
odáig...«

Másnap megjött a válasz... A Pannika ajkáról:

Fölmentem a hegyre, fölmentem a hegyre,
Lenéztem a völgybe...
Ott láttam a babám, ott láttam a babám,
A kovács műhelybe...
Lovát vasaltatja, utra akar kelni,
El se jön énhozzám, el se jön énhozzám
Bucsucskót venni...

Egy hét múlva, — már ez a nóta járta:

Piros alma csüng az ágon,
Én meg a galambomat várom...
Olyan édes, minden csókja,
Míntha csupa-csupa, cukor volna...

Halottaknapi emlékezés pogány őseink tiszta másvilághitére

Már a pogány magyar is hitt a mennyországban és a pokolban — „Eredj a manóba!”
A Csaba-mondának vannak keresztény változatai is!

Irja: Bodrogy Szabolcs

(Második közlemény)

MILYEN AZ ŐSMAGYAR VALLÁS POKLA?

Hogy pogány eleink hite milyennek tanította a kárhözottak sorsát: a poklot, arról világos adataink nincsenek. Így kénytelenek vagyunk e kérdésnél is velünk rokon népek ismert vallási felfogásaihoz, nemkülönben ősi eredetű népszólásainkhoz folyamodni felvilágosításért.

A török-tatár fajrokonaink pogány vallásában a pokol: földalatti üreg; elkárhozott lakói: az »ertik«-ok (ördögök) szarvakat hordanak, majd kigyó- vagy oroszlánfejűek.

A mongol fajrokonok pokla szintén: földalatti birodalom, ahol részint maró tüzzel kinózzák az elkárhozott »erlüng«-öket (ördögöket).

A kalmak fajrokonok hite szerint a pokolban vadállatok kinózzák a gonoszok lelkeit.

E poklot illetőleg legbeszédesebb mégis a finn hagyomány. A Kollvala szerint a gonosz életű emberek lelkei a halál után a Manalá-ba jutnak. A kárhözottak helyét ők is földalatti üregben hitték. Itt kimondhatatlan kínok várakoznak az elkárhozottakra; a Manola, Kallvala XV-ik runójának 131-ik része szerint:

»Gyötrő hely a gonoszoknak,
Fekhelye a hibásoknak.
Alja forró kövecsekből,
Tüzesített kőszirtékből.
Takarójuk: kigyók, csuszók,
Takarójuk: kigyók, csuszók,

Halállaki nyüvek, pondrók.»

E világos adatról mindjárt áttérhetünk a mi, még ma is használt, ősi eredetű népszólásainkhoz. Köz tudomásu dolog, hogy köznépkünk haragjában számtalanszor alkalmazza e szitkot:

— Eredj a manóba!

Ma már bebizonyosodott, hogy e »manó« szó itt nem a pogány eredetű népmesék »erdei manó«-jára vonatkozik, hanem egyenesen a Manolára. A Manola szó a »maan ala« finn kifejezésnek az összevont alakja s magyarul »föld alatti«-t jelent. Tehát amikor a magyar köznép a »manóba« küldi haragosát, akkor tulajdonképpen a pokolba kívánja, — abba az alvilágba, amelyről ezek szerint azonos volt a hite a finnekével.

HITTEK-E A POGÁNY MAGYAROK A TISZTÍTÓ-TÜZBEN?

A katolikus keresztény vallás a tisztító-tűz létezését is tanítja a másvilágon ama lelkek számára, akik a földön csak kisebb hibákat követtek el. Oly csekély gyarlóságokat, amelyek miatt az igazságos Bíró nem ítélteti el őket örök kárhözatra. Viszont, mivel ezek mégis csak foltok a lélek menyekzős ruháján, miattuk mégsem élvezhetik a Végtelen Tisztaság látását.

A katolikus-keresztény vallás a hittételét még az őszövétségi Makabeusok II-ik könyve, XII-ik fejezetének 46-ik versére alapozza, amely így hangzik: »Szent tehát és üdvös gondolat a holtakért imádkozni, hogy bűneiktől megtisztuljanak.«

E hittételen alapszik a Halottak napjának megünneplése is. Millió és millió fohász száll ekkor a gyászolók ajkáról a Mindenható trónja elé, hogy ama lelkeket, akik még a tisztulás helyén szenvednek, vegye fel az Irgalom keze az örök vigság országába. A lelkészek százezrei e napon három miseáldozatban is mutatják be az Atyának fia: Krisztus Vérére, kérve, hogy e Vérrrel mossa le a szenvedő lelkek gyarlóságait, hogy így ezek végül Hozzá jussanak.

Felmerül hát most az érdekes kérdés: vajjon pogány őseinknek közismert tiszta ösztöne és gondolkodásmódja nyújtott e nekik bár halvány fogalmat a másvilág e lélektisztító helyének létezéséről?

Sajnos: az ugor néptörzs magyar ágának pogány vallástételei között eddig még nem sikerült a tisztító-tűzben való hit világos nyomait felfedezni.

Annál inkább feltalálható e hit e néptörzs többi tagjainál. Így az osztjokok hite szerint, akik nem hősi halállal halnak meg, hanem csak ágyban, természetes halállal,

azok a föld alatt jó darabig egy mogorva szellemet kötelesek szolgálni, s csak e büntetés letelével juthatnak Isten lakába!

A lappoknál azután már egész világosan kivehető a tisztítóhelyben való hit. Szerintük az alvilágban van egy megkülönböztetett hely, ahová azok kerülnek, akik földi életükben másét nem bántottak, hamisan nem esküdtek, nem voltak öszszeférhetetlenek, — szóval semmi nagyobb vétség nem terhelte lelküket, csakis apróbb, emberi gyarlóságok.

Ezek e kiszabott másvilági büntönbüntetésük kitöltése szintén a ragyogó Ajmó-ba: az égbe jutnak!

Az ugor népfajok egykor egy néptörzset alkottak így vallásuk is csak egy lehetett. Ennélfogva nyugodtan feltehetjük, hogy a pogány magyar is, legalább is legősibb korában, szintén hitt a másvilági lélektisztító létezésében.

BÜSZKÉN ÖSSZEGEZHETÜNK...

Végül most büszkén vonhatjuk le a fentiekből a boldog igazságot: pogány őseink, habár nem ismerték Krisztus kinyilatkoztatását a lélekről és a tulvilágról, mégis lényegében oly tiszta fogalmuk volt a lélek életének e legrejtelmesebb és legfontosabb titkairól, hogy az valószággal megdöbbeneti az embert.

A menyországra való legfőbb érdemet a közjóért áldozott hősi halálban hitték. E hitük tökéletesen megegyezik Krisztus tanával, amelyet ők nem is ismertek és amelyik így hangzik: »Nagyobb szeretete nincs senkinek azénál, aki életét adja atyjafiaiért!«

A menyországot Isten országában, az égben hitték és felfelé néztek, oda, a napos csillagos égboltozatra, mint az előttük ismeretlen Krisztus apostolai, akik szintén az égre néz-

tek könnyes szemekkel, amikor Mesterük az égbe távozva eltűnt egy ragyogó felhő mögött...

Tudjuk, hogy a lélek térről nem határolható, így annak örök boldogsága sem. De amint a kereszténység is tul e földi anyagon, a tiszta Lelkiségekben: Istenben hiszi a boldog örökkévalóságot, — amit a földi nyelv örök dicsőségnek és fényességnek nevez, — úgy ők is az anyag; e föld felett, a napos, csillagos ég szüntelenül ragyogó fényességével vallották az örökkévalóságot: menyországos hitüket.

Amellett nemes ösztönük megérezte azt is, hogy a fekete lelkeknek az örök fény honában keresete nem lehet, így a keresztény hittétellel teljesen azonosan hitték a gonoszoknak örökös, kínos bűnhődésében.

Sőt még arra is van adatunk, amely szerint a katolikus hittétellel tökéletesen meggyező tisztító-tűzhívő meggyőződésükre is következtethetünk.

Csak egy körülmény tűnhet fel tulzottnak egyesek előtt, ami pogány őseink másvilághitét illeti: hogy azt is vallották, miszerint az üdvözült hőseink személyesen is segíthetnek oly módon, hogy feltámadva ténylegesen harcolnak velünk együtt, ha tulnagy veszedelemben kerülünk, amint ezt a Csaba-mondában is látjuk.

Többek előtt talán ujdonság lesz, ha utalok arra, miszerint a Csabához hasonló eseteket a kereszténység történelme is feljegyezt.

Először is nem szabad elfelednünk, hogy a katolikus-keresztény vallás világosan tanítja, miszerint az üdvözöltek: a »dicsőséges egyház« segíthetnek a »küzdő egyház«-on: az élőkön, sőt a »szenvedő egyház«-on: a tisztító-tűzben szenvedő lelkeken is.

De ez még nem elég: Nagyváradon 1345 télutó hó elején szavahihehető, jámbor emberek úgy látták, hogy addig, amíg a magyarok és székelyek Laczkfy András vezérlete alatt a tatárok ellen küzdöttek, szent László fejereklyéje három napig nem volt található a székesegyházban, hanem a magyar-székely vezéreket segítette a tatárok megverésében. Csak a harmadik napon a székesegyház sekrestyéjében talált rá az egyház képviselője s e fej akkor egészen át volt izzadva, mintha valami rettenetes nehézküzdélemből érkezett volna vissza. (Hist. Hung. Fontes Dom. III. 152).

Hogy ilyen, a pogány magyarokéval azonos legenda nemcsak a magyar kereszténység történelmében, hanem más keresztény népekében is előfordul, erre csak egy példát hozunk fel: 1732-ben egy spanyol tengernagy: Don Mondemár parancsot kapott a királytól, hogy seregével a nirok ellen induljon, mivel ezek Orán várát évek előtt jogtalanul elfoglalták. Az ellenség serege tulnyomó nagy, így a spanyolokon csak csoda segíthet. Don Mondemár tehát mielőtt harcba indult volna, Isten egyik szentjének: szent Antal,

Egy elfelejtett trubadúr

IRTA: VAMOS ANTAL

nak szobrára kötötte fel kardját, annak fejére tette sisakját, nyakába akasztotta tábori diszszalagját és kezébe adta vezéri botját:

— Te vagy, aki Orán várát be tudod venni; én nem. Most te vagy a tengernagy. Isten után minden reményemet beléd helyezem!

Erre — a történelem szerint — az történt, hogy amikor a spanyol sereg a mórok ellen felvonult, ott lebegett felettük szent Antal felfegyverzett, vezéri alakja. A mórok ennek láttára észnélkül elmenekültek: a spanyolok győzelmet arattak anélkül, hogy egyetlen egy katonát is elvesztettek volna!...

...Amikor gyermekkorunk Halottaknapjaira emlékezünk, meghatott csodálattal látjuk, mily egyszerűen érthető volt előtünk az örök élet...

A gyermek lelke csupa lélek: mentes még a későbbi évek sok rákódott porától, így nemcsak hiszi, hanem érzi is, hogy e lélek s annak minden szépsége: az élet halhatatlan.

Igy csodálkozik a felnőttek halott-síratásán: mi van azon szomorkodni való, ha a lélek odament, ahová mennie kellett? Nem tudják még, hogy az ember lelkére később földi súlyok is akaszkoznak, amelyek aztán az égtől ellenkező irányba: a föld felé húzzák a lelket is. Így természetes tehát, hogy csak fáj ennek a másik lélek égberöppenése...

Mindebből a gyermek nem tud semmit. Csak egyet érez a Teremtő által belélehelte ösztöne: hogy él, hogy élni jó és hogy az élet örök. Hogy a jóknak az örök élet a jó, a rosszaknak az örök élet is rossz. Ők meg jók, tehát ha meg is kellene halniok, tiszta, könnyű lelkük előtt a halál sem ijesztő rém, hanem derűs, virágos, fényes élet...

Fajunk őskorában pogány elemek is ilyen gyermekek voltak még. Amint már egy alkalommal kifejtettük, szavahihető, híres történetírók is bizonyítják róluk, hogy ők is nemes, büntetlen, tiszta életet éltek.

A lélektisztaság oka tehát annak a szinte csodás jelenségnek, hogy oly tisztán őrizte és értette meg ösztönük az örök életnek ama legmélysegebb rejtelmét, amelyeket a Teremtő a föld legelső embereinek habár kinyilvánított, de amelyeket annyi nép oly igen homályosra feledett.

De őseink szűzies, üde lelke pogány vallása ellenére is azt a leg-tisztább, boldog evangéliumunkat vallotta, amelyet Tuka János így zokogott ütembe:

»Az örök gondolatból szakadtunk ki
Az idők kezdetén.
Az örök gondolatba térünk vissza
Az idők idején.
Magunkban hordozzuk a kezdetet
És a véget.
Az ember utján jár a végzet.
Az örök gondolat virágreménye
Vagyunk.

Örökgondolat az életgondolatunk.
A napok, bolygók, csillagok
Elmulnak.
Színe sem marad
A kék azurnak.
Azután?
A világtöréből egy fénygyűrű
Marad az Isten ujján.
Akkor is él a lélek.
Ő a gyémántja
Isten gyűrűjének.
Te meg én!
Örökön ragyogunk
A sújtó végzet kezén...
Amen.

Itt sétálok a topolai Nyugati Temetőben. Azaz pardon, csak járkálok. Mert a gazdag ur sétál, a szegény csak járkál. Nézem a sirhantokat: ez is, az is, amaz is meghalt már. Rokonaim, barátaim, ismerőseim, majd mind itt vannak már. Az én korom már a föld alatt van. Azt mondják, a halál az egyedüli igazság a földön. Abban mindenki egyforma. A szegény itt is szegény, vékony léckereszt jelzi nyugóhelyét; míg az is el nem korhad. A gazdagnak márvány kereszt, gránit lobor őrzi emlékét.

A sok kereszt között feltűnik egy tábla. Ugyan ki fekszik itt, református létére, katolikusok közt? Még diszshelyen, az ut mellett? Nézem: Fehér Jenő. Neve fölött egy sor: »Róborulok, mint egy koporsóra«. Oh, hiszen ez az »Őszi rózsá, fehér őszi rózsá« híres dalnak egyik sora. Tehát ő, a híres dalköltő nyugszik itt?

Azt mondják, a szíve ölte meg. Nagyon kitágult. Sokakat befogadott. A szeretet embere volt. Mindenkit szeretett; s lám, viszontszerepre mégsem talált. Pedig úgy volna rendjén, hogy amint a buza buzát terem, az árpa árpát terem, a szeretet is szeretetet teremjen.

Eszembe jut róla néhány történet. Anekdotának is beillik. Elmondom

Valamelyik farsangi éjjel után megcsörrent a patika éjjeli csengője. Fehér Jenő, a patikus rögtön kikélt az ágyból, felöltözött s kinyitotta az ajtót. Egy dult arcú legény állt előtte s erős hangon szólt:

— Patikus ur! Adjon olyan valamit, amitől meglehet halni.

A patikus vallatára fogta a község egyik legderekből legényét Léva Imrét, hogy ugyan miért akarna ilyen fiatalon meghalni? A vallatás során kiderült, hogy a legény mátkája, a szépséges Szóghi Klára tünnetően mással táncolt.

Fehér Jenő ismerte a fiatal sziveket. Leültette a legényt, hosszasan beszélgetett vele, megnyugtatta, aztán elővette az orvosságát.

— Tudod Imre, most elmegyünk a Kláriék ablakja alá. Most már négy óra. Bizonyosan otthon van már a Klári. Éjjeli zerét adunk neki és biztos lehetsz benne, hogy megengesztelődik.

Elmentek. Összeszedték a Sendula Berci bandáját s a Kláriék ablaka alatt együtt énekelték a legszebb nótákat. Egyebek közt, hogy

Nézz ki rózsám ablakodból,
Most megyek ki a faluból.
Vess még reám egy pillantást,
Ugysem látjuk többé egymást.

Pedig dehogynem látták. Mert nemcsak a zöld salukáter rései közt villant meg az ablakba helyezett gyertya fénye, hanem a kiskapu is kinyílt, és bevonult rajta az egész társaság.

— Hát miért táncoltál annyit a Szekrény Gáborral, akiről tudod, hogy ellenségem?

— Hát miért táncoltál te a Szöllősy Margittal, aki meg nekem a legnagyobb ellenségem?

— Hát nem rázhattalak téged egész éjszaka.

— Hát én se lóghattam a te nyakadban egész éjszaka.

Fehér Jenő közbelépett, és Sztalint is megszegyenítő diplomáciával megteremtette a békét.

Mikor aztán a plébános ur harmadszor is lehajította Imréket a szószeréről, hát ki is lehetett volna az Imre násznagya, mint a Fehér Jenő?

Vacsora alatt szemben ült a násznagy az új párral. S amint látta, mily boldogan esznek a fiatalok egy tányérből és isznak egy pohárból, odaszólt:

— No, Imre, hát adjak-e olyant, amitől meglehet halni?

— Olyant adjon a patikus ur, amitől örökké lehet élni!

— Olyant csak az Uristen adhat, fiam. És őd is örök boldogságot, ha szeretitek egymást.

Volt a topolai határban egy földbirtokos. Abból a régi dsentri nemzedékből való, amelynek tagjai azt hitték, hogy nekik Istentől rendelt egyedüli hivatásuk a mulatás. Nem értették meg az új munkára kényszerítő parancsszavát. Többnyire el is prédálták őseik örökét.

Egyik napon megált ennek az urnak négyes fogata a patika előtt. A hintó után volt kötve egy parasztkocsi, s ezen keresztülfejtett deszkákon ültek a trombitások, akik egész uton muzsikálva kísérték az urat. Fehér Jenő, amint meglátta a hintót s az utána kötött kocsit, kislépett fogadni jó barátját. Az ur leszállt s leparancsolta a trombitásokat is.

— No, elég volt tegnapelőtt óta. Eleget muzsikáltatok. Most elmehettek haza. Vagyis, igaz, nektek valami fizetés is dukál.

Azzal kihuzott bugyellárisából két darab ezerdináros bankót s odatarította a trombitások elé:

— Ez a két bankó a tietek, ha megteszitek utánam, amit én teszek. Ha nem teszitek, nem kaptok semmit.

Ezzel fölemelte az egyik ló farkát és cuppanós csókot nyomott alá,

Fehér Jenő karon fogta barátját s vitte be a legbelső szobába. Elé tett egy üveg narancslikört és poharat.

— Kedves Danikám, légy szíves helyet foglalni. Majd én kimegyek és ellenőrzöm a trombitásokat, hogy lelkiismeretesen elvégezzék parancsodat.

— Patikus ur, kérem, ezt nem tehetjük meg, vélte a pikulás. Világ csuffja lennénk, ha ennek hire menne. Soha nem szállítana bennünket senki szolgálatra.

— Inkább vesszen az a kétezer dinár, minthogy ezt megtegyük, mondja a helikonos.

— Nem is kell, fiam, mondja a patikus. Csak tegyétek, amit mondom. Egyenkint brementek a Nagyságos ur elé s azt mondjátok: Megtörtént Nagyságos ur.

Az utolsóval aztán bement a patikus is: No, kedves Danikám, megvolt minden rendesen, ahogy parancsoltad.

Az uraság átadta a kétezer dinárt a pikulásnak:

— Itt van. Rászolgáltatok. Mossátok le azt a csókot egy-egy pohárlükörrel.

A patikus kikísérte a trombitásokat.

— No, ezt a két darab ezrest a patikus urnak köszönhetjük, mondja a pikulás. Az Isten áldja meg érte.

Szeretet volt a főjellemonása Fehér Jenőnek. De ha kellett, bosszút állni is tudott, kegyetlen bosszút.

Ma már mindenki színész. Beretválya bajuszát. Legfőleg kis pamacsot hágy meg az orra alatt. Mintha odaszáradt volna valami. Pedig a férfi csak bajusszal igazán férfi. Régebben csók se esett bajusz nélkül.

Kedvesen mulatozott három szállási magyar a Tószeghi kocsmájában. Éjjel felé azt mondja az egyik: Megkellene tréfázni a patikust. Ki kellene huzni az ágyból.

— Ha kedved van hozzá, tedd. De nem érdemi az a jó ember — mondja a másik kettő. De a Bálint csak elment a patikához s megnyomta az éjjeli csengőt.

Fehér Jenő álmosan, csak úgy hálokabátban és papucsban kinyitotta az ajtót.

— Valami sürgős orvosság kell, kérem? Kérem? Kérem? Kérem?

— Egy garasért bajuszkenőcsőt kérek.

Fehér Jenő kimeresztett szemmel nézett az emberre, s az a gondolata támadt, hogy rögtön kitalálja a gonoszlelkűt. De egy pillanat múlva csak mást gondolt.

— Igen, kérem. Van nagyon finom bajuszkenőcső. Csak tessék leülni, rögtön elkészítem.

Azzal elővette az Auripigmentumot (az orthodox zsidók használják, kiknek arcát a Törvény szerint vas nem érintheti). Kevert belőle egy kis tégelyre való.

— Tessék, kérem. Ezt frissében kell használni.

Bálint mosolyogva kente bajuszára és kifizette az árát.

— No, megvan a bajuszkenő? Kérdezték a mulató társak.

— Már rá is kentem, feleli Bálint és büszkén pödöri bajuszát. De előbb az egyik ága, aztán a másik csak az ujjai közt maradt.

— Tyü! Az áldóját annak a bűdös méregkeverőnek! Visszamegyek és agyonütöm a gazembert.

— Legfőlegb fölakasztanám érte — mondja a Katona Albert.

— Azt is te fizeted.

— Beverem az ablakjait!

Nem volt tovább maradása Bálintnak. Hazament.

— Hát kendet mi a bűn érte? rémüldözött az asszony, amint az urat meglátta.

— Jaj! A teremburáját annak a bűdös patikusnak! Az az oka. De csak vigasztalj meg asszony. Csókolj meg, édes.

— Én? Ilyen csosza pofát? Soha életemben!

Bálint kiment a tanyára. Szégyenletében be se jött a városba, míg csak a bajusz meg nem nőtt.

A topolai dalárdának becsületbeli kötelessége, hogy Fehér Jenő sirján azt a vékony kis táblát díszes márvány emlékekkel helyettesítse. Sőt mindazon dalárdák hozzá járulhatnak ehhez, akik Fehér János dalával dalosversenyeken jutalmat nyer-

(Vége.)

LANT ÉS TOLL

A VILÁGIRODALOM REMEKEI

Francia költők verseiből:

La Fontaine

La Fontaine 1621-ben született Amint életrajzírója, ismertetésében mondja; termékeny henylésében töltötte fiatal éveit, ez a nagy megfigyelő. 1654-ben Párisba hívták és ő elhagyva családját a francia fővárosba ment, ahol Moliere-rel Boileauval és Racine-el ismerkedett meg. A francia irodalom nagyjai erős hatást gyakoroltak rá. Mégis La Fontaine maradt a legfranciább francia, a költő, ki elmuló divatok és lezajlott áramlatok után, örökké modern és olvasott, úgy hazájában mint külföldön is. Állatmeséi sok nemzedék ifjúságának képzeletét varázsolták el. Még ma is a legnépszerűbb író, ki szellemével minden társadalmi osztályt egybe fog. Az itt közölt verseket, Kosztolányi Dezső ültette át magyar nyelvre.

A fücsök meg a hangya

A fücsök dalolt egyre, bár
Izzott a nyár,
Ugy hogy mikor jött a komor
Tél, része gond volt és nyomor:
Még egy picinyke kis darab
Legye, vagy férgé sem maradt.
Hát ment is a hangyához át
Elpanaszolni nyomorát,
És kérte, adjon neki kölesön,
Zsákjába egy kis magot töltsön,
Uj aratásig, legalább.

»Majd megadom, lesz erre gondom,
A tőkét meg a kamatát.«
Bosszantja a fücsök kalandja,
Nem is adott magot a hangya. —
De ezt kérdezte végre tőle:
»Mit tettél a meleg időbe?«
»Éjjel-nappal munkába voltam,
Fűnek-fának folyton daloltam.« —
»Daloltál? rendbe van, komám,
Akkor ma táncolj, szaporán.« —

A beteg oroszlán meg a róka

Az oroszlán nagybeteg feküdt
A barlangjában, sok hívével
Nyomban tudatta mindenütt,
Hogy követüket küldenek el
Meglátogatni a királyt
És hangsúlyozta, legkivált,
Hogy lesz a küldöttségre gondja.
Oroszláni szavára mondja;
Írást ad, hogy félni se kelljen
A foga meg a körme ellen.
Parancsot gyors tett követett;
Minden állat küld követet.
Csak egy maradt otthon s csalóka
Gunyal felelt neki a róka:
»Ha nézem itt a homokon
Elmenni nem tudok e kusza nyomokon,
Mind arra tart, hol az oroszlán odva,
Egy sem tér vissza bizakodva.
Ez megrendíti sziveinket,
Mentsen fel Öfelsége minket.
Köszönjük kegyes irását nagyon,
El is hisszük, hogy jóba fárad,
De barlangján csak bemenet vagyon
És nem látjuk, hol a kijárat.«

A holló meg a róka

Holló ur ült a fatetön
Csőrébe sajt volt, jókora,
S kit a jóillat csalt oda,
A róka szölt hízkelkedőn:
»Á, jónapot, te drága holló!
Mi szép vagy! nincsen is hozzád hasonló!
Nem tóditok, de hogyha hangod
Olyan, mint rajtad ez a toll, ó
Akkor a madarak között első a rangod.«
A holló erre rendkívül örül,
Torkán egy hangot köszörül,
Kitátja csőrét, földre hull a sajtja.
A róka felveszi és egyre hajtja.
»A hízogó, akármű fajta,
Azokból él, akiknek hizeleg:
Felér a sajttal ez a lecke — vedd.«
A holló ámul, pironkodva, végre
Megesküszik, hogy nem megy soha lépre.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

ÉRDEKES FILMPER PÁRISBAN

Érdekes filmpert foglalkoztatja a francia főváros színházi világát. Micheline Cheirel ismert filmszínésznő perelte be az egyik francia filmgyárat 35.000 frank kártérítésért és 50.000 frank erkölcsi kár megfizetéséért azon a címen, hogy szerződésben részére kijelölt darabot mással akartak eljátszani.

Micheline Cheirel, akinek férje John Loder angol színész (a Katja című filmben Danielle Darrieux partnere volt), még tavaly kötött szerződést, hogy Jean Muratval eljátsza egy film főszerepét. Amikor a film forgatására került a sor, a gyártási vezetőség úgy határozott, hogy egy másik színésznővel, az akkor feltűnt Madelaine Florenc-szel játszatja el a szerepet.

Erre adta be keresetét a színésznő a törvényszékhez, amely már tartott ebben az ügyben tárgyalást. Ekkor nem tudták eldönteni a való tényállást és szakvélemény adásra kérték fel Martinellit, a francia színészszövetség elnökét. Az ő álláspontjától függ, hogyan ítéli a francia bíróság a nagyszegű kártérítési perben.

HARMINC GYERMEKÉVEL ÉS NÉGY FELESÉGÉVEL LONDONBA ÉRKEZETT EGY HERCEG

Harminc gyermekével és négy feleségével Londonba érkezett Salar-ed-Dowleh herceg, »a sivatag zendülője«, perzsa trónkövetelő, akinek bátyja, apja és unokaöccse perzsa uralkodó volt. A herceg kifogástalan franciasággal válaszolt a Daily Express munkatársának kérdéseire, akire nyugateurópai diplomata benyomását tette. A herceg azt állítja, hogy mint a Kadser-család feje, ő az iráni trón jogos várományosa. Jelenleg Alexandriában él, Londonba üzleti ügyben érkezett. A herceg egyébként életének nagy részét a sivatagban, táborban töltötte.

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL

Az emberek általában azt hiszik, hogy a technikai fejlődés már nagyon messze maga mögött hagyta Verne Gyula fantáziáját. Mindenki emlékszik rá, hogy Verne híres regényhőse, Fogg Phileas 80 nap alatt utazta körül a Földet hajón és vonaton. Verne óta a hajózás és a vonat sebessége nem fejlődött olyan rohamosan, mint általában gondoljuk. Ha valaki ma akarná vonaton és hajón körülutazni a Földet, nem tehetné meg hatvan napnál rövidebb idő alatt. Más a helyzet természetesen repülőgéppel. Ezzel a járművel husz nap alatt lehet a Földet körülutazni.

A FORGALMI RENDŐR IDEGBÉNYULÁSA

Kinos eset történt a napokban London egyik forgalmas utcájában. A forgalmi rendőr felemelte a karját, hogy az egyik irányban leállítsa a forgalmat — és aztán úgy tartotta tiz percig. Autók és autobuszok százai várták angol türelemmel az ellenkező jelet, de végül az ő türelmük is elfogyott és néhány sofőr rászólt a rendőrré, hogy engedje már őket keresztül. A rendőr riad-

tan, verejtékező arccal közölte; hogy nem tehet róla, nem tudja felemelt karját letenni. Végül váltást kért és kórházba ment. Megállapították, hogy hirtelen idegbénelást kapott. Kezelés alá vették, de még mindig nem tudja letenni felemelt karját.

NŐ-KATONÁK A NADRÁG ELLEN

Az angol légoltalmi szervezet, mint ismeretes, női gárdát is létesített, amely katonai segédszolgálatokat végez. A gárda tagjai egyenruhásövetből készült nadrágot viselnek. Ezek a női gárdisták most emlékiratban kérik felettes hatóságuktól, hogy szoknyában járhasanak, mert — mint mondják — a londoniak mosolyognak rajtuk, ha nadrágban vonulnak fel. Feletteseik viszont azzal érvelnek, hogy ha a skót katonák évszázadok óta viselhetnek szoknyát, akkor az angol légoltalmi nők is nyugodtan viselhetnek nadrágot.

AUTÓ A TENGERBEN

Egy gazdag amerikai hölgy autót akarta beutazni Európát. Kocsiját előre is küldte hajón Calaisbe. Közben azonban a nemzetközi válságra való tekintettel meggondolta magát és elhatározta, hogy nem utazik. A francia vámhatóságok felszólították, hogy vagy fizesse meg autójának vámját, vagy szállíttassa vissza Amerikába. A hölgy úgy találta, hogy mindkét költség tulságosan magas volna és ezért úgy intézkedett, hogy autóját dobják a tengerbe. Ez meg is történt.

— Tell Vilmos bravurját túlértékeli a világ — mondotta nemrég egy amerikai újságíró. — Neki csak egy almát kellett lenyilaznia fia fejéről és ez nem nagy művészet. — Az újságíró fogadást ajánlott fel, hogy felülmulja Tell Vilmos klasszikus mutatványát. Egy jóidegzetű barátját rávette, hogy vállalja el nála a céltábla szerepét. A barátjának »esupán« egy égő cigarettát kellett szájaiban tartania és az újságíró egy puska lövéssel megsemmisítette a cigarettát. Az izgalmasan érdekes mutatványt csak néhány ismerőse, barátja előtt mutatta be a biztoskezü újságíró és vállalkozó szellemű barátja. Ennek ellenére csakhamar híre kelt a dolognak és egy menedzsertől ajánlatot kaptak, hogy az egyik legnagyobb amerikai cirkuszban is produkálják magukat. A rendőrség azonban nem adott engedélyt a fellépésre.

A közhit úgy tudja, hogy a világ legnagyobb harangja a híres »Kölkölkö«, amely a moszkvai Kreml-palota egyik látványossága. A japán-kínai háború során azonban kiderült, hogy a legnagyobb harangot Kanton városa egyik buddhista templomában őrzik. Ez a harang 5 1/2 méter magas, 13 háromnegyed méter kerületű és bronzból készült. Súlyát nem ismerjük. De a templom régi irataiból kiderült, hogy ez az egyedüli aközül, amelyeket Kr. u. 1400 körül Junglo császár parancsára öntöttek.

Bélyeg

A NOVIZADI FILATELISTA
EGYLET KÖZLEMÉNYEI

Az új Bethlen blokkról

már előzőleg is írtunk és írtak a szaklapok is. Szinte megismétlődött a ZEFIB beográdi kiállításánál lejátszódo jelenetek. A blokk, mint már ismeretes, a budapesti protestáns kiállítás alkalmából jelent meg október 28-án. Előzőleg kevesen tudtak a blokk kiadásáról, mégis ezrével tolongtak a »bélyeggyűjtők« és »hiénák« az eladás napján. Egy budapesti filatelista így ír: A blokkból kétfajta ismeretes: egy vágott és egy fogazott blokk. Gondoltam veszek belőlük 7-8 párt részemre és cseretársaimnak, de sajnos tervem dugába dőlt. A blokkot egyik muzeumnál adták el; nem mertem elgondolni, mi minden fordul elő egy bélyegeladás alkalmával. Mivel mindenki belépőjegy ellenében csak egy pár blokkot kapott, kénytelen voltam egy ismerősömet is beállítani, hogy legalább valamit beszerezhessek. Egyes ügyes felhajtók a blokkot már árusították 5-6 pengőjével pártját.

A blokk 32 fill. érték. Báthoryt ábrázolja. Külön 1 pengő jár a belépődíjért. A mai tőzsdei jegyzés 5,50-6,50 pengő párja. Mindkét blokk kivitele egyforma, némi színelteréssel. A vágottnál a fogazás helyett, aranykeret veszi körül a bélyeget. A kiadott mennyiséget 60-60.000 emelték, 20.000 párt a magyar filatelista szövetség kapott tagjai részére. Fejenként 10 blokkot.

A kisalkotó Szt. István sorozatból millióstételek vannak. Egy iv 100 darabból áll. A kiadott mennyiséghez képest a legjobbnak ígérkezik a 25, 50, 32, 40, 5, 30, 70 filléres, ezt követik 16 és 1 filléres értékek. A 2, 4, 6, 10, 20 fill. bélyegekből 14-15 millió darabot nyomtattak.

KÜLÖNFELE

A pozsonyi filatelista Klub szlováknyelvű, képes bélyegújságot adott ki. Megrendelhető L. Noovtný, Bratislava, Scheding. 1.

»Slovensky Státy 1939« átnyomása szlovák bélyegek monografiája kapható Kaufmann Hugó, Bratislava, Stefánik str. 17. A könyv december 1-ig megrendelhető 17.50 k. s. + Porto 3.50-ért. A könyv szövege német.

Az új szlovák 50 h. Dr. Tiso képével 28 millió példányban és a 4 k. s. favágó már megjelentek. A repülőposta bélyegeket november 10-től adják ki, vízjel nélküli papíron. — November 6-án jelent meg egy 2.50+2.50 K. s. értékű dr. Tisót ábrázoló jótékonyági bélyeg. A kiadott mennyiség 200.000 darab. Előkészületek: 50+50 h. zöld, 1+1 K. s. vörös és 2+1 K. s. kék sportbélyegek. A kiadási határidő valószínűleg december hónap. — A bratislavai főpostahivatalnál külön, csupán belföldiek részére működő, filatelista saltert rendeztek be. A megrendelt bélyegek árán kívül, porto és 50 h. kezelési díj fizetendő. — Október 26-án Bratislaván az elnökválasztáskor vörösszínű alkalmi pecsétet használtak. E lebetűzésből létezik egy főpostai és egy autópostai változat. — Ružomberok október 30 és 31-én feketeszínű, autópostai lebetűzést használt: »Prenessenie pozostalkov Andreja Hlinku«. Ugyanott a postahivatal október 31-én vörös alkalmi lebetűzést alkalmazott: »Zasedanie slovenskeho snemu«. Létezik külön privát kartonok is ily lebetűzéssel.

Specimen átnyomással látják el az originális bélyegeket, amelyeket a világpóstaszövetség avagy más idegen postahivatalnak küldenek. Néhány országban »Specimen« helyett »Muster« avagy »Maestra« szót használják. Ily bélyegek néha mégis magángyűjteményekbe kerülnek. Értékük sokszor túlhaladja az originális bélyegekéit.

A német germánia típusú 10 és 15 pf.-es levélbélyegeket a háboru idején

hamisították. A hamis bélyegeket egy kémiroda propagandairatok bérmentésére használta fel. A későbbi mennyiséget a Rajna vidékét megszálló belga csapatok használták fel. Egy része londoni bélyegkereskedők kezébe került és most jöttek piacra. A hamisítvány fogazása 14 $\frac{1}{4}$:14 a valódié 14:14 $\frac{1}{4}$. A papíros fehér, a sárgás pergamentszerű papír helyett. A hamisítvány vízjele nehezen látható. Közlebbi adatot hoz a »Gazette Philatellique« Brüssel: »L'Eho de la Ruebrologie« Amiens; »Sammlerber Poste München 23.

Danzig egyesült a Német birodalommal. Egy újabb filatelista terület lezárult, mert a kiadott provizorium után német bélyegek használatosak Danzig területén is.

Finnország, finnül: »Suomi«, svédül »Finland«.

Vilna a litvánoké lett. 1920-ban Zeligowski lengyel tábornok tulerővel támadta meg a várost és a lengyelek részére annektálta. A litvánok kárpótlásul a Memel vidéket kapták. Most az oroszok Vilnát visszaadták a litvánoknak, ellenben Memelt elvesztették a németek javára. E változásokkal kapcsolatosan hivatalos bélyegkiadások még ismeretlenek, de magán provizoriumok és hamisítványok vannak már.

A legelső külföldi német postahivatal Konstantinápolyban volt. Mint minden külföldi exposituránál, itt is eleinte rendes német postabélyegeket használtak és csak később vezették be a levantei kiadásokat. A Marschall szigeten csak egy postahivatal létezett, Jalnitban 1889. III. 29 óta. Samoa szigetén az első postahivatalt 1886. IX. 21-én nyitották meg. Kamerun 1888 óta két postahivattal rendelkezik. Togo első postahivatalának helye: Klein-Popo volt.

A Schaubek Album kiadója egy Bauschke nevű könyvkereskedő volt. Enek a folytatásában a Lucke Verlag a Schaubek Album 55. kiadását érte el.

Georg Mosch, Immenstadt, a német inflációs bélyegek kiváló ismerője, külön katalógust adott ki.

Jugoszláviában a legnagyobb filatelista kitüntetés a Derocco plakét.

Németországban több díj van: így a Lindenberg-, Hans Wagner-, Sieger- és a dresdai medaillon; Nerlich- és a hannoveri plakét; azonkívül a filatelia sárga szallagja, mint vándordíj.

★ UJDONSÁGOK:

Luxemburg: 2 fr. sötétkék női fejével.

Németország: október 27.-e óta 1940 március 31-ig új téli segélybélyegek lesznek a forgalomban. A bélyegeken különböző német városok képe látható. 3+2 barna, 4+3 zöldeskék, 5+3 zöld, 6+4 sötétzöld, 8+4 olív, 12+6 sötétvörös, 16+10 borvörös, 25-15 kék és 40+25 pf. lilá. — Cseh-morva protektorátus részére jelzett újságbélyegek 2-50 hell. 8 értékkel megjelentek.

Lettország 10 s. zöld; 20 sant. purpur aratási ünnepély alkalmi bélyegek.

Svájc december 1-én 4 értékűből álló »Pro juventate« bélyegsort ad ki, az eddigi értékek és színek alapján.

Szovjetország ujdonságok özöne jelent meg az idén: 1939 évi építész sor 10 kop.—1 rubel; és a női távrepülés három alkalmi bélyege; két érték a vilákiállítás emlékére; Taras ukrán költő három értékűből álló »emléksorozata«; mezőgazdasági alkalmi sorozat; a moszkvai repülőnap öt értéke és több általános utókiadás.

A jugoszláv új postabélyegekből az 1.50 és 4 dináros már kapható a postahivataloknál. Az egész sor 25 p.—30 din.-ig a mostani kiadás felhasználásával lassankint kerül forgalomba. Az új bélyeg nagysága 24x30 $\frac{1}{2}$ mm. A fogazás 12 $\frac{1}{2}$:13. Az 1.50-esnél van ívszegély szám »1«, »2«.

Dr. G.

Tokaji Ferenc bent a várban számot vetett magával s belátta, hogy a túlerővel szemben minden ellenállás hiába való. Reggel tehát Iszonyu bombázást indít a város ellen, a német odacsődül, ő pedig a másik végén hajóra rakja katonaságát és szépen elillan vele Rakamazra, majd a szalánci renga-
tegebe.

Kabay Márton a kuruc kálvinista pap az ágyuk mellett volt, mint valami második Tüzes Gábor s fedezte bajtársai elvonulását. Elfogták.

— Te istentelen pap, — szidta Vaudemont, mikor elébe vezették. — keréketörtek, fölnegyeltetek elevenen megsüttettek.

— Tégy, amit akarsz, bitang császári pribék, — felelte a pap, örömmel halok meg hazámért!

Vaudemont most Sárospatak el-
ten fordult, amely Szalontai György kezén volt. Utközben a németek mindenkit megöltek s mindent elpusztítottak.

Szalontai nem várta meg az ostromot, csapatai nagy részével le-
csapott Vaudemontras nagy vitézül megharcolt vele. Hanem a túlerővel szemben minden vitézség hiábavaló volt: a kurucok meghátráltak, de nem a várba futottak vissza, hanem elmenekültek ők is a szalánci vadonba.

A várba szorult kisebbik rész földadta a várat, oly föltétellel, hogy mindenki szabadon elvonulhat; de Vaudemont herceg megszegte a szavát s mindenkit kard-
éle hányatott.

A pataki vár akkoriban, mint

(318)

biztos erősség, a környékbeli fő-
urak és gazdagabb nemesek kincs-
őrző helye volt s magának Rákóczi-
czinak is legtöbb értékes holmija,
drága butorai, szőnyegek, fegyver-
zete, hintái, lovai itt voltak biztonsá-
gba helyezve.

A zendülők mindent helyén
hagytak, ők szabadságharcosok
voltak, nem tolvajok. A herceg és
a császár katonái mindent elrabol-
tak és prédára vetettek.

Még nagyértékű kincsekre is
bukkantak, amelyeket az öreg Kö-
rössy földben, falban rejtgetett.

Vaudemont a kisebbik részt oda-
engedte katonáinak, a nagyobbik-
kat pedig megtartotta magának.

De még sürgős jelentést is kül-
dött Bécsbe, arról, hogy Rákóczi
Ferenc szerepe a fölkelésben föl-
lötte gyanus.

Rákóczi amilyen gyorsan csak
tudott, Bécsbe sietett.

Utközben találkozott Beresényi-
vel, aki már a fölültetett várme-
gyék élén tartott Kelet felé.

Az egyik a lázadók elől futott,
hogy ártatlanságát bizonyítsa, a
másik ellenük megy, a bandérium-
ok élén, hogy hűségéről tanúsá-
got tegyen!

Rákóczit Bécsben elesdálkozva
fogadták.

— Ön itt, a fővárosban, herceg?
— mondogatták. — Hiszen itt az
a hír önről, hogy összefogott
mostohaatyjával, Thökölivel s új
kuruc háborút indított a Habsbur-
gok ellen!

Most látta Rákóczi, hogy mek-
kora veszélybe döntötte a fölkelés.

Mindenütt megfordult a társasá-
gokban, a nyilvános helyeken, szín-
házba járt, nagy kártyázásokban
vett részt, csak hogy azt a benyo-
mást keltse magáról, hogy semmi
köze mindahoz, ami Kelet-Magyar-
országon végbemegy.

Jó néhány napja volt már Bécs-
ben, amikor korán reggel azzal
költötte föl apródja, Berzeviczy
Ádám, hogy egy lefátyolozott
fiatal hölgy óhajt beszélni vele.

Rákóczi sebtében fölöltözött s a
szalonba ment, ahol a hölgy vára-
kozott reá.

A finom, kecses alak láttára
olyasfélét érzett, mintha villamos-
ütés érte volna.

A hölgy hátravetette a fátyolát:
Magbolna hercegnő volt, Rákóczi
első menyasszonya, édes, elteme-
tett szerelme!

— Oh, Ferenc, — rebegette a

leány a füle bubjág elpirulva, —
ne ítéljen meg, hogy egyedül ön-
höz jöttem. De mondja meg ma-
ga, tehettem-e másként? Élete
veszélyben forog, Ferenc!

A fejedelem gyönyörködve nézte
a fiatal leányt, aki az ő életéért
retteg s minden másra gondolt
csak arra nem, hogy veszély fenye-
geti.

— S ön azért jött, azért koc-
kázhatta, hogy esetleg fölismerik,
hogy engem értesítsen! Angyali
teremtés!

Megragadta a leány kezét és
forró esőket lehelt reá.

Magdolna elvonta a kezét s föl-
indultan mondotta:

— Vaudemont hercegtől tegnap
följelentés érkezett ön ellen a csá-
szárhoz, Ferenc. Tegnap este tud-
tam meg a császárnénál. Kinszky
arra unszolta a felséget, hogy ren-
delje el az ön letartóztatását, a föl-
kelésben való bűnrészesség miatt.

— De hisz én ártatlan vagyok az
egész lázadásban! — kiáltotta a
a fejedelem.

— És ha pusztá ürügy is az
egész ellenségei mégis a vesztére
törnek! Önnek azonnal a császár-
hoz kell sietnie, Ferenc és... a lá-
bai elé borulva kell hangoztatni
ártatlanságát!

— De hiszen ebből azt követ-
keztethetik, hogy csakugyan bű-
nös vagyok!

— Nem, ha megfogadja a taná-
csomat. Ide hallgasson. Mondja
azt a császárnak, hogy önt sérti
a gyanu s nem akryja kitenni ma-
gát annak, hogy valaha is a hű-
lenség méltatlan vádjával illethes-

A MASSZÁZS JELENTŐSÉGE

A masszázsnak föltétlenül a legnagyobb fontossága és a legkézzelfoghatóbb eredménye van az összes, mai kozmetikai eljárások között. Első jelentősége a vérkeringés élénkítésében rejlik és itt nemcsak szépségápolási, hanem egészségügyi szerepe is van. Köztudomású dolog u. i., hogy nemcsak a legtöbb bőrhiba, hanem a betegesen hideg kéz és láb, fagyások, értágulások, libabőrűség, különböző emésztési zavarok, továbbá akár az arcon, akár a test más helyein fellépő lokális zsírfelhalmozódások vérkeringési elégtelenségre vezethetők vissza. Masszázzsal 3-4-szeresére emelhetjük a vércirkulációt (Régebben rendszerint különböző vérélénkítő szereket, pl. a kén kenőcs, krém vagy szappan formájában való elkészítésével és ezen szerekek külsőleges alkalmazásával igyekeztek fokozott vérkeringést előidézni; a hiba ott volt, hogy ezen meg lehetős drasztikus gyógyszereknek más reakciójuk is volt s néha kártettek, bőrgyulladást okoztak.) A masszázst követően meginduló vércirkuláció az ereket megduzzasztja, új sejteket termeltet s ezáltal a bőr egész tónusát teltebbé, simábbá teszi. Ennek a fokozott sejtszaporulatnak abban van a nagy jelentősége, hogy feltölti a ráncokat; u. i. mint tudjuk, a ráncosodás egyik oka a sejtszaporítás, mely különösen idősebb korban lép fel.

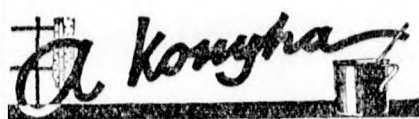
A masszázst másik feladata a bőr ruganyosítása, izmossá tétele. Erre különösen az arc bőrénél van szüksége. Mert, amíg testünk izomzata különböző mozgásokkal, a mindennapi munkával szinte állandóan igénybe van

véve, addig arcunk izmait csak ilyen mesterséges tornáztatással tehetjük ruganyosabbá. Amint egy test, melyet fiatal korában sokat sportoltatnak, később vagy talán sohasem lesz olyan nehézkes, fáradt, mint egy állandó ülőfoglalkozás mellett, ugyanígy van az arcnál is. Az arc izmait bámulatos keménnyé, ruganyossá lehet tenni masszázst segítségével.

Természetes, hogy mint semmivel a világon, ezzel sem szabad visszaélnünk. Ismertem nőket, akik tubuzgóságukban mindennap erős masszázst adtak arcuknak s 10-15 év eltelté után valahogy elvesztette arcifejésük a lágyágát, a nőiességet. Talán egy túlsportolt vádlihoz vagy karhoz hasonlíthatnám ezt: amilyen szép egy izmos női láb, ugyanolyan csunya, ha valakinél szinte minden lépésnél látni az izmok jótékát, tudolgozottságát.

Fiatalkorban elegendő az arc kétháromhetenként történő masszázsa, később 8-10 nap elteltével adhatunk valamivel erősebb masszázst. Érthető, hogy a masszázshoz bizonyos szakértelem szükséges; ismerni kell az arc anatómiai berendezését, az izmok lefutási irányát stb. Tudnunk kell, hogy egy vékony, áttetsző bőrű arcnál sokkal gyengédebb mozdulatok alkalmazhatók, mint egy telt, erősebb izomzatú bőrön. Továbbá pl. szem körül csak simogató, lazán érintő masszázst adunk, míg viszont tekintél szinte teljes erőnkkel kell dolgozni. Ügyeljünk arra is, hogy masszázsnál úgy az arc bőre, mint a kezünk sikos legyen, hogy mintegy átsusszon a bőrön s ne okozzon kisebb sérüléseket, esetleg érpattanást. (Száras bőrnél u. n. masszázskrémrel, zsíros bőrnél talkummal masszírozunk.)

Ha otthon, egyedül masszírozunk arcunkat, a mozdulatok egész gyöngédek legyenek! A masszázst vibráló, gyuró, ütögető mozdulatait ne alkalmazzuk, inkább csak simogassuk érintgessük a bőr felületét! Ha ezt naponta 2-3 percig csináljuk, egy enyhe kis vérekringsélfelgyógyulást így is elérhetünk. **Jókay Erzsébet**

Takarékos főzés

A következőkben néhány hasznos tanáccsal szolgálunk azoknak a házi asszonyoknak, akiknek szűkös eszközökkel kell izletes és tápláló fogásokat előállítani. Abból a feltevésből indulunk ki, hogy a család ebédrendje levesből és egy tál ételből áll, amelyet ha módunkban van, lehetőleg lecsó, friss idénygyümölcscsel, vagy befőttel egészítünk ki. Mi legyen már most a leves után következő fogás? Feltevéseink szerint a háziasszony a költséges, vagy nehezebben beszerezhető cikkek bevásárlását kapcsolja ki, tehát olyan ételeket készít, amelyekhez hus, tojás, cukor kevés kell, sőt részben egészen nélkülözhető. Szűkös kereteink közt nem sorolhatjuk fel mindazokat a fogásokat, amelyek ennek a célnak megfelelnek, ám külön felhívjuk olvasóink figyelmét a gyurt és kelt tészták olcsó és rendkívül tápláló voltára. Gyurt tésztákat például rendkívül változatosan lehet tálalni, nemcsak a szokásos dióval, mákkal, pirított káposztával, turóval izesítve. Készíthetünk kepos, vagy majorannás metéltet oly módon, hogy forró vajba jócskán adunk ezekből a kellekekből és ebben forgatjuk meg a kifőtt és lecsurgatott tésztát. A tojásos metétnél forró vajba, vagy zsírba szedjük a tésztát, majd sózott, habart egész tojásokat ütünk rá, pár percig kevergetjük, majd finomravágot metéltőhagymával meghintve frissen tálaljuk. Ha olcsón jutunk gombához, vagy gombás metéltet készítenek, úgy, hogy az apróvágot gombát petrezselymes, hagymás zsíron átpároljuk s ebben forgatjuk meg a tésztát, izlés szerint tejfőt is adva hozzá. Vannak azután fogások, amelyeknél a gyurt tésztát hússal vagy májjal kombináljuk. Igaz, hogy ez utóbbi cikkek be-

szerezése költségesebb az előbbi izestőlknél, viszont negyedrészt annyi kell belőlük, mintha tisztára húsételekről lenne szó. Vesszünk például sertés- vagy borjúhúst, ezekből szokott módon izletes pörköltet készítünk, majd a húst kiszedve, finomra vágjuk és zsíros levéllel együtt összevegyítjük a kifőtt, lecsurgatott metélttészttel. Ezt most tűzállótálba rakjuk és tejfellel bőven meglocsolva, sütőben átforrósítjuk. Hasonló módon készíthetünk pirítottmájás metéltet azzal a különbséggel, hogy tejfőt nem adunk hozzá, sütőbe nem tesszük, hanem csak megforgatjuk a tésztát a frissen pirított és finomra vágott májban.

A kelt tésztákra áttérve, egy különösen izletes lepényfajta hívjuk fel a figyelmet. Ez a lepény cukor nélkül készül és többféle módon izesíthető. Először is szokott módon jó könnyű kelttészttel verünk s ha kétszeresére megkelt, kibélelünk vele egy karimás sütlőpléhet. Most 7 dkg vaját kikavarunk 2 egész tojással és 1 sárgával, majd 2 deci jó tejfellel, megsózzuk, azután izlés szerint apró kockákra vágott husos füstöltzalonnát, őrlött füstölt húst, vagy reszelt permezánt keverünk közé. Ezt most a tésztára töltjük és erős tűzön pirosra sütve, azon frissében tálaljuk.

Magyar asszonyok!

Irni nemtudó háztartásbeli és gazdasági alkalmazottainkat tanítsuk meg a betűvetésre. Abécés könyvet ingyen küld a

Reggeli Ujság
Közművelődési Tanácsa

sék. Ezért arra kéri őfelségét engedje meg, hogy végleg elhagyhasa Magyarországot: cseréljek el a birtokot valamelyik német hercegséggel. Most már akár teljesíti ezt a kívánságát a császár, akár nem, maga a kérés oly eltökéltséget mutat, hogy a császár nem fog hinni a bűnösségében. Az Istenre kérem, menjen rögtön Ferenc, hogy megelőzze ellenségeit!

A remegő leánya egész magatartása, forró szavai annyi aggodalmat és szerelmet lehettek, hogy Rákóczi már nem tudta türtőztetni magát, kitérte karjait s keblére ölelte az imádott teremtet.

Magdolna egy pillanatra ott pihent a szerető szíven, ahonnét gonosz kezek tépték le örökre. Aztán pirulva kibontakozott a drága karokból s könnyes szemekkel mondotta:

— Egész éjjel nem aludtam, kedves barátom, annak tulajdonítsa gyöngeségemet. Oh Istenem, siesen a császárhoz, amíg nem késő!

Lebocsátotta fátyolát s kezével csókot intve, kisuillant a teremből. Rákóczi megfogadta a jó tanácsot s Lipóthoz menván, előterjesztette a birtokcserére vonatkozó kérelmét.

— Nem mondta senki, felséges uram, — szólt komolyan és önértézetesen, — de látom, érzem, hogy gyanuba vettek. Én szeretném levágni a kígyó fejét, örökre, ezt pedig csak úgy érhetem el, ha felséged engedelmével örökre elhagyom hazámat.

Lipót oly átható pillantást vetett Rákóczira, mintha a lelkében akar-

na olvasni, de Rákóczi nyílt és bátor tekintettel állta ezt a vizsgálót.

Végre a császár megszólalt:

— Te vallásos ember vagy fiam, tudom. Tedd a szivedre a kezedet s esküdjél meg itt, előttem, az Isten szent nevére, hogy a lázadásban semmi részed sincs!

Rákóczi habozás nélkül szívére tette a kezét s úgy esküdött:

— Az élő Istenre esküszöm, felséges uram, hogy nem tudtam a lázadásról!

— Jól van, — szólt megnyugodva Lipót, — én hiszek neked. S csakugyan elhagynád a hazádat, ha beleegyezném?

— El, felséges uram.

— No majd meglátjuk. Megbeszéljük a dolgot s majd értesítünk határozatunkról.

Kinszkyt ugyancsak kellemetlenül lepte meg, mikor a császár közölte vele, hogy Rákóczi nála járt és tisztázta magát a gyanu alól.

Még nagyobb volt meglepetése, amikor Lipót Rákóczinak a birtokcserére vonatkozó kérelmét is tudomására hozta.

— De hisz ez lehetetlen kívánság felséges uram! — mondotta fölindultan. — Hol van nekünk olyan nagy fekvőségünk, amelyet cserébe odaadhatnánk az óriási Rákóczi-uradalmakért!

— Igaz, igaz, — mormogta a császár. — Gazdtalan birtokok csak Magyarországon vannak. Nos hát, közölje a herceggel, hogy a birtokcseréből semmi sem lesz.

Rákóczi tehát nem vándorolhatt ki. Lipót visszatartotta a saját

bajára, mint I. Károly Cromwellt, aki aztán lefejeztette, vagy V. Ferdinánd Kossuth Lajosékat, akik nem tudván Amerikába kivándorolni, az ő trónját döntötték meg...

— Kegyelmes uram, a fiatal sas szétszakítja a hálót, — sajnálkozott Kollonics Kinszky előtt, amikor Magyarországból visszatért Bécsbe.

— Ah, Rákóczira gondol, eminenciás uram? — mondotta a miniszterelnök. — Ezuttal csakugyan megszabadult, de a gyanút sikerült elhínteniük ellene. A legközelebbi alkalommal biztosan vérpádra kerül.

— S a másik három, kegyelmes uram?

— Bercsényi ügyes és óvatos, mint a kígyó; egészen elbűvölte a császárt azzal, hogy maga vezette a fölkelte vármegyéket a parasztok ellen. Károlyi Sándor ugyanolyan agyafurt, mint Bercsényi: ő is összetrombitált két vármegyét s Thökölinek valami Kis Albert nevű hadnagyát meg is kinezta. Vaudemont erre maga adott neki ártatlansági bizonyítványt!

— S az ifju Apafi?

— Övele már könnyen boldogulunk, eminenciás uram. A császár kerekén megmondta neki, hogy eljátszotta a fejedelemségét azzal, hogy azt a Bethlen-leányt vette feleségül, nem pedig a számára kiszemelt német hercegnőt. A tacsó sirva fakadt, de mikor a császár meg mondta neki, hogy kárpótlásul megkapta a birodalmi hercegi rangot, egyszerre csak nevetni kez-

dett. Még tizenkétezer forint évpénzt engedélyezett neki a felség, akkor meg már ugrálni szeretett volna örömeiben. Pár év alatt közönséges udvari báb lesz, meglássa eminenciás uram.

— Ah, kegyelmes uram, igaz, van önnek, Apafi pipogya ember, nem olyan mint a másik három.

— Rájuk is sor kerül biboros ur. Nem nyugszom addig, míg fejük hóhérbárd alá nem jut.

— Reám mindig számíthat, kegyelmes uram, — mondotta mosolyogva Kollonics. — Talán nem sokára nagyobb hatáskörben segíthetek.

Kollonics e jóslata valóra vált.

A százhárom esztendő Széchenyi György után, aki kétmillió forintot hagyományozott közcélokra, érdemei jutalmául ő lett Magyarország hercegrímása...

— Harmincezer ember holtteste fődte a csatateret. A hold éjst sügára piros vértócsákban fűdött.

A szultán lófarkas zászlólt iszonyu vereség érte Szentánál. Huszonnégyezer ember hullott el a csataterén, tizezer a Tiszába fulladt.

— A megáradt folyóra vert hidat fölemelte a holttestek összetorlódt tömege.

Két óráig tartott az ütközet, amely a Savoyai herceget világhírűvé tette s megint az lett a török veszte, hogy lovassága s nehéz tűzvérsége már a tulparton volt, s fél-erővel küzdött a csataterén.

(Folytatjuk)

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

Műkedvelés

Népnevelés

Könyvtárélet

Ne túrjuk magunk között az írástudatlant!

Szeretettel és magyar híffel küzdünk az analfabetizmus ellen — Ha minden írtudó magyar csak egy befűvésésben járattant, az írás-olvasás mesterségére megtanít, úgy kultúránkat a pusztulástól megmenthetjük

Ez év február havában a modern tehnikacsodálatos találmánya, a rotációs gép, sokezer példányban ontott magából egy 16 oldalas füzetet. Betűvető, címe ennek a nagyalku szerény füzetnek és szerzője Vető György kiváló népnevelőnk. Ennek az egyszerű köntösű könyvecskének azonban nagy a jelentősége. Mert alig mulott el megjelenése óta tíz hónap. olyan szolgáltatást tett, amely elvülhetetlen dicsősége lesz mindenkör itteni magyarságunknak. Városainkban, falvainkban és tanyáinkban ott munkálkodik már, ez a minden kultúra alapját képező írásmű. De nagy jelentősége mellett a füzetcskéhez még két oly érdekesség fűződik, amelyet megjelenésekor nem is miltattunk eléggé.

Az egyik, hogy ebben a füzetben a szemléltető oktatás elve a legmesszebbmenő módon nyert megoldást. Ezt a megállapítást nagynevű és arra hívatott szakemberek tették és ma a jugoszláviai magyarság büszkélkedhetik azzal, hogy Vető György munkáját más országok magyarsága is átveszi és felhasználja.

A másik érdekessége a mi Betűvetőnknek, hogy magyar nyelven az első rotációs gépen előállított ábécéskönyv. Nagy problémánk volt már két évtizede az analfabetizmus ellen való küzdelem és a legsúlyosabb kérdés, hogy miképpen és mi módon tudnánk népünknek teljesen ingyen ábécéskönyvet adni. Sok ezren vannak sorainkban, akik sem írni sem olvasni nem tudnak. A papír és a könyvnyomtatás pedig drága, kitől és honnan szerezzük annyi pénzt, hogy minden magyar írástudatlan kezébe juttassunk ilyen szemléltető elvben megszerkesztett ábécéskönyvet. A Közművelődési Tanács érezte ezt a hiányt és így merült fel az ötlet, hogy rotációs gépen állítsák elő a magyar ábécés könyvet, mert így lehetővé válik, hogy ha bármennyi is az írástudatlanok száma, mégis könyvet kapjanak kezükbe.

A mozgalom mintegy tíz hónappal ezelőtt indult. A Betűvető bevezető részében felhívást intézett a magyar közönséghez, melynek egy része így hangzik:

MAGYAR TESTVÉRÜNK!

Hiszel-e népünk történelmi szerepében, elhivatottságában, fejlődőképességében, jövőjében?

Lelkedben hordod-e fajtád szeretetét és a jóérzést, amely arra indít, hogy tudásodat a tudatlannal megosszad?

Amikor lelkiismeretedet vizsgálod, úgy érzed-e, hogy eleget tettél magyar kötelességednek és népednek már semmivel sem tartozol?

Nem hallod-e a kor harsogó szavát: cselekedni kell, hogy a népek tengerében nyomtalanul el ne merüljünk?

Magyar Testvérünk! Kezedbe került a »Betűvető« és ezzel kínálkozik az alkalom, hogy írástudatlan népünkön segíts. Nemcsak mi, hanem a nagy magyar család kéri közreműködésedet. Csak egyetlen írni és olvasni nem tudót taníts meg a »Betűvető« segítségével a magyar ábécére. »Mert elvész az a nép, mely műveltség nélkül való«, mondotta Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar.

Ha minden írtudó csak egyetlen betűvetésben járattant megtanít, magyar népünk nem pusztul el és a népek versenyében helyét megállja. Ne a többitől

várd a cselekedetet. Terád szorultunk, társadalmunk minden egyes tagjára, kivétel nélkül.

Ebben a felhívásban, amit a Reggeli Újság Közművelődési Tanácsa intézett magyarságunk minden tagjához, kevés szóval elmondotta, hogy mit vár el magyar a magyartól és kiértezhető, hogy mily kevés az, amit okvetlenül és kötelességszerűen a magyarságért cselekednünk kell.

A felhívás nem is volt eredménytelen. Igaz, hogy az akció nem a legszerencsésebb időben, a tavaszi hónapokban indult, amikor már a szántóvető ember munkája megkezdődött. Mégis olyan biztató eredményeket ért el, hogy most összel az újult erővel meginduló analfabetizmus elleni küzdelem feltétlen nagy sikerrel kecsegtett.

Ezeket, a magyar írást és olvasást tanító füzeteket nem küldték szerteszét a vak világba, hanem pontosan jegyezték, hogy kik kérték, hol laknak és hogy miképpen használják fel? Hónapok mulva a Közművelődési Tanács ellenőrző vizsgálatot indított és ha nem is látogathatott el mindenüvé, de a beérkezett jelentésekből és a személyes vizsgálatokból nemcsak munkájának kezdeti jó eredményét, hanem néha könnyekig meghatató eseteket jegyzett fel.

Csantavér környékén van többek között egy magyar tanya, ahol a nvári munka ellenére huszan tanultak meg Vető György alkotásából magyarul írni és olvasni. Közöttük egy hetvennyolc éves magyar juhász, aki azóta minden estéjét olvasással tölti. Felkerestük szerény hajlékában ezt a kései diákot, aki meghatodottan szorongatta kezünket mondván, hogy amióta olvas, új világ tárult elébe.

A legnagyobb szolgálatot azonban a Betűvető mégis a fiatalok és a gyerekek között végzi. És annyi bizonyos, hogy ezekre rug azoknak a magyar gyerekeknek száma máris, akik a füzetke révén tanulták meg a magyar írást és a magyar szó szépséges csengését.

Esetek felsorolásában szinte kifogyhatatlanok volnánk, de meg kell emlékeznünk, hogy kitűnő magyar gazdáink és iparosaink mellett a magyar uri asszonyok is nagy segítségünkre voltak. Nagyon sok esetben levélben is személyesen is felkerestek bennünket háziasszonyok azzal a panasszal, hogy háztartásbeli alkalmazottaik sem írni, sem olvasni nem tudnak. Körülbelül százhusz ilyen esetet jegyeztünk fel és a megvizsgált eredmények azt mutatják, hogy mintegy kétharmad része ezeknek a fiatal lányoknak megtanult magyarul írni és olvasni. Egyharmad része ellenőrizhetetlen volt, mert a lányok szolgálatukból kiléptek.

A kezdeti eredmények azt bizonyítják, hogy e téren ha fajtánkkal igazán törődünk és magyar érzésünk nemcsak szavakban hanem tettekben is megnyilvánul, még igen nagy feladatok előtt állunk. A feladatokat, amelyek e téren reánk hárultak, két csoportba kell osztani: az egyik az a közös magyar munka, amit magyar egyesületeinknek kell feltétlenül elvégezni. Az egyesületen belül meg kell szervezni az analfabetizmus leküzdésére irányuló tanfolyamot. Ilyen tanfolyamok némely helyen nagy sikerrel működtek, de az igazságnak tartozunk azzal a megállapítással, hogy legtöbb helyen a tanfolyamok megszervezése csak jószándék maradt. Ugyanis egész rendkívüli eljárást igényel az analfabéta tanfolyamok meg-

szervezése. Közismert dolog, hogy írni és olvasni nem tudók hiányosságukat szégyelik és takarják. Fiatal férfiak és leányok különösen pedig meglelt emberek nem szívesen jelentkeznek az egyesületben, hogy tudatlanságukat bejelentsék. Ez volt az oka annak, hogy több helyen amikor az egyesület az analfabéták tanítását kihirdette, senki nem jelentkezett. Ebből a tapasztalatból kell meríteni azt az eljárást, amely mégis célra vezet.

Az analfabétákat türelemmel fel kell kutatni és egyenként szépszóval arra rábírní, hogy a tanfolyamokon részt vegyen. Baráti szeretettel kell megmagyarázni, hogy tudatlanságának nem ő az oka, hanem azok a sajnálatos körülmények, amelyek között élt, amelyek nem tették lehetővé hogy kultúránk áldásai-ban részesüljön.

At kell segíteni azon a gátláson, ami megakadályozza, hogy nyílt lélekkel közeljen és hiányosságát bevallja. Természetesen az analfabéták felkutatása nem kis munka, ahoz elmélyült magyar érzés, szeretet és kitartás kell. Értessük meg különösen az egyesületek vezetőségi tagjaival, hogy az analfabéták felkutatása alapvető magyar munka, ennek elmulasztása előbb-utóbb elsodorja egész népünket.

A másik csoportja a munkának amit egyesületen kívül kell végezni tisztára egyéni munka. Az alapja így hangzik: minden magyar írni és olvasni tudó egy írástudatlant tanítson meg a magyar ábécére. Ma még abban a szerencsés körülményben élünk, hogy magyarságunk között több az írtudó mint a tudatlan.

Ha tehát minden írtudó csak egyetlenegy analfabétát felkutat és annak tanítását vállalja, akkor magyarságunk olyat teljesített, ami nemcsak örök büszkeségünk lesz, hanem kulturális életünknek a legerősebb bástyáját alkotja meg.

Milyen kevés amit itt kérünk és milyen nagy a jelentősége, ha azt teljesítik. Természetesen, mint minden mozgalomnál, ennél is, nincs magyar ember akinek helyeslését ne vívná ki. De valami csodálatosképpen minden helyeslés ellenére, sokan másoktól várják a cselekedetet és megnyugosznak abban, hogy a nagy többség majd megteszi, neki fáradsága nem kell és a magyar úgy meg lesz mentve. Sajnos sokan gondolkoznak így, miáltal sokaknál szavunk csak falra hányt borsó. Pedig ha ez a gondolat tetté nem válik, ha a magyar ezt a kis munkát amit kulturája ró rá, nem teljesíti, akkor ellensége saját fajtájának. Mert, ne mástól várjuk magunk megmentését. Senki semmit nem tesz értünk. Ne bizzunk olyan követelésekben, amelyek évtizedek óta nem teljesülnek, ne bizzunk a csodákban, mert azok nincsenek, csak egyesegyedül egyénekenként való munkánkban. Aki pedig azzal áztatja magát, hogy helyette más cselekszik, az tétlenségével azt bizonyítja, hogy magyarsága csak értéknélküli és mondvacsinált.

Nincsen joga senkinek sem a másiktól bírálatot mondani vagy bírói togát öltve itélkezni. Ez nekünk sem volt célunk és ezért nem is teszünk egyebet, mint mindenki lelkiismeretéhez felelősséget adva a kérdésben. Megnyugtató azonban, hogy a mozgalom most indul el teljes erővel és reméljük, hogy szavunk nem marad pusztába kiáltó szó.

Vizszintes sorok:

1. Horácus mondása
13. Már nincs
14. »A«-val a végén, fából készült fuvóhangszer
15. Igekötő
16. A német nyújtott »e«
17. D. D.
19. A kis Aranka
20. Budapesti kedvelt hanglemez- és rádióénekes
21. Baráti viszonyban van veled
23. Valamely zsigernek kiizamlása eredeti helyéről
24. Csapadék
25. Fedd
26. Ú. Ú.
27. Modern
28. Juttat
29. Aroma
30. Közönséges o. világi id. szó
33. Állathang
34. Pán, mássalhangzói
35. Tavak németül
36. Az ismeretlen aláírása
37. Modern pengetős hangszer
41. Fleta híres dalának kezdete
42. Német személyes névmás
43. Dallam idegen nyelven
44. Gazdasági sze. szám.
47. Az Arno partján fekvő florencei kir. palota neve
50. Egy »e« közbeszurásával borbély, közhasználatu idegen szó
51. Rámás
- 52a. Szakit, mássalhangzói
53. Méhlikás
54. Szó, államnyelven
55. Visszafelé: állam franciául
- 56a. Találat kezdete.
57. Névelővel jugoszláv cigarettamárka
60. Korsó.
- 62a. A T.berlus bal mellékfolyója, Tivolinnál a híres vizesést alkotja

KERESZTREJTVÉNY

1	Y	2	3	4	5	N	6	7	8	9	10	11	12	E	V
		13					14			15		16			A
17	18	19			20					21		22			
23				24			25			26		27			
28		29			30	31			32		33			R	
V	34			35					36	37				J	
	38			39				40							V
	41			42		O	43			E	L		44	45	
M		46			47a				47	48	49				S
E	50						U		51	51a					
52a	52		53			54			O	55					Z
56a	56				57				58	59		60		61	
62a	62			63						64		65			
					N						K				

63. A Pyrenaei hegység legmagasabb csúcsa
65. Lét.
- Függőleges sorok:**
1. Az angol himnusz kezdőszavai
 2. Száraz levé.
 3. Híres kézirat-könyvtár Budán
 4. R. L. I.
 5. Vesszővel keresztül
 6. Foz.
 7. A középkori francia regékben a regék királya volt.
 8. Visszafelé: ruhadísz
 9. Idegen névelő

10. Rovar a félfedelesszárnyak rendjéből
11. Német személyes névmás
12. Bibliai idézet, a nyilak irányában
18. Ilyen szülő is van
19. Lengyel zeneszerző fonetikus
22. EA
26. Pirosbetűs nap, az egyik »e« felesleges
31. Régi magyar dalosok elnevezése
32. Ellenes, idegen összetételekben
33. Mae
34. A Ferenc József föld felfedezője
35. A legfényesebb álló csillag (Nagy-

- kutya)
37. Bámul, magánhangzói nélkül
 38. Edény
 39. Mérges cianhidrogén vegyület
 40. Az 51. vízszintes közepe
 43. Függő, nyakdísz,
 45. Kérdőszó
 46. Kis ház
 - 47a. Papírra vet
 48. Akta
 49. Fedő
 - 51a. Idegen kötőszó
 52. Rossz üzletmenet
 54. Látószerv
 56. Japán név
 57. J...t, filmszínész nő keresztneve
 58. Idegen nyelven tea
 59. Kevert oma
 61. Kötőszó
 62. A »Lambeth Walknál« hangzott el többször
 63. Az ezüst vegyjele
 64. Tagadás.

A múlt vasárnapi számban megjelent keresztrejtvényünk helyes megfejtése: Vizszintes sorok: 1. Balaton, 7. Atacama, 14. Operál, 16. Avarok, 17. Há, 18. Dagonó, 21. Na, 22. Ota, 23. Dadogás, 24. Tas, 25. Zi, 27. Tanár, 29. Cz, 30. Athén, 33. Hír, 34. Bigot, 36. Ikes, 38. Hebe, 39. Énekes, 40. Baross, 42. Azser, 44. Tara, 46. Derém, 48. Mol, 50. Kokus, 52. Al, 53. Tagad, 55. Gí, Kas, 57. Dagover, 58. Dag, 59. Ok, 61. Vitat, 63. Tá, 64. Zabola, 67. Áruház, 70. Ódivatu, 71. A sirásó.

Függőleges sorok: 1. Bohózat, 2. Apátit, 3. El, 4. Aia, 5. Tá, 6. Oljat, 8. Tanár, 9. Av, 10. Car, 11. Ar, 12. Monaco, 13. Akasztó, 15. Agónia, 19. Adah, 20. Ogár, 26. Békesség, 28. Biboros, 31. Hina, 32. Nekem, 34. Terak, 35. Gesak, 37. Ser, 38. Hat, 41. Adakozó, 43. Bogota, 45. Cs. gázó, 47. Elakad, 48. Magi, 49. Lava, 51. Ugas, 53. Tavat, 54. Devás, 60. Nov, 62. Tur, 65. Bi, 66. La, 68. R, 69. Há.

A TUNDEORSZÁG NYEREMÉNYEI:

- Egy doboz emmentali sajt
RICHTER
speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből
Kralja Petra II. 5. — Telefon 28.72
- Viltany zseblámpa
IRSAY JÓZSEF
sport és vadászfelszerelési
cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II UL 32
- Egy elmés szép játéktárgy Noviszád legnagyobb és legdusabban felszerelt játéktáru üzletéből, a
„GOLYA“ BAZARBOL
Noviszád, Kralja Petra II. 7.
- Egy negyed tucat finom pipereszappant ad a
PRVA JUGOSZLOVENSZKA KEMICSNA TVORNICA NOVISZÁD,
gyártja a legjobb cipókrémet, az **IDOL-t** és a híres **KLEIN ES FIA-**féle pipereszappantokat
- Egy finom zsebkést, vagy kis ollót ad
HOSCHEK F. NOVISZÁD
és környéke legdusabban felszerelt késáru szaküzlete és közsörüs műhely
Dunavszka ul. 21
- MENAHEM J.**
antikváriuma, — Noivszád. Vesz- elad minden nyelvű használt könyvet.
- Tetszés szerint, ezüst nyaklánc, modern ezüst gyűrű vagy modern óralánc
VARGA ÁRPÁD
órás ékszerüzletéből
Noviszád, Kr. Alekszandra 22

- Az ország legnagyobb hangszerüzletéből nagyszerű szájharmika
TRUPPEL BÉIA
A »Hohner« harmonikák vezérképviselője, Noviszád
- Egy pár gyermekharisnya vagy kesztyű az
„olcsó PEREPATICS“
kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 37.
- Egy doboz legkitünőbb desszert cukorka a
WAHL-féle »CONFISERIE«
üzletből
NOVISZÁD, KRALJA PETRA II. 72
- Változatosan szép ajánléksomagot ad a
»KONZUM«
kávé és tea szaküzlet
Noviszád, Kr. Petra II. 2

- Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Állandóan friss sütemény
- 2x 1/4 kg. édes kétszersültet ad
GIRIC JOVAN
a diabetikus kenyerek péksütemények, kétszersütek stb legkedveltebb üzlete
- Szép ajándékot ad
BRAČA MIŠIĆ
Noviszád és környéke legnagyobb könyv- és papíráru üzlete
Kr. Petra I. 14.

- Kétszer 1/2 kg. mézes kekszet ad
KLIPPEL JÓZSEF
hygiénikus péksége Zseljeznicska 38. fióküzlet: Postaszka 1.
Készíti a legjobb bureket, süteményeket, »raham kenyeret stb.
- Egy szájharmika vagy okarina
Schade Ádám
hangszerüzletéből, Noviszád, Kralja Petra II. 52. Nagy választék, olcsó árak, szolid kiszolgálás.
EGY SZÉP KÖNYVET AD
- Egy ötletes és szép gyermekjátékot ad a
VELIKI PARISKI MAGAZIN,
Noviszád és környéke legnagyobb játékok, divat és rövidáruháza
- Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
azelőtt Gausz Viktor)
Fűszer és esemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 33-66
- Szép ajándékot ad
»PAPIRUS« — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legnagyobb könyv és papíráru üzlete.
- 1/2 kg. finom felvágottat ad **TEPAVAC,**
a legjobb hentesáru üzlete Noviszád
Kralja Petra II. 20.
- Állandóan a legjobb minőségű friss csokoládé és keksz kapható
UNION bonboniérában
Noviszád, Trg Oslobođenja 3.
Tulajdonos: Kelemen Gábor — A helyes megfejtőnek csokoládét ad

- Arse Teodorovicsa 22. — Kat. Porta
Egy előfestett gobelint ad
„GOBELIN“
kézimunka üzlet
NOVISZÁD, KRALYA PETRA II. 20
- Jó kidolgozású fényképet csak a 20 éven át dolgozó
OSZNOVITY műtermében kap
Forduljon bizalommal hozzánk
NOVISZÁD, ZSELYEZNICSKA UL 5
- 3 darab képes zsebkendő
R. HOLIK
női és férfi divat-anyagok, selymek, függönyök és minden egyéb kézműáruk legolcsóbb áruházából, Noviszád, Kralja Alekszandra 12.
- 1 üveg »PENTA«, a legjobb házszer, ajándékozza a főlerakat, Mr. Samarjai
Béla »ZMIJA« gyógyszerháza, Szombor
- Gyermekcipő talpalást ad
Uri János
a legszebben, legjobban, legolcsóbban dolgozó uri és női cipész,
NJEMACSKA ULICA 22.
- Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása
- VOLGA**
A legnagyobb speciálista sport, deák- és egyenruha sapkákban. Ad egy deák- vagy sport sapkát
NOVISZÁD, USZTAVSZKA 1

Dezső bácsi postája

Szűcs Iluska. Megkaptam versedet, közlöm is. Leveled végén azt írod: »Igaz, hogy nem irtam valami szépen, de Dezső bácsi megbocsát, mert stiettem. Sok dolog vár még máma rám.« Nem tudom, mi lehetett az a sok dolog? Talán odáégett a mártás, vagy kifutott a bablevés, amit ebédre főztél? Versed egy hangzik:

Dezső bácsinak

Dezső bácsi postája,

Elakadt a nagy sárba'

Nincsen aki kihúzza.

S a nyere ményt elhozza.

Pedig de sok gyerek lesi, várja,

Jön-e már a Dezső bácsi postája?

Bencz Tünde üzen Magyar Tündének. A Tündérország múlt vasárnapi számában Magyar Tünde üzent Bencz Tündének. Most megérkezett Bencz Tünde válasza:

»Kis druzsámnak azt üzenem, hogy csókoltor sokszor és kérdezem apukájt, hogy hívják? Mert az én nagyanyám 1929-ben Zelenikán nyaralt és a házigazdáját Magyar Adorjának hívták. Nem ő az én druzsámnak az apukája? Kár, hogy nem vagyunk még olyan nagy Tündék, hogy egymást megérténénk és megismerhetnénk. No majd 15 év múlva, akkor már nagylányok leszünk és lehet, hogy még jó pajtások leszünk.«

Égészen bizonyos, hogy jópajtások lesztek. Már csak azért is, mert Bencz Tünde nagyanyjának tényleg Magyar Tünde apukája volt a házigazdája 1929-ben. Lám így találkozik össze Zelenika Bácskogradszéivel a Tündérország utján.

Szauer Annuska és Vera. Örömmel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Azt írjátok, hogy apukátok katonák, s sokat siratok utána. Hála Istennek nincs ok a sírásra, mert hiszen csak gyakorlatra vonulnak be a katonák. Verset is írtatok róla.

Apukám felé

Kicsi az én szívem,

de tenger a vágya,

legyen jó Apukámnak

katonáknál is

puha meleg ágya,

vigyázzon rá az ég

csillagos szemével

és fedje be éjjel

és csillagos éggel...

Molnár Eszti. Örülök, hogy a Tündérország kis katonáinak sorába leptél, zárdista kislányoknak valóban itt hely. Petrovgrádon sok kis olvasója van a Tündérországunk, bizonyá-

TÜNDÉRSZÁG

ra találás jó néhányszor a rejtvénymegfejtők és a festményt beküldők névjegyzékében. Szeretettel várom további írásodat.

Sinel Angéla, Juliska, Katica. Téll versek már a multihéten megérkeztek, de nem mertem közölni, mert amugyis nagyon téliés volt az idő. Attól féltem ugyanis, hogy ha a tél elővassa verseteket, kedvet kap rá, hogy itt maradjon, pedig nem minden gyerek kívánja, mert nincs mindenkinek jó meleg ruhája. Az utóbbi napokban azonban jobbra fordult az idő. Közölöm hát verseteket azzal a megjegyzéssel, hogy Tél Ur ne siessen olyan nagyon, lesz még részünk benne éppen elég.

A TÉL

Beállított a tél,

Itt van nemsokára,

Felöltözünk szépen

Jó meleg ruhába.

Ki is megyünk mi majd

Vigan korcsolyázni,

Nem is fogunk mi majd,

Hideg télben fázni...

Polyák Erzsike és Elvira. Örömmel olvasom leveletekben, hogy szorgalmas munkát írtok. Üzenem, hogy nagy szeretettel várom leveleiteket.

Ráthéber László. Nagyon jó a festményed. az írásod is. Bizonyosra veszem, hogy ha szorgalmas maradsz, read kerül a nyeres sora.

Polyák Erzsike és Elvira. Bűszke vagyok a- tok, hogy noha Beogradban jártok elemibe, mégis megtanultatok magyarul írni, olvasni. Jól tudom, hogy a legnagyobb dicséret ezért Anyukátokat illeti, de a Tündérországunk kevés a tehetsége ahhoz, hogy az ő érdemét meghálálja.

Tényi Rózsika. Azt írod, hogy sietsz elintézni a levelet, mert Anyukának kell segítened varrni. Remélem nem úgy segítesz mint ahogy én segitettem annakidején, s általában a legtöbb gyerek szokott. A gyerekek ugyanis úgy segítenek varrni, hogy ha anyukájuk véletlenül nincs a szobában, s a kislegények-lányok hozzájutnak a varrókészülethez, egymáshoz varrnak mindent csomóba úgy, hogy ember legyen aki aztán szétfejtji.

Stodulka Laci és Feri (Beograd), Trajalko Klári, Busch Regina és Hildegard, Varga Erzsike, Gaertner Antti, Berzovki Etuska, Sánta Vera és Katica, Hutter Rudolf (V. Kikinda), Falb Gizl, Banveg Feri, Zeichner Nikice, Bala Rózsika, Gőz Misi, Koppasz Juliska és Erzsike, Gazsa Pisti, Mártics Gyuri és Pisti, Spiller Herta, Fálfi Gyuri, Friedrik Ottó, Nacs Dódi és Ücsike, Darazac Máttyás, Pavlovics Janika, Bárony Feri, Margusics Ücsike, Varga Ilonka, Prohászka Annuska és Ilonka, Freund Józsi és Gyurika, Skenderovich Irma, sika (Vajszka), Molnár Eszti (Petrovgrád), Szabadka Pisti (Tifl), Annuska és Verica, Anus Bözsike, Csévári Rózsika, Pinter Vera, Sporer Erna, Gutwin Bécsi és Babus, Laubert Margareta, Jankovics Terez, Kókai Babus, Kareszt és Tibi.

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig emulaszót írt, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő-

A REGGELI UJSÁG VASÁRNAPI INGYEN MELLEKLETE. — Szerkeszti: DEZSŐ BÁCSI

Beteg a királylányka

Mese, mese mátká,

tepertős pogácsa,

volt egyszer, hol nem volt,

volt egy királylányka.

»Mit kívánsz, galambom?

Mit hozzanak neked?

Nótás sárgarigót?

Kis fehér egeret?«

Bus volt a királylány,

lázban égett szeme:

»Nem kell nekem semmi,

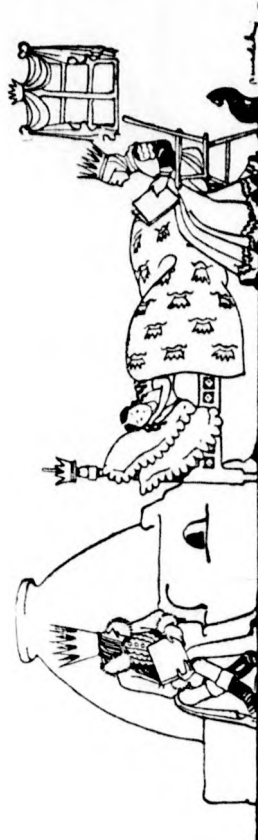
csak egy tarka mese.

A kis királylánykát

betegség meglepte,

anyja is, apja is

virrasztott mellette.

Olvastak fel néki,

nem egyet, de hármat

s a kis sápadt arcon

piros mosoly támadt

Mese, mese, mátká,

tepertős pogácska,

meggyógyult, meggyógyult

a kis királylányka.

Fessélek bí a

képet falésiek

szertint. A fest-

ményi azután

küldjétek el a

Tündérország

szerkesztőségé-

gébe.

A beküldő neve és címe:

A festmény

és rejtvény

megfejtést

beküldők

között több

jutalmat sor-

solunk ki.

A REGGELI UJSÁG HETI RÁDIÓMŰSORA

Közben 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjá-
rás- és vízállásjelentés. 13.30: Hangtémák. 14.30 Hírek 14.45: Műsorism. 15: Árfolyam-
hírek, piaci árak, élelmiszerek. 16.20: Móra
Panka mesél. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés,
hírek. 17.00: Hírek szlovák és magyarországi nyel-
ven. 17.15: A m. kir. Posta műszaki tanácsadó-
ja. 17.50: Cziffra György zongorázik. 1. Pagani-
ni-Liszt. 2. La campanella. 3. Dohnányi: F-moll
etűd. 3. Liszt: Spanyol rapszódia. 18.20: Székely
hegyek között. Versek Erdélyről. Varga Károly dr.
előadása. Közreműködik Ignác Rózsa. 18.50:
Pertis Pál cigányzenekara. Közben 19.15: Hi-
rek. 19.40: Kultuszák mögött: A Nemzeti Szín-
ház munkáiban. Hangképek a Machbeth felújításá-
ról előkészületeiről. Beszélők: Gecső Sándorné és
Legényei József dr. 20.20: Árpád-házi Szent Er-
zsébet. Hangjáték négy felvonásban. Irta vív-
Szarka Géza. Rendező: Kiszely Gyula. Személyek:
Erzsébet — Laky-Tóth Erzsi; Lajos — Szakmát Zol-
tán; Zsófia — Zala Karola; Henrik — Pethő Al-
tír; Izentrud — Harsányi Gizi; Bábji néni — Ivá-
nyi Irén; Kapus nővér — Szűcs Irén; Hellmuth
— Szőke Sándor; Ekkehard — Kézdí-Kovács An-
tal; Hermann — Szendei Gyuri; Zsófia — Raj-
csányi Adrienne; Koldussasszony — Lakatos Ilon-
ka; Vak koldus — NyerGES Ferenc; Mankós kol-
tás — Major Tamás; Szántártó — Rubinyi Tibor;
Hirdető — Pártos Dezső. Kb. 21.40: Hírek, idő-
járásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyel-
ven. 22.05: Mindenből egy keveset. Közvetítés
az Ostende-kávéházról. Közreműködik Orbán Sán-
dor ének, Heinemann Sándor jazz-zenekara, a Rai-
közzenekar és Lendvai Józsa cigányzenekara. 1.
Plessow: Serenade in blue. 2. Boldog esti muzsika
(összeállítások Buttola; Heinemann, Orbán). 3. Ka-
ranciái: Verbunkos (Rajközzenekar). 4. Garami Bé-
la: Felhők a tisztavirág (Orbán, Lendvai). 5. Ker-
tesz Zsigmond: Adj egy ici-pici (Orbán, Lendvai).
6. Pedro Castrucho: Adios mi vida — tangó (Hei-
nemann). 7. Gyöngy P.—Harmat: Nincs nagyobb
öröm — tangó (Heinemann). 8. Mercer—Dorald-
son: Shut-eye — fox (Heinemann). 9. Mercer—Do-
naldson: Cuckoo in the Clock — fox (Heinemann).
10. Lovigny: Paprikánanga — rumba (Heinemann).
11. Bura Sándor: Rá van írva az arcodra (Ságoi
szöveg; Orbán, Lendvai). 12. Zerinvári: Esti dal
(Hindy szöveg; Heinemann, Orbán). 13. Irving
Berlin: Alexander's Ragtime Band (Heinemann).
14. Csárdások (Rajközzenekar). 23.00: Hírek né-
met, olasz, angol és francia nyelven. 23.20: A
rádió szatnyozása. 1. Strohmayer: Ujbor — in-
duló. 2. Pachernegg: Ifju Bécs — keringő. — 3.
Gyöngy Pál: Sandomingo — rumba. 4. Golywn:
Ritmikus románc. 5. Zeller: Részletek a »Mada-
rász c. operettből. 0.05: Hírek

BUDAPEST II. 17.15—17.45: Magyar tánclele-
mek. 18.50—19.15: A földművelésügyi miniszter-
ium mezőgazdasági felőrája. 19.25: Jazdálók
és táncszámok hangtémáról. 20.00: Hírek ma-
gyar, szlovák és magyarországi nyelven. 20.20:
Zenekari művek hangtémáról. — 1. Mozart: Don
Juan — nyitány (Berlini állam opera zenekara,
vezényel Leo Blech). 2. Beethoven: C-moll zongor-
raverseny (zongora: Edward Erdmann és a Berlini
filharmonikusok, vezényel Rothert). 3. Schubert:
VII. szimfónia (C-dur). (Londoni szimfonikusok, ve-
zenyel Leo Blech). 21.45: Időjárásjelentés.

8

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek,
hangtémák, étvend 11.50: Vízállásjelentés, mű-
sorjelzés 11.59: Pontos idő 12: Harangszó
a görögkeleti székesegyházról, Lela Györgyevics és
Szima Begovics tamburakísérettel népdalokat éne-
kelnek. 1. Ah tesko je umreti. 2. Tri lyeka szan-
te lyubila. 3. Zbirajte see. 4. Ogyin gori vrh plani-
na. 5. Oj devojko. 6. Ala szam krasna. 12.35:
Reklámok, hangtémák. Közben 13.00: Rádió-
apló. 13.40: Pontos idő, hírek. 13.50: Ilja To-
dorovics szakszofonhangversenye. 14.25: Szóra-
koztató lemezek. 17.40: Pontos idő, műsorjelzés
17.45: Ratajlo Blam harmonikán népdalokat
játszik. 18.00: Guido Tartaglia a saját költeme-
nyeiből olvas fel. 18.20: A szláv zenebarátok
egyesületének II. hangversenye. 1. Tanyeljev: D-dur
hármás. 2. Pipkov: Bolgar szvit zongorára. 3. Mi-
lojevics: Marika. 4. Rajlicsics: Két dal. 5. Haba:
Toccata. 19.00: Reklámok. 19.10: Hírek.
19.30: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Dimitrije Kirilo-
vics felolvasása: Jankovics-Mirijevszki halálának
125. évfordulóján. 19.40: Georg Stumpf xilophon-
hangversenye. 20.00: Napi riport. 20.10: Né-
pies est. Közreműködik: Jelica Nikolics, Mile Ja-
nyics, Branislav Pivnicski, a rádió tambura- és
népies zenekara. 21.30: Pontos idő, hírek, rádió-
naplár. 21.40: A nagy rádiózenekar szórakozta-
tó hangversenye, vezényel Szelinszki. 22.40: Hi-
rek. 22.50: Kávéházi zene. 23.20: Táncelele-
zek 24.00: óráig.

LJUBLJANA. 20.30: Tarka est 22: Hírek
22.15: Vidám zene.
ZAGREB. 20: Szegedy Sándor hegedűművész
20.30: Hangjáték 21: Férfi éneknégyes
21.30: Rádiózenekar 22: Hírek 22.20: Táncezene.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, hírek, közlemé-
nyek, Hangtémák. 1. Kraul Antal: Zrinyi-induló
(Hunyadi János 9. honv. gv. e. zenekara, vezényel
Fricsay Ferenc). 2. Richards: Kis madarak esti imá-
ja (xilofon: Sommerfeld. 3. Dostal: Reptilinduló
(Woltschach fuvózenekarra). 4. Chorin: Sárga csiz-
mát visel a babám (Sárosy Mihály). 5. Ivanovics:
Kis csónakom a Dunán lengedez — keringő (Ber-
lini filharmonikusok). 6. Král: Kék dandár — ir-
duló (Hunyadi János 9. honvédségvalogezred zene-
kara, vezényel Fricsay Ferenc). 7. Uána: Étvend.
10.00: Hírek. 10.15: Ifjúsági rádió. Ma a kó-
szegi m. kir. honvédelelőintézetben járunk — A
közvetítést Budinszky Sándor vezeti. 10.45: Mít
nézzünk meg? A Nemzeti Múzeum római istenszob-
rait ismereti Erdélyi Gizella dr. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. 12.00: Ha-
rangszó. Hírnusz. Időjárásjelentés. 12.10: A Má-
ria Terézia 1. honvédségvalogezred zenekara. Vezé-
nyel Figejdy Sándor. 1. Zách György: Felvidéki in-
duló. 2. Titi: Alpesi virág — nyitány. 3. Lincke:
Téli tájak — keringő. 4. Figejdy Sándor: Két ma-
gyar hangulatkép. 5. Körmendi Ede: Páncélos esa-
patok — induló. 6. Fricsay Richárd: Cinka — Pan-
na — ábránd. 7. Armandola: Buddha birodalmá-
ban. 8. Mezei Zsigmond: Előre vitések — induló.

1939. november 12-től november 18-ig

BEOGRAD. RÖVIDHULLAMU ADÓÁLLOMÁS

VASÁRNAP. 6.45: Himnusz, pontos idő, rádiónaplár, időjárásjelentés, első hírek, műsor-
vasás 7.45: Lapszemelvények és egyéb közlemények 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székes-
egyházról 15.20: Pontos idő, délutáni műsorjelzés, hírek és lapszemelvények francia nyelven.
13: Rádiónapló 13.10: Népdalok 13.40: Hírek, esti műsorjelzés 17: Pontos idő, műsor-
jelzés, hangtémák 17.20: Közreműködési előadás arab, török, görög és román nyelven 18: Köz-
művelődési előadás olasz, francia, német, magyar és angol nyelven 18.50: Hangtémák 19.10:
Esti hírek 19.20: Mezőgazdasági előadás 19.40: Népdalok 20.10: Közreműködési előadás
20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven 21: Hírek olasz, francia és német nyelven
2.30: Hírek 21.50: Hírek magyar és angol nyelven 22.10: Könyvü zene 22.40: Utolsó hírek,
a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

KÖZNAPOKON. 6.45: Himnusz, pontos idő, naplár, időjárásjelentés, első hírek, műsor-
jelzés 7: Reggeli hangverseny 7.45: Lapszemelvények és egyéb közlemények 12.50: Pontos
idő, délutáni műsorjelzés, hírek és lapszemelvények francia nyelven 13: Rádiónapló 13.10:
Könyvü zene 13.40: Hírek, esti műsorjelzés 17: Pontos idő, esti műsorjelzés, hangtémák
17.20: Előadás arab, török, görög, román, olasz, francia, német, magyar és angol nyelven 18.50:
Hangtémák 19.10: Esti hírek 19.20: Jugoszláv nemzeti óra 19.40: Népdalok 20.10: Elő-
adás szerb nyelven 20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven 21: Hírek olasz, francia
és német nyelven 21.30: Hírek 21.50: Hírek magyar és angol nyelven 22.10: Hangverseny
22.40: Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

BEOGRAD 6.45—7.40: Induló, torna, hírek,
hangtémák, étvend 9.55: Pontos idő, műsor-
jelzés 10: Akadémia közvetítése a Kolarac-
alaptanyból 11.50: Vízállásjelentés 11.59:
Pontos idő 12: Harangszó a görögkeleti székes-
egyházról, szórakoztató lemezek 12.35: Reklá-
mok, mandolin-lemezek 13: Rádiónapló 13.10
Zorka Katinzka tamburakísérettel népdalokat éne-
kel: 1. Kad szam szihoty ovde bila, 2. Promisce
momcse, 3. Konya kuje, 4. Niz planin ide, 5. Po-
lyem sze nije, 6. Oro sze vije 13.40: Pontos idő,
hírek 13.50: Hangtémák 15 óráig — Közben
14.30: Beográd vasárnapi riport 16.15: Pon-
tos idő, műsorjelzés 16.20: Abduigani Redze-
povics Hafiz felolvasása a Koránból 16.30:
Aleksza Petrovics felolvasása: A gazdasági szerek
és gépek megővéása telen 16.50: Közvetítés a
népnek. Radojka Tomics harmonikás, Drago Jova-
novics gajdas, a rádió tambura- és népies zene-

kara 18: A rádiózenekar hangversenye — 1.
Silveri: Nyitány, 2. Siede: Hindu lakodalmi menet
3. Ranzato: Szerenád a tavon, 4. Lehar: Szép a
világ, egyveleg; 5. Metra: Szerenád, spanyol ke-
ringő, 6. Frederiksen: Piazza del Popolo, ballet,
7. Armandola: Cirkuszban, sorozat 19: Reklá-
mok 19.10: Hírek 19.20: Jugoszláv nemzeti
óra. Dr. Oswald lyublyanai egyetemi tanár felol-
vasása: Krmanosi mladezi 19.40: Ilja Dzsu-
valekovic népdalokat énekel, kíséri a rádió né-
pies zenekara — 1. Marije, dilber Marije, 2. Mo-
me szedi na odreto 3. Kade sze csulo, 4. Ajde
Pande 20: Napi riport 20.10: Opera-részletek
Közreműködik: Lubica Lubicsics és Rudolf Ertl,
a beográdi Opera tagjai, a nagy rádiózenekart ve-
zenyi Szelinszki (Wagner, Verdi, Halévy és Mas-
cagn operái) 21.30: Pontos idő, hírek, sport-
eredmények, rádiónaplár, kávéházi zene 22.10
Táncelemezek 23 óráig. — Közben 22.40: Hírek
LJUBLJANA. 20: Lemezek 20.30: Szólvén
népdal 22: Hírek 22.15: Keringők.
ZAGREB. 20: Operaközvetítés.
BUDAPEST I. 6.00: Szózat. 6.15: Hangle-
mek. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány (Radlola ze-
nekar, vezényel Fridl Frigyes). 2. Kacsóh Pongráci
Rákóczi megjárása (Kalmár Pál). 3. Hubay: Műnek

novics gajdas, a rádió tambura- és népies zene-

— Hadházy Kamilla; Levélhordó — Kompóthy Gyula; Krautmayer — Vándory Gusztáv. ● Kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi hangverseny. ● 22.05: A Budapesti Kamarazene Társaság hangversenye. Tagjai: Országh Tivadár, Nováki László, Frank Lajos, Jenel Zoltán és Gémes Irén. 1. Mozart: Fuvolanégyes, F-dúr (Jenei fuvola, Országh I. hegedű, Nováki II. hegedű, Frank Frank gordonka). 2. Rousset: Szerenád (Jenei fuvola, Országh I. hegedű, Nováki II. hegedű, Frank gordonka és Gémes Irén hárfá). ● 22.50: Wagner József dr. latinnyelvű előadása. Lingua latina matriatrix inter Hungariam. ● 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. ● 23.20: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. ● 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.00: Olasz nyelvoktatás. — Gallerani Bonaventura előadása. ● 19.30: Az aya-mester és legényei. (A céhek étele). Kampis Antal dr. előadása. ● 20.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi hangverseny. ● 20.20: — 21.00: Hangtervezés. 1. Vivaldi: A-moll vonósnégyes (Concertgebouw-zenekar, vezényel Mengelberg). 2. Bach: C-dúr zongoraverseny (Arthur Schnabel, Karl Ullrich és a Londoni szimfonikus zenekar, vez. Adrian Boult). ● 21.00: A király. G. Réthy Pál sakkelőadása. ● 21.30: Közvetítés a Szeifert-kávéházból. — Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. ● 22.00: Időjárás-jelentés.

Csütörtök november 16

BEograd 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hangtervezés, étvendő ● 9.20: Istentisztelet a görögkatedrális kápolnában, énekelt az Első Beograd-i Dalárda ● 11.50: Vizálásjelentés, műsorok ● 11.59: Pontos idő ● 12: Harangzó a görögkatedrális székelyházból, Nata Pavlovics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara — 1. Raszlo mit je badem drvo, 2. Oj javore, 3. Anica ovce csuvala, 4. Oj livado rosna travo, 5. Dafina bolna legnala, 6. Potekla voda studena ● 12.25: Reklámok, Alekszandar Petrovics felolvasása: Az olcsóbb és drágább napi mártások ● 13: Rádióhangverseny, vezényel Szelinszki, — 1. Futócsik: Marinarella, nyitány; 2. Kotelbey: Spanyol paraván; 3. Lehar: Arany és ezüst, keringő; 4. Popy: Ballet-sorozat ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 13.55: Schubert-dalok (temezék) ● 14.20: Jozzip Dornik szlovén népdalokat énekel, citerán kíséri Ivan Szkalár ● 17.40: Pontos idő, műsorok ● 17.45: Diákóra ● 18.30: A rádiózenekar hangversenye — 1. Jenkó: Koszovó, nyitány, 2. Soula: Beograd örömben és bánatban, egyveleg; 3. Csizsek: Jugoszláv népdalok, 4. Randa: Sztari lola, induló ● 19: Reklámok ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Mirkó Sustics felolvasása: A própaga s szerepe és iránya a testnevelésben ● 19.40: A rádió énekkarának hangversenye ● 20: Vidám óra ● 21: Milán Timoties tamburakísérettel népdalokat énekel — 1. Magla padnala, 2. Ajde suncne zagye; 3. Nema jada, 4. Oj Alile, 5. Siasze sija na sred Szarajeva, 6. Zurie piste ● 21.30

Pontos idő, hírek, rádiónaplár ● 21.40: Szalonzene (temezék) ● 22.10: Liza Popova, a beogradli Opera tagja, modern orosz szerzők dalait énekel (Mecsaev, Sebalha, Kuzmin és Gantner) ● 22.40: Hírek.

LJUBLJANA. 20: Szimfonikus lemezek ● 21.10: Szeljanc zongoraművész ● 22: Hírek ● 22.15: Rádiózenekar.

ZAGREB. 20: Zagrebi madrigálkar ● 21.30: Tamburazene ● 22: Hírek ● 22.20: Táncczene.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hangverseny. ● 10: Hírek ● 10.20: 1. Tuz. 2. Halál. Papp Mária énekesnője. (Felfolvasás). ● 10.45: Rábaközi népszokások. Irta Hajós Elemer. — (Felfolvasás). ● 11.10: Nemzetközi vizitációs szolgálat. ● 12.00: Harangzó. Himmusz. Időjárásjelentés. ● 12.10: Énekő ifjúság. Közreműködik a Batthyány-utcai polgári leányiskola énekkara, vezényel Radnai Paula I. Erdélyi és felvidéki népdalok: Egy gyenge kis madár; Eger felé megyen az ut; Volt nekem egy kis szarkám; Sej a tati réten, csinálom erdőm. 2. Kerényi György népdalait: a) Fehér László balladája; b) Reggel korán; c) En eimenterem a lóvásárra. 3. Bartók: Ne menj el. 4. Orlando di Lasso: Te vagy az áldás. 5. Luca Marenzolo: Alkony. 6. Kodály: a) Egyedem-begyedem; b) Esti dal. 7. A földi és felvidéki népdalok: Gerencesérta; utca; Erdő, erdő, erdő; Ablakomba; Este van már; Az én tyukom megbólt; Végigmenem a tarkányi nagy utcán. ● 12.40: Hírek ● 12.55: Loósz József hegedű, zongorán kíséri Kemény Akos. — 1. Locatelli: G-moll szonáta. 2. Paganini-Hubay: XXIV. caprice. 3. Hubay: 3. csárdajelenet. ● 12.20: Időjárás- és vizálásjelentés. ● 13.30: Műsorismertetés. ● 14.30: Hírek. ● 14.45: Műsorismertetés. ● 15.00: Rádióhangtervezés. ● 15.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. ● 16.15: Magyarországi hallgatóinknak. Oszkay Mária magyarországi népdalokat énekel, kíséri Stepat Eugén balaljakazene-kara. — Peredasa dija uhorszkich szluszatelej. Mária Oszkayja izspolnit uhorszkija nerodnyja peszti pri szprovodszeniji ba alajesznahe orkeszira Jevgenija Sztepala. ● 16.45: Időjárás- és időjárás-jelentés, hírek. ● 17.00: Hírek szlovák és magyarországi hangverseny. ● 17.15: Szarvasmarhák fajtái: parlagi fajták, szimentáli és hazai pótastarkák. Gazdalanfolyam III. rész. Gábor Dénes dr. középfoke-gazdasági tanintézeti igazgató előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. ● 17.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Bartók Rudi (harmonika). — 1. Malvers: Spanyol tánc. 2. Bartók számai. — 3. Strauss János: Bécsi vér — keringő. 4. Bartók számai. 5. Gade: Cigánytánc. 6. Bartók száma. 7. Szikoly Kálmán, Telegdi Róth Károly egyetemi tanár és Király Kálmán székesfővárosi tanácsnok háttérmas beszélgetése a föld és a nagyvíros gyomráról. ● 18.50: Táncczene. Gécy Barnabás zenekarának számai. ● 19.15: Hírek. ● 19.25: Szikék. — (Nagy költők órkori remekéb. Osztálistotta II-lyes Gyula. Elmondja Somlay Artur. ● 19.55: Csóka Bala énekel, zongorán kíséri Cs. Gyurica Magda. 1. Hej páva (XVII. sz. Kern—Molnár feldolgozása). 2. Kit kéne évenni (Kodály feldolgozása). 3. A gyulai kert alatt; b) Által mennék (Bartók feldolgozása). 4. Dohnányi: a) Szeretlek, álnokelek; b) Tuoold, asszony. 5. Hubay Jenő: Szeret-

BEograd 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hangtervezés, étvendő ● 11.50: Vizálásjelentés, műsorok ● 11.59: Pontos idő ● 12: Oplénáci harangzó, Donka Vaszilyevics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara — 1. Lubel sze dva lub nya, 2. Tam de to padne le ta dunya, 3. Rado, koj te lyubi, 4. Mamole mila glavata boli, 5. Tye ti umram mamu, 6. Szitani mi Lero, platno da belis ● 12.35: Reklámok, énekkari lemezek ● 13: Rádiónaplár ● 13.10: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki (Joksimovics, Golemovics, Rajhemics és Urosevics művei) ● 13.40: Potnos idő, hírek, tőzsde ● 13.55: Népszerű szimfonikus lemezek ● 14.30: Opera-részletek (temezék). 1. Haendel: Xeres. 2. Flotow: Márta. 3. Donizetti: a) Lucia di Lammermoor, b) Az ezred lánya, 4. Puccini: Tosca ● 17.30: Pontos idő, műsorolvasás ● 17.35: Arfolyami Redseprovincs Hafiz felolvasása a Koránból ● 17.45: Szanzonek (temezék) ● 18: D a gojub Brankovics felolvasás: Reflexek és hajlamok ● 18.20: A rádiózenekar hangversenye 1. Suppé: Izabella, nyitány, 2. Mcheli: Szanyol szarénád, 3. Weninger: Májzárásra egyve, 4. Traugott: A titokzatos Velewa, szonata ● 19: Reklámok ● 19.10: Hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Dusan Sztjancovics felolvasása: Mit adtak a jugoszlávok a világnak? ● 19.40: Táncczene (Szavovics, Geusics, Wolff és Szpaszjevics) hangversenye ● 20.30: Ilija Vukicszevics: Két kis dráma a Studioból (a szerző halálának 40. évfordulóján) ● 21.30: Pontos idő, hírek, rádióhangtervezés ● 21.40: Mery Zsezsely hegedű-hangversenye, zongorán kíséri Alekszije Butakov ● 22.10: Hangtervezés, Willem Mengelberg vezényel. — 1. Bach: Szimfónia, 2. Bizet: Az arlei lány, 3. Wagner: Tannhauser, nyitány ● 22.40: Hírek.

LJUBLJANA. 20: Vuk szoprán. Rádiózenekar ● 21.30: Lemezek ● 22.15: Schrammelnégyes.

ZAGREB. 20: Könyvű zene ● 20.30: Cselőhangverseny ● 21: Klaiscs dalok ● 21.30: Tamburahangverseny ● 22: Hírek ● 22.20: Táncczene.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hangtervezés. 1. Zsaskovszky—Fricsay Richárd: Járjak be minden földet — induló (Mária Terézia I. honv. gy. e. zenekara, vezényel a

szerző). 2. Rossini: A ánc (orgona: Marcel Palot-ti). 3. Blankenburg: A lillet sas — induló (Nagy Odeon zenekar). 4. Hajdu András: a) A süvegem, b) Zene, zene (Cselényi József). 5. Dona dson—Blau-fuss: Angol keringő (Paul Whiteman zenekara). 6. Kraul Antal: Magyar diszmenet — induló (Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Fegydy Sándor). ● Utána: Ertend. ● 10.00: Hírek. ● 10.20: A búbjajos iskola. Biedermeier csevegések. (Felfolvasás). ● 10.45: A cselédképzés gazdasági jelentősége. Irta Szegedy-Maszák Aladár. — (Felfolvasás). ● 11.10: Nemzetközi vizitációs szolgálat. ● 12.00: Harangzó. Himmusz. Időjárásjelentés. ● 12.10: Hajdu Mihály zongorázik. 1. Chopin: a) Bölcsődai; b) Gesz-dúr keringő. 2. Liszt: a) Sposall-zio; b) Effejejtett keringő. 3. a) Bartók: Este a szé-kelyeknél; b) Kodály: 1. Székely nótá; II. Alligro giocoso; ● 12.40: Hírek ● 12.55: Bittkán hallott operaráriák. Litasy György, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Földes Akos. 1. Weber: Eurvanthe — Lysiant áriája. 2. Massenet: Misszonyunk bohóca — Zsalyegenda. 3. Donizetti: Aria a "Hitehagyott c. operából. 4. Verdi: Sziciliani vécser-nye — Procida áriája. ● 13.20: Időjárás- és időjárás-jelentés. ● 13.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Serégi Artur. 1. Lortzing: Cár és ács — nyitány. 2. Offenbach: Hoffmann meséi — részletek. 3. Ziehrer: Bécsi lá-nyok — keringő. 4. Leopold: Olasz népdalgyűjtemények ● 14.30: Hírek ● 14.45: Műsorismertetés. ● 15.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. ● 16.15: Diákfő-óra. Pál László. Irta Csabai István dr. — (Felfolvasás). ● 16.45: Időjárás- és időjárás-jelentés, hírek ● 17.00: Hírek szlovák és magyarországi hangverseny. ● 17.15: A magyar nép és a Dunamező a középkorban. Szabó István dr. előadása. ● 17.45: A rádió szalonzenekara. 1. Messager: Részletek a "Nászszaka című operetéből. 2. Pougat: XIV. Lehar: Kijos — balett. 3. Ekman: Finn népdal. 5. Lehar: Kijos balettszvit. 6. Gershwin: A férfi, kit szeretek Hazatérés — Kassa. Thewrewk-Pallaghy Attila egyetemi magántanár előadása. ● 19.15: Hírek. ● 19.25: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. ● 20.10: Az operaházi zenekar hangversenye. Vezényel Rajter Lajos. 1. Haydn: 101. szimfónia, nek ismeretése. ● 20.15: Az Operaház zenekara. D-dúr (Az óra). 2. Debussy: Két nocturno: a) Felhők; b) Ünnepek. 3. Malipiero: Impressziók a természetből (Impresszió dal veró); a) Ünnepek a Pokol-völgyben; b) Kakasok; c) Tarantella Capriban. 4. Rousset: A pók tivornyája — balett. 5. Sztravinszkij: Tűzjáték. ● Kb. 21.40: Hírek, időjárás-jelentés, hírek szlovák és magyarországi hangverseny. ● 22.05: Táncczene. ● 23.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. ● 23.20: Közvetítés a Pátia-kávéházból. Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál. ● 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 16.50—19.20: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. ● 19.30: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr. előadása. ● 20.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi hangverseny. ● 20.20: A fiatal Jubász Gyula. Vászárhelyi Julia előadása. ● 20.50: Régi filmek nagysikerű számai. Hanglegemzőműsor. ● 21.20: A tőrök külpolitika. Csizsár Béla dr. előadása. ● 21.50: Időjárás-jelentés.

BEograd 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hangtervezés, étvendő ● 11.50: Vizálásjelentés, műsorok ● 11.59: Pontos idő ● 12: Oplénáci harangzó, Donka Vaszilyevics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara — 1. Lubel sze dva lub nya, 2. Tam de to padne le ta dunya, 3. Rado, koj te lyubi, 4. Mamole mila glavata boli, 5. Tye ti umram mamu, 6. Szitani mi Lero, platno da belis ● 12.35: Reklámok, énekkari lemezek ● 13: Rádiónaplár ● 13.10: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki (Joksimovics, Golemovics, Rajhemics és Urosevics művei) ● 13.40: Potnos idő, hírek, tőzsde ● 13.55: Népszerű szimfonikus lemezek ● 14.30: Opera-részletek (temezék). 1. Haendel: Xeres. 2. Flotow: Márta. 3. Donizetti: a) Lucia di Lammermoor, b) Az ezred lánya, 4. Puccini: Tosca ● 17.30: Pontos idő, műsorolvasás ● 17.35: Arfolyami Redseprovincs Hafiz felolvasása a Koránból ● 17.45: Szanzonek (temezék) ● 18: D a gojub Brankovics felolvasás: Reflexek és hajlamok ● 18.20: A rádiózenekar hangversenye 1. Suppé: Izabella, nyitány, 2. Mcheli: Szanyol szarénád, 3. Weninger: Májzárásra egyve, 4. Traugott: A titokzatos Velewa, szonata ● 19: Reklámok ● 19.10: Hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Dusan Sztjancovics felolvasása: Mit adtak a jugoszlávok a világnak? ● 19.40: Táncczene (Szavovics, Geusics, Wolff és Szpaszjevics) hangversenye ● 20.30: Ilija Vukicszevics: Két kis dráma a Studioból (a szerző halálának 40. évfordulóján) ● 21.30: Pontos idő, hírek, rádióhangtervezés ● 21.40: Mery Zsezsely hegedű-hangversenye, zongorán kíséri Alekszije Butakov ● 22.10: Hangtervezés, Willem Mengelberg vezényel. — 1. Bach: Szimfónia, 2. Bizet: Az arlei lány, 3. Wagner: Tannhauser, nyitány ● 22.40: Hírek.

LJUBLJANA. 20: Vuk szoprán. Rádiózenekar ● 21.30: Lemezek ● 22.15: Schrammelnégyes.

ZAGREB. 20: Könyvű zene ● 20.30: Cselőhangverseny ● 21: Klaiscs dalok ● 21.30: Tamburahangverseny ● 22: Hírek ● 22.20: Táncczene.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hangtervezés. 1. Zsaskovszky—Fricsay Richárd: Járjak be minden földet — induló (Mária Terézia I. honv. gy. e. zenekara, vezényel a

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

BEOGRAD 6.30—7.30: Induló, torna, hírek, hangfelmérés, éjrend ● 11.50: Vízjárásjelentés, műsorok ● 11.59: Pontos idő ● 12: Harangszó a görögkeleti székesegyházból, szórakoztató lemezek — Közben ● 12.35: Reklámok ● 13: Rádiónapló ● 13.10: Lyubica Vukovics-Gyócsk's támburakísérettel népdalokat énekel — 1. Szan zaszapa. 2. Zapavala bulbul tica. 3. A sto sz me raz-mazio. 4. Szad moj dragi haj. 5. Bosza Bosznu pregazila. 6. Nista tako bedno nile ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 13.55: Donizetti: Don Pasquale, II. felvonás a milánói Scala előadásában, vezényel Sabajno (lemez) ● 14.30: György Nikolics hegedű-hangversenye — 1. Dvorzák: D-dur szonáta. 2. Rachmaninoff: Szerená, 3. Riesz: Capriccio ● 17.30: Pontos idő, műsorok ● 17.35: Abdulgani Redzsepoovics hafiz felolvasása a Koránból ● 17.45: Vojta Trifunovics harmonikán népdalokat játszik ● 18: Pecija Petrovics felolvasa Ilija Vukicsvicsnek »Car Gordana című művét ● 18.20: Rokkó-zene. Scarlatti és Mozart szonáta (lemez) ● 19: Reklámok ● 19.10: Hireszt ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Nikola Radojcsics felolvasása: Manojlo Gihles, háziának 40. évfordulóján ● 19.40: Petar Kravjancac támburakísérettel népdalokat énekel — 1. Kisa ide neno moja. 2. Duni vetre. 3. Mi yeno Cvetje. 4. Szian kamen ● 20: Napi riport ● 20.10: Beethoven-szonáta. Zongorán játsza Emil Hajek ● 20.40: Kamarazene. Közreműködők Josef Medved, Bruno Brun és Turisti Iván (Haendel és Tommasi szerzeményei) ● 21.05: Kapamadzija Beba Jugoszláv da okat énekel — 1. Milojevics: Japan. 2. Hriszti: a) Lastavica. b) U majke je bilj: a) Bersza: Oj szanci vi sarenj szanci. 4. Bajfij: a) Uzpavanka. b) Ala nesto da szam more 5. Hase: Szerenada ● 21.30: Pontos idő, hírek, rádióraport ● 21.40: Grieg: Szonáta, gondolkán játsza Marcello Vezoli ● 22.10: Tánctemzetek ● 22.40: Hírek

LJUBLJANA. 20: Karének ● 20.45: Rádiózene ● 22: Hírek ● 22.15: Citerahármas. **ZAGREB. 20.30:** Zongorahangverseny. (Mussolin Branka) ● 21: Fuvószena ● 22: Hírek ● 22.20: Tánctzene. **BUDAPEST I. 6.45:** Torna. Hírek. Közlemények. Hangfelmérés. 1. Kun Richard: Vitkei élet — Induló (főszef nádor 2. honv. Gy. e. zenekara. vez. Seregi Artur). 2. Kételbey: Kínai kolostorkertben — Keleti ábránd (Parlison-zenekar). 3. Chmielwicz: Induló (Katonazenekar, vezényel a szerző) 4. Kiss István: Minden este (Récey versé, Kalmar Pál). 5. Duboung: Apacsiáné (Scala-zenekar, vezényel Mayrhauser). 6. Linka: Rákóczi emléke — Induló (Mária Terézia I. honv. Gy. e. zenekara, vezényel Figejdy Sándor). ● Uána: Éjrend ● 10.00: Hírek ● 10.20: Párh. Albert, Szenyörgyi Elvira előadása. ● 10.45: Divattudósítás. (Felőlvásás). ● 11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. ● 12.00: Hangszó. Himmusz. Időjárásjelentés. ● 12.10: Illiczky László szalonzenekara. 1. Lincke: Naktári la-

kodalmá — nyitány. 2. Lehar: Vig ővegy — egyveleg. 3. Yoshitomo: Japán lámpatánc. 4. Kételbey: Haváji kék vízein. 5. Zakál Dénes: Bécsi dal. 6. Ohlsen: Látuszvirágok — keringő. ● Közben 12.40: Hírek ● 13.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. ● 13.30: Hangfelmérés. 1. riesz: Magyar nóták és csárdások. 1. Kubányi: Most kezdődik a tánc (Cselenyi József). 2. Murgács: Minden nagy örömeim (Domokos szóv., Mally Gyóző). 3. Balázs Árpád: Ahogy én szeretlek (Farkas Imre verse, László Imre). 4. a) Haragszik a védi kapitány; b) Júlia (Kalmár Pál). 5. Pete Lajos: Nincsen annak a két szemem párja (Faltusz szóv., Magyar Imre cigányzenekara). 6. Horváth Dezső: Szeretem a kert (Keller szóv., Szántó Gyula). 7. Kalmár Tibor: Megy a kocsi; A szőgedi sírgöngyözés; A szeretőm dunnthti (fj) Berkes Béla cigányzenekara). 8. a) Pflütsch: Nincs cserépes tanúm (Vidor szóv.); b) Dankó Pistá: Nincsen kenyer, nincsen só (Körösh Endre). 9. a) Tul a Tiszán; b) A kisszony Ponzonyban; c) Kiskomárom. Nagykomárom (Kubányi György). 10. Sándor Jenő: a) Nem tudom az élettem; b) Replj a szán (Ráday László). 11. Csak tiokban ekkartalak szerelni; Csipkés a szővő levele (Magyar Imre cigányzenekara). 12. a) Darázs Miska: Erik a buzakalász; Vöröb bort ittam az este; Eljnye de jó lakodalmom (Hámory Imre). II. rész: Kültönleges hangszerszók. ● 14.30: Hírek ● 14.45: Műsorismertetés. ● 15.00: Arfolyamhírek. piaci árák, élelmiszerek ● 16.15: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása. ● 16.45: Időjárás, időjárásjelentés. hírek ● 17.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. ● 17.15: Hangképek a női egyetemi önkéntes munkalábor életéből. Kézvételés a veszprémegegyei Dég közösgéből. Beszél Brdinsky Sándor. (Hangfelvétel). ● 17.50: Kiss Lajos cigányzenekara. ● 18.50: Nüppog sárgá-po filka a honvédelem szolgálatában. Irta Bartos Dezső ezredorvos. (Felőlvásás). ● 19.15: Hírek ● 19.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Polgár Tibor. Közreműködők Laky-Tóth Erzsébet (ének). I. B. Kner: Bagatell-nyitány. 2. Deibes: Román A király mondta c. daljátékából (Laky-Tóth). 3. Részletek Fritz Kreisler: Sissy c. daljátékából; a) Szép rozmarin; b) Boldogság jöjj — Sissy dáta (Laky-Tóth); c) Kis bécsi induló; d) Szerelmi bánat (Laky-Tóth); e) Szerelmi órim. 4. Ferdi Greff: Mississipi — amerikai szvit. a) A vízek Átyját; b) Huckleberry Finn; c) A régi szép napok; d) Hushagó kedd. 5. Kislady Gyula: a) My Lady — keringő a Nagy Kaland c. operettből; b) Dal a Naszuttás c. operettből (Laky-Tóth). 6. Strauss János: Tere-tere polkadó. ● 20.30: Hallali Képek a gyálós- és lovasvadász életből. Cs. Szabó Kálmán előadása hangfelméréssel és hangfelvétellel. ● 21.10: Ilija Todorovics zongorán játsza a magyar-nyelven. ● 21.30: Szent-Szents: Allegro appassionato. 3. Tkalci: Daloska (Chansonnetta). 4. a) Pöppert: Mazurka; b) Cassado: Requiem; c) Albeniz: Malaguena. 5. Konyovics: Kolo. 6. Pöppert: Fajusi dal (Chanson villageoise). ● Kb. 21.40: Hírek. Időjárásjelentés. hírek szlovák és magyarországi nyelven. ● 22.05: A Melles Béla-zenekar műsora. Vezényel Vinze Ottó. I. Lincke: Revli-nyitány. 2. Strauss János: Bécsi bombonok — keringő. 3. Márk Béla: Magyar ábránd. 4. Kalmár Imre: Hollandi menyecske — operettzselék. 5. Turay Mihály:

Turul induló. ● 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. ● 23.35: Szórakoztató hangfelmérések. 1. Egyveleg Huszka Jenő operettjéből (Kócsagi Teréz és Angyal Nagy Gyula). 2. Buday Dénes: Nem tudok hinni magának (Szilágyi szővege, Honthy Hanna). 3. Strauss János: Cigánybáró — Barinkay beledője (Szemere László). 4. Szabó Kálmán: En álmomban egyszer — slovwfox (Róza Annel). 5. Birtó József: Kacagva hazudni kell (Segegy szóv., Kalmár Pál). 6. Bus József: Nem tehetisz te arról (Illiczky szóv.) — slovwfox (Sebő Miklós). 7. Szilágyi Sándor: A trombitás (Futur szóv., Fekete Pál). 8. Akon Lajos: Ma még — tangó (Mafoly szóv., Oláh Ferenc). 9. Horváth Jenő: Minden éjszakán (Rákosi szóv., Róza Annel). 10. Szabó Kálmán: Eljjet-nappal — fox (Székács Elemér). ● 0.05: Hírek

BUDAPEST II. 18.30: A földművelésügyi minisztérium felolvasa. ● 18.50: Beethoven: VII. szimfonia (A-dur), 92. mű. (Newyorki filharmonikusok vez. Toscanini). Hangfelmérés. ● 19.30: Francia nyelvoktatás. Garzó Mikó dr. előadása. ● 20.00: Hírek, ügyletszerencsémények, hírek szlovák és magyarországi nyelven. ● 20.20: Közvetítés a Dénes-étteremből. Varga Imre énekel, Sári Eleonóra cigányzenekara muzsikál. Dalok: Szarcsok István: Mirt ahogy a derűs égen (Imre szóv.). Bujdosó a sávas rőt-sím (népdal). Farkas Jenő: Erőből az erishanagu tiltakom. Erdős Lóránd: Az asszony, az asszony; Végtelentem az után (népdal); Dócs József: Nem fut a szél. ● 21.10: Viharnok és homlok. Dobók Ferenc dr. előadása. ● 21.40: Magyarországi hírek. 1. Balczky Emil magyarországi hírek. 2. Murtyka po gramofonj lemezek. Peredaca d'ja utronszkich szlusatej. 1. Iz szfihovorenij uhronszkih poetaw deklamunofet Jemeljan Balczky. 2. Murtyka po gramofonj zapszi. ● Utána: Időjárásjelentés.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. 1. Fricsay Richárd: Alba Regia — Induló (Hunyadi János 9. honv. Gy. e. zenekara, vezényel Fricsay Ferenc). 2. Jessel: A róza násza (Ferdyn Kauffmann zenekara). 3. Bion: Győzme induló — (Fuvószenekar). 4. a) Reményi-Köve: Képzetyes rakoltszoknya; b) A faumban nincsen szép lány (népdal) (Cselenyi József). 5. Engel: Mozak — Keringő (Xilofon: Kurt Engel). 6. Kálmán Imre: Vival Hungaria — Induló (Mária Terézia I. honvéd-egyalogvezet zenekara, vezényel Figejdy Sándor). ● Utána: Éjrend ● 10.00: Hírek ● 10.15: Gyermekdelé őt. Az ember nagy elenésége: a légy. Kilián Zoltán beszélgetése három gyermekszereplővel. ● 10.45: A szállítógék humora. Br. Schroeder Attila dr. előadása. ● 11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. ● 12.00: Harangszó. Himmusz. Időjárásjelentés. ● 12.10: Gáspár Lajos cigányzenekara. ● Közben 12.40: Hírek ● 13.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. ● 13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Ebrdigh János. 1. Kötscher: Katona — nyitány. 2. Kemény Egern: Schöbbrunnl orgonák — egyveleg. 3. Kiss-Angyal Ernő: Alkony az Adrián — hangulatkép. 4. Belta J. E.: Álom — keringő. 5. Rusznikó Nándor: Keleti szvit. 6. Wessmüller Mihály: Magyar induló. ● 14.30: Hírek ● 14.45: Műsorismertetés. ● 15.00: Arfolyamhírek. piaci árák, élelmiszerek ● 16.15: Dáké óra. Hírszerk. — Ha ler Jenő előadása. ● 16.45: Időjárás, időjárásjelentés. hírek ● 17.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. ● 17.15: A tutalok elindulnak. Kátona Rész előadása. ● 17.40: Az Iosray-jázzegyüttes szórakoztató műsora. Tagja: Iosray Gusztáv, Szűcs Stef, Kazal László, Holcsey Ákos és Lonszoni Zoltán. ● 18.30: Hóhlti Margit zongorán Gyula előadása. ● 18.30: Hóhlti Margit zongorán. 1. Beethoven: F-dur andante. 2. Chopin: Pisz-dur barcarola. 3. Liszt: Eroica. ● 18.55: Ipart szociálpolitiká. Magaszházy Béla ipartügyi min. osztálytanácsos előadása. ● 19.15: Hírek ● 19.30: Három a kislány. Operett három felvonásban. Szővegét Bartsch regényének felhasználásával írta Willner és Heinz Reibert. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét Schubert műveiből összeállította Berté. Rendező Kiszely Gyula. Vezényel Id. Stephanides Károly. 1939 augusztus 27-i adásunk megismétlése. Hangfelvétel. Személyek: Schubert Ferenc — Sándor János; Schöber báró, költő — Fekete Pál; Schwind Mór; festő — Hámory Imre; Kuppelwesser, rajzó — Antók Ferenc; Vogel János Mihály, udvari énekes — Szűgyi Kálmán; Schantroff gróf, dán követ — D'Arrigo Kornél; Tschöhl Keresztély, udvari tégfőstő — Sarkady Ádám; Tschöhl asz. udvari tégfőstő — Sarkady Ádám; Orsz Vilma; zsongy — Medgyaszay Vilma; Édi — Orsz Vilma; Hédi — Zimonyi Mária; Mídi — Tamás Ilona; Gristi Lue a, udvari énekes — Laky Tóth Erzsébet; Bruneder Tamás, nyergesmeszter — Köbös József; Binder Nándor, postahivataltok — Ifj. Toronyi Gyula; Novotny, tiltkoszerző — Bárdi Odón; Stihngel — Dózsa István; Egy ideges ur — Gya og Odón; Pincér — Kertész Lajos; Scháni pikoló — Dévényi Gyurfi; Róza, Grisi szobaánya — Szepesi Edt; Weberré és Russkyne — Orbán Ibolya; Házmestermé — Pártos Erzsébet; Rézi, Tschöhlné cselédje

BEOGRAD 6.30—7.30: Induló, torna, hírek, hangfelmérés, éjrend ● 11.50: Vízjárásjelentés, műsorok ● 11.59: Pontos idő ● 12: Operateli hangfelmérés, a rádió népies zenekara játszik ● 12.25: Reklámok, a rádiózenekar hangversenye. 1. Csizsák: Zlatbor, induló. 2. Bosnyakovics: A régi Bihorból, I. rész. 3. Hervé: Nebánsvirág, ábránd. 4. Becucci: Tesoro mio, keringő. 5. Translatour: I liputi akodatam, 6. Urbach: Spanyol táncok. 7. Heimburt: Induló. Közben ● 13: Rádiónapló ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 13.55: A gramli négyes hangversenye ● 14.30: Filmteme- ● 17.40: Pontos idő műsorok ● 17.45: Dr. Szina Iles egészségügyi előadása ● 18.05: Sandler-mentetlek (lemez) ● 18.15: Mihályi Vekdravovics zenei történeti előadása (lemez) ● 19: Reklámok ● 19.10: Hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Brankó Masics (Zagreb) felolvasása. Egegnija Kuntics (1830—1904) ● 19.40: Jascha Heifetz hegedűn Schubert és Paganini-műveket játszik (lemez) ● 19.50: A következő műsorszám ismertekése ● 20: Közvetítés a beogradi Nemzeti Színházról ● A zselő színházban. Napi

riport — A második szünetben ● 21.30: Pontos idő, hírek, rádiónapló. **LJUBLJANA. 20:** Opera. **ZAGREB. 20:** Opera. Szünetben: Hírek. **BUDAPEST I. 6.45:** Torna. Hírek. Közlemények. 1. Fricsay Richárd: Alba Regia — Induló (Hunyadi János 9. honv. Gy. e. zenekara, vezényel Fricsay Ferenc). 2. Jessel: A róza násza (Ferdyn Kauffmann zenekara). 3. Bion: Győzme induló — (Fuvószenekar). 4. a) Reményi-Köve: Képzetyes rakoltszoknya; b) A faumban nincsen szép lány (népdal) (Cselenyi József). 5. Engel: Mozak — Keringő (Xilofon: Kurt Engel). 6. Kálmán Imre: Vival Hungaria — Induló (Mária Terézia I. honvéd-egyalogvezet zenekara, vezényel Figejdy Sándor). ● Utána: Éjrend ● 10.00: Hírek ● 10.15: Gyermekdelé őt. Az ember nagy elenésége: a légy. Kilián Zoltán beszélgetése három gyermekszereplővel. ● 10.45: A szállítógék humora. Br. Schroeder Attila dr. előadása. ● 11.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. ● 12.00: Harangszó. Himmusz. Időjárásjelentés. ● 12.10: Gáspár Lajos cigányzenekara. ● Közben 12.40: Hírek ● 13.20: Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. ● 13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Ebrdigh János. 1. Kötscher: Katona — nyitány. 2. Kemény Egern: Schöbbrunnl orgonák — egyveleg. 3. Kiss-Angyal Ernő: Alkony az Adrián — hangulatkép. 4. Belta J. E.: Álom — keringő. 5. Rusznikó Nándor: Keleti szvit. 6. Wessmüller Mihály: Magyar induló. ● 14.30: Hírek ● 14.45: Műsorismertetés. ● 15.00: Arfolyamhírek. piaci árák, élelmiszerek ● 16.15: Dáké óra. Hírszerk. — Ha ler Jenő előadása. ● 16.45: Időjárás, időjárásjelentés. hírek ● 17.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. ● 17.15: A tutalok elindulnak. Kátona Rész előadása. ● 17.40: Az Iosray-jázzegyüttes szórakoztató műsora. Tagja: Iosray Gusztáv, Szűcs Stef, Kazal László, Holcsey Ákos és Lonszoni Zoltán. ● 18.30: Hóhlti Margit zongorán Gyula előadása. ● 18.30: Hóhlti Margit zongorán. 1. Beethoven: F-dur andante. 2. Chopin: Pisz-dur barcarola. 3. Liszt: Eroica. ● 18.55: Ipart szociálpolitiká. Magaszházy Béla ipartügyi min. osztálytanácsos előadása. ● 19.15: Hírek ● 19.30: Három a kislány. Operett három felvonásban. Szővegét Bartsch regényének felhasználásával írta Willner és Heinz Reibert. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét Schubert műveiből összeállította Berté. Rendező Kiszely Gyula. Vezényel Id. Stephanides Károly. 1939 augusztus 27-i adásunk megismétlése. Hangfelvétel. Személyek: Schubert Ferenc — Sándor János; Schöber báró, költő — Fekete Pál; Schwind Mór; festő — Hámory Imre; Kuppelwesser, rajzó — Antók Ferenc; Vogel János Mihály, udvari énekes — Szűgyi Kálmán; Schantroff gróf, dán követ — D'Arrigo Kornél; Tschöhl Keresztély, udvari tégfőstő — Sarkady Ádám; Orsz Vilma; zsongy — Medgyaszay Vilma; Édi — Orsz Vilma; Hédi — Zimonyi Mária; Mídi — Tamás Ilona; Gristi Lue a, udvari énekes — Laky Tóth Erzsébet; Bruneder Tamás, nyergesmeszter — Köbös József; Binder Nándor, postahivataltok — Ifj. Toronyi Gyula; Novotny, tiltkoszerző — Bárdi Odón; Stihngel — Dózsa István; Egy ideges ur — Gya og Odón; Pincér — Kertész Lajos; Scháni pikoló — Dévényi Gyurfi; Róza, Grisi szobaánya — Szepesi Edt; Weberré és Russkyne — Orbán Ibolya; Házmestermé — Pártos Erzsébet; Rézi, Tschöhlné cselédje